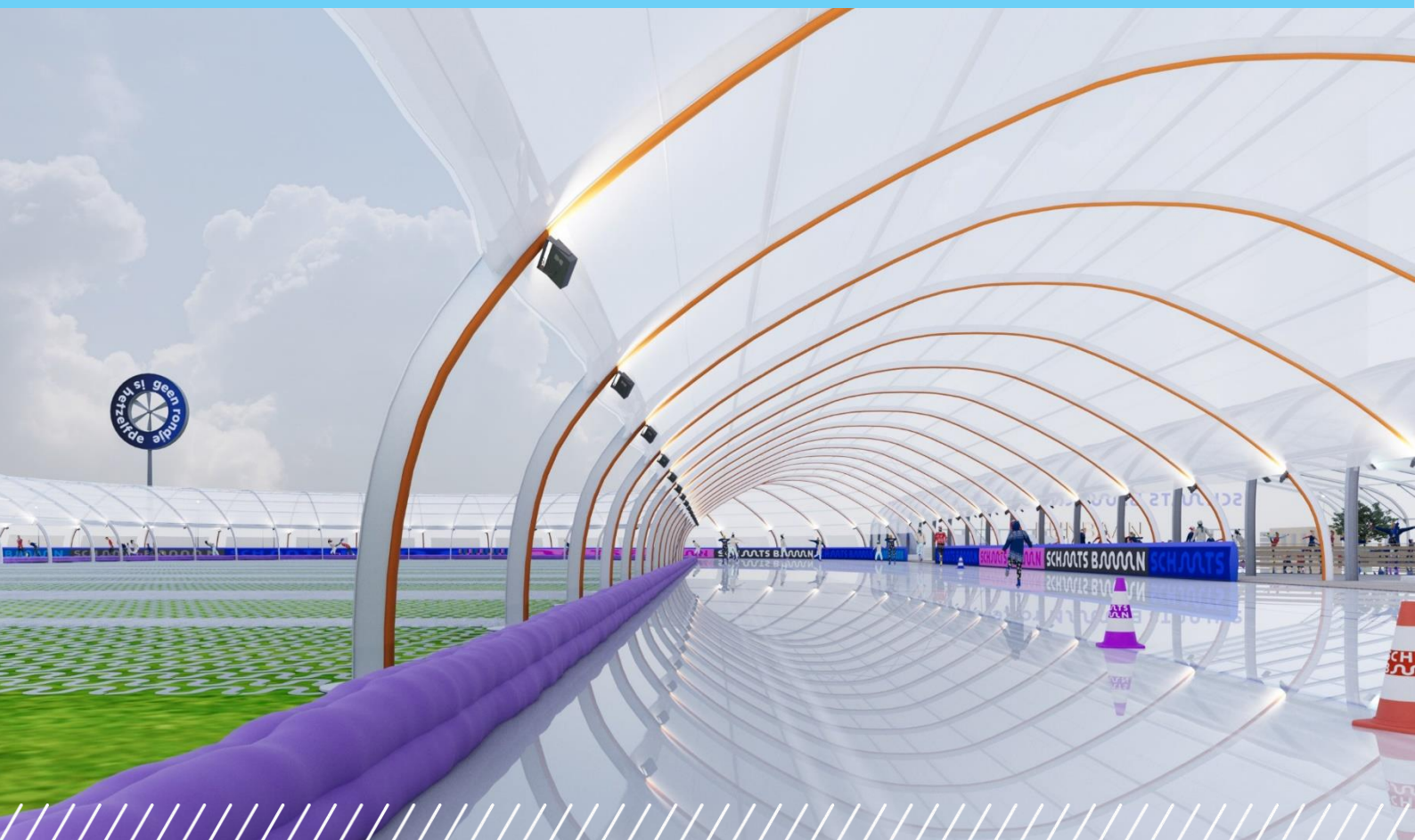

Gemeente Assen

Programmabegroting 2026

En meerjarenramingen 2027 - 2029

Inhoud

Hoofdpijnen

1. Inleiding en leeswijzer	4
2. College van B&W	4
3. Hoofdpijnen Beleidsuitvoering	6
4. Financiële vooruitzichten	9

Programmaplan

1. Wonen in Assen	15
2. Werken in Assen	26
3. Meedoen in Assen	34
4. Aantrekkelijk Assen	45
5. Samen werken aan Assen	49
6. Bedrijfsvoering	54
7. Vastgoed en grondbedrijf	59
8. Algemeen Financieel Beleid	66

Paragrafen

1. Lokale heffingen	71
2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	76
3. Onderhoud Kapitaalgoederen	82
4. Financiering	86
5. Bedrijfsvoering	89
6. Openbaarheidsparagraaf (Woo)	93
7. Verbonden Partijen	95
8. Grondbeleid	106

Financiële begroting

1. Programmaplan	114
2. Financieel beleid	116
3. Incidentele lasten en baten	118
4. Geprognosticeerde balans	122

Bijlagen

1. Specificatie ambities bestuursakkoord 2022-2026	124
2. Lasten en baten per taakveld	124
3. Reserves en voorzieningen	131
4. Investerings	139
5. Begrotingssubsidies	141
6. Indicatoren	143

Hoofdpijnen 1. Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de Programmabegroting 2026. De laatste begroting van deze bestuursperiode waar wij het komend jaar verder gaan met de realisatie van ambities en projecten uit ons Bestuursakkoord Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026. Ook geeft deze begroting een doorkijk voor de komende jaren als vertrekpunt voor een nieuw bestuur.

Actuele ontwikkelingen

In hoofdstuk 3. 'Hoofdpijnen beleidsuitvoering' van deze begroting kunt u lezen hoe we samen de stad maken met als uitgangspunt dat het voor iedereen in Assen fijn leven, wonen, leren en werken is.

Financiële vooruitzichten

Het financiële vooruitzicht voor 2026 en 2027 is nog goed. Voor 2028 en verder ontstaan structurele tekorten. De begroting die voor u ligt, bevat de meest actuele inzichten in de financiële positie. De septembercirculaire 2025 is in de begroting en meerjarenraming verwerkt. In hoofdstuk 4. 'Financiële vooruitzichten' leest u hierover meer.

Kaders

Het uitgangspunt blijft een structureel sluitende begroting. Daarnaast blijft Assen een sociale stad waar mensen oog hebben voor elkaar, een gastvrije aantrekkelijke leefbare stad in het waarin stappen zetten op het gebied van duurzaamheid prioriteit is. Investeren in bestaande wijken en een impuls geven aan de woningbouw zijn belangrijk. Dit betekent: blijven investeren in de stad om aantrekkelijk te zijn voor inwoners, bedrijven en bezoekers.

Leeswijzer

Programmabegroting 2026 is voor u beschikbaar als website en als PDF-publicatie.

Inhoud in grote lijnen:

- Het overzicht van de portefeuilleverdeling.
- Op hoofdpijnen beleidsmatige ontwikkelingen.
- Financiële vooruitzichten voor de jaren 2026 – 2029
- Een meer gedetailleerd overzicht van beleidsdoelen, de diverse activiteiten, resultaten en financiële gevolgen vindt u in de programma's en de paragrafen. De afgelopen jaren was de Openbaarheidsparagraaf onderdeel van de paragraaf Bedrijfsvoering. Met ingang van de programmabegroting 2026 is een aparte Openbaarheidsparagraaf opgenomen.
- Het tweede deel gaat over de financiële begroting. We geven een samenvatting gevolgd door een toelichtend hoofdstuk.
- En tot slot enkele bijlagen met informatie op een meer gedetailleerd niveau.

Hoofdlijnen 2. College van B&W

Burgemeester Marco Out

Portefeuille

Marco Out is de burgemeester van Assen sinds 16 december 2014. De burgemeester is voorzitter van de raad en van het college van burgemeester en wethouders.

- Bestuurlijke coördinatie
- Algemeen bestuurlijke en juridische aangelegenheden
- Openbare orde en veiligheid
- Brandweer / Veiligheidsregio / Politie
- Wettelijke taken / burgerzaken
- Ambassadeursfunctie / representatie
- Regiegroep SNN
- Communicatie
- Internationale contacten
- Handhaving (coördinerend)

Wethouder Bert Jan ten Oever

Portefeuille

- Economie en werkgelegenheid
- Binnenstad
- Stadsmarketing
- Cultuur
- Groen, grijs en afval
- Milieu (Omgevingsdienst)
- Wijkwethouder van Kloosterveen en de Lariks

Wethouder Cor Staal

Portefeuille

- Wonen
- Stadskwartier
- Omgevingswet (Ruimtelijke ordening)
- Participatie, meedoen, schuldhelpverlening en armoede
- Inburgering
- Bestuurlijke netwerken en lobby
- Regio Groningen-Assen
- Wijkwethouder van Centrum en Peelo

Wethouder Albert Smit

Portefeuille

- Financiën
- Vastgoed en Grondbedrijf
- Sport
- Uitbreiding Kloosterveen
- Gezondheid (GGD), GGZ en Verslavingszorg
- Wijkwethouder van Assen-Oost en de buitendorpen

Wethouder Martin Rasker

Portefeuille

- Duurzaamheid en energietransitie
- Wijken (coördinerend)
- Digitalisering
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Verkeer en vervoer
- Recreatie en toerisme
- Evenementen
- TRZ en TT
- Rijksdiensten
- Wijkwethouder van Assen-West en Marsdijk

Wethouder Jan Broekema

Portefeuille

- Wmo en Jeugdzorg
- Jongeren
- Welzijn
- Inwoners en participatie
- Diversiteit
- Preventie
- Wijkgericht werken
- Personeel en organisatie
- Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing
- Publieke dienstverlening
- Dierenwelzijn
- Wijkwethouder van Noorderpark en Pittelo

Gemeentesecretaris Theo Dijkstra

Algemeen directeur van de gemeente Assen

Hoofdlijnen 3. Hoofdlijnen Beleidsuitvoering

Algemeen

Assen blijft in beweging. Deze begroting sluit een bestuursperiode af waarin ambities zichtbaar zijn geworden in de stad. We bouwen aan een Assen waar het prettig wonen, leren, werken en leven is. Dat zien inwoners terug in nieuwe woningen, meer groen en betere voorzieningen.

Nu kijken we vooruit. Deze laatste begroting geeft het nieuwe bestuur ruimte om nieuwe keuzes te maken en met nieuwe ambities verder te bouwen aan Assen. Er ligt een stevige basis en Assen is klaar voor de uitdagingen van morgen.

Wonen in Assen

Assen versnelt de woningbouw. We bouwen, vergroenen en verduurzamen. In 2026 komen er 650 nieuwe woningen bij, waarvan 200 sociale huurwoningen. Zo vinden meer inwoners sneller een passende woning. Kloosterveen en Stads-kwartier breiden uit met nieuwe buurten. Woningcorporaties vernieuwen bestaande wijken. Met het Volkshuisvestings-programma, de Woonzorgvisie en een urgentieregeling nemen we meer regie. We zorgen voor betaalbare woningen, bijzondere woonvormen en snellere procedures.

Assen is de Groene Stad van het Noorden. Met het uitvoeringsplan Groen en Klimaat en bewonersinitiatieven versterken we de biodiversiteit en leefkwaliteit. We maken de openbare ruimte klimaatadaptief en verbeteren speelplekken. Zo blijft Assen een gezonde, groene stad.

De bereikbaarheid verbeteren we met extra fietsvoorzieningen, deelmobiliteit, laadpalen en een duurzamer gemeentelijk wagenpark. We werken aan het verbeteren van de ontsluiting van Kloosterveen met projecten als een derde brug en de aanpak van de Balkenweg. De energietransitie versnelt. We isoleren woningen, plaatsen zonnepanelen en ondersteunen inwoners via het Energieloket. Het warmtenet start in de Larijs en groeit door. Tot 2030 sluiten we 1.500 woningen aan. Met hernieuwbare energie, slimme systemen en circulariteit maken we Assen toekomstbestendig. De uitvoeringsagenda circulariteit geeft richting. De Omgevingswet vraagt om integrale keuzes en actualisatie van beleid.

Werken in Assen

We werken aan een sterke economie die kansen biedt, maken ruimte voor nieuwe initiatieven en zorgen dat iedereen mee kan doen.

We willen innovatieve bedrijven aantrekken, met aantrekkelijke en duurzame werklocaties. We willen knelpunten in energievoorziening oplossen met slimme oplossingen zoals energiehubs. Ondernemers helpen we vooruit met een laag-drempelig loket, netwerkbijeenkomsten en ondersteuning bij innovatie. We versterken het mkb, stimuleren maatschappelijk ondernemen en verkennen nieuwe plekken voor bedrijvigheid. Daarmee creëren we banen en houden we talent in de regio.

De thema's onderwijs en arbeidsmarkt blijven we in samenhang bekijken. Met het Zorg- innovatiecluster en de Veiligheids-campus bouwen we aan een netwerk waarin onderwijs, onderzoek, bedrijfsleven en overheid samenwerken om kennis om te zetten in vernieuwende oplossingen. Studenten krijgen meer kansen, bedrijven vinden goed opgeleid personeel en inwoners kunnen zich blijven ontwikkelen. Voor wie extra steun nodig heeft, bieden we scholing, basisvaardigheden en begeleiding. Ook nieuwkomers helpen we sneller aan werk, zodat zij eerder mee kunnen doen in onze samenleving.

Meedoen in Assen

Iedereen doet mee in Assen. We organiseren hulp dichtbij, met minder regels en meer vertrouwen. Zo bouwen we aan sterke wijken waar mensen elkaar kennen en ondersteunen. We implementeren het concept 'Buurkracht Assen' als basis voor wijkgerichte zorg. Preventie staat centraal: problemen voorkomen voordat ze groot worden. Zorg en ondersteuning zijn toekomstbestendig en sluiten aan bij wat inwoners nodig hebben.

Nieuwe contracten voor Wmo en Jeugdwet zorgen voor betere zorg en meer preventie. Met het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord versterken we gezondheid en welzijn. Innovatie en technologie krijgen een impuls via samenwerking met het Zorg- innovatiecluster en TZA Drenthe. Dat maakt zorg slimmer en toegankelijker.

In elke wijk komen plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Bewoners, organisaties en Mijn Buurt Assen werken samen. Zorg en ontmoeting gaan hand in hand. Wijkuitvoeringsplannen en de visie op bewegen, ontmoeten, spelen en sporten (BOSS) geven richting. Kunst en cultuur brengen mensen samen en vergroten welzijn.

Kinderen krijgen gelijke kansen. Met een onderwijsvisie, leesbevordering en betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp helpen we hen vooruit. Jongeren denken mee via het jongerenbudget. In 2026 openen we het jongerencentrum, zoals vastgesteld in het startplan. Minder schooluitval dankzij de wet Van School naar Duurzaam Werk. We investeren in goede schoolgebouwen, ook voor nieuwkomers.

Mantelzorgers staan er niet alleen voor. Zij krijgen duidelijke informatie, respijtoorzieningen en trainingen. Het Preventiefonds blijft tot 2026 en stimuleert nieuwe ideeën.

Assen blijft een inclusieve stad. We voeren het inclusiebeleid 2024–2028 uit, bieden opvang aan asielzoekers en Oekraïense ontheemden en werken mee aan het regionaal Actieplan Dakloosheid.

Bestaanszekerheid groeit. Met schuldhulpverlening, inkomensondersteuning en armoedepreventie helpen we inwoners vooruit. Vroegsignalering, maatwerk en betere toegang tot hulp zorgen ervoor dat niemand tussen wal en schip valt.

Aantrekkelijk Assen

We vinden het belangrijk dat iedereen zich in Assen veilig en welkom voelt. Daarom pakken we ondermijning, drugscriminaliteit en zorgfraude hard aan, zoals vastgesteld in het Integraal Veiligheidsbeleid. Jongeren maken we weerbaar tegen online risico's, middelengebruik en gokken.

We maken de binnenstad levendiger door evenementen sterker te koppelen aan stadsmarketing. Tegelijk blijven we letten op toegankelijkheid en betaalbaarheid, zodat iedereen kan meedoen. We ondersteunen culturele organisaties bij het vinden van nieuwe huisvesting. Kunst en cultuur krijgen een plek in de wijken, waar ze bijdragen aan het versterken van sociale samenhang en betere mentale gezondheid.

We maken de binnenstad aantrekkelijker en toekomstbestendig. Leegstaande panden pakken we structureel aan en we richten de resterende winkelstraten opnieuw in. Samen met ondernemers en partners werken we aan een compact, compleet en goed verbonden stadshart. Zo blijft Assen een stad waar mensen graag komen, verblijven en terugkomen.

Samen werken aan Assen

De gemeente Assen is een betrouwbare en betrokken overheid. We werken samen met gemeenten, provincie, Rijk en Europa. Via de NG4 en Europese netwerken benutten we kansen voor stedelijke ontwikkeling, energietransitie en veiligheid. Zo versterken we Assen en de regio.

We geven participatie een stevige impuls. Met initiatieven als OpenStad, wijkaanpakken en het Jongerenbudget betrekken we inwoners actief. Binnen de organisatie groeit het besef dat participatie waarde toevoegt op alle beleidsterreinen. We toetsen in de praktijk participatie-instrumenten zoals de impactmeter en we evalueren participatietrajecten samen met de raad. Zo bouwen we aan een cultuur van leren en verbeteren.

Onze dienstverlening wordt persoonlijker en efficiënter. Ervaringen van inwoners en ondernemers helpen processen verbeteren. Teamsessies versterken de dienstverlenende houding. We monitoren reactietijden en tevredenheid om scherp te sturen.

Digitalisering maakt de gemeente toegankelijker. MijnAssen biedt 24/7 inzicht in aanvragen. De digitale balie en digitaal ondertekenen rollen we verder uit. Overheidsbrede dienstverlening helpt inwoners bij complexe vragen, naast fysieke loketten. Zo kan iedereen meedoen.

Bedrijfsvoering

We bouwen aan een wendbare en betrouwbare organisatie die van toegevoegde waarde is voor inwoners en ondernemers. Dienstverlening is persoonlijk, eenvoudig en altijd toegankelijk. We verbeteren processen met inwoners en ondernemers, teamsessies en continue monitoring. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening steeds goed aansluit bij de behoeften van inwoners.

Als werkgever investeren we in mensen. Strategische personeelsplanning, talentontwikkeling en een gezonde werkcultuur staan centraal. We werven gericht via campagnes, traineeships en instroommogelijkheden voor statushouders. Medewerkers krijgen ruimte om te groeien met opleidingen, loopbaanbegeleiding en interne mobiliteit. We gaan voor het keurmerk Beste Werkgever en een plek in de top 3 van overheidsorganisaties.

Samenwerking maakt ons sterker. We bouwen duurzame relaties binnen en buiten de organisatie. Sterke netwerken vergroten onze wendbaarheid. Creativiteit en innovatie zorgen elk jaar voor verbeteringen die efficiëntie en werkplezier verhogen.

Digitale daadkracht maakt ons toekomstbestendig. We investeren in moderne ICT, informatiebeveiliging en digitale vaardigheden. Alle medewerkers krijgen toegang tot een nieuwe digitale werkomgeving en trainingen in Microsoft 365.

Vastgoed en Grondbedrijf

We investeren in een toekomstbestendige stad. Scholen krijgen een grondige verbouwing en verduurzaming, passend bij het IKC-model. Ook gemeentelijke gebouwen zoals het Huis van de Stad worden energiezuinig. Podium Zuidhaege en MFA Wethouder Bergerweg krijgen een duurzame upgrade. Zo maken we onze voorzieningen klaar voor de toekomst.

We vinden het belangrijk dat iedereen dichtbij huis kan sporten en bewegen. We zetten vol energie in op de realisatie van de tunnelijsbaan en het upgraden van de Baggelhuizerplas. We komen met een voorstel voor een extra kunstgrasveld bij Achilles 1894. Voor verouderde locaties zoals Buitenzorg, de Werf en het voormalig overlaadstation kijken we naar nieuwe kansen. In Peelo stemmen we de herontwikkeling van gemeentelijk vastgoed af op de wijkaanpak. Daarmee versterken we de leefbaarheid in de wijken.

We versnellen woningbouw via het grondbedrijf, faciliteren initiatieven van derden en creëren ruimte voor bedrijven. Duurzaam en circulair gronduitgiftebeleid is het uitgangspunt. Op bedrijventerreinen zoals Assen Zuid, Messchenveld I en Peelerpark geven we kavels uit. Het Meerjarenperspectief Grondbedrijf maakt toekomstige ontwikkelingen financieel mogelijk. Transparantie richting ontwikkelende partijen borgen we via de Nota kostenverhaal.

Algemeen Financieel Beleid

Assen is nu financieel gezond. Een sterke basis is nodig om te blijven investeren in voorzieningen en maatschappelijke opgaven. Met 'Scherper aan de wind zeilen' begroten we realistischer en houden we ruimte voor investeringen in leefbaarheid, duurzaamheid en groei.

Een nieuw college krijgt te maken met een nieuw en verschoven ravijnjaar vanaf 2028. Ook daar hebben we op geanticipeerd. Voor 2028 ligt een totaalpakket aan kostenbesparende en inkomstenverhogende maatregelen klaar. Dit pakket helpt een nieuw bestuur bij het maken van voorstellen en keuzes. Zo zorgen we voor duidelijkheid en wendbaarheid.

Het Meerjareninvesteringsplan geeft inzicht in grote investeringen in woningbouw, onderwijs, sport en infrastructuur. Beleidsontwikkelingen bekijken we in samenhang, zodat investeringen financieel beheersbaar blijven.

Belastingen stijgen trendmatig, in lijn met inflatie en economische groei. Alleen in uitzonderlijke gevallen, wanneer het gaat om voorzieningen van groot maatschappelijk belang, passen we een hoger tarief toe. Zo houden we Assen leefbaar en zorgen we dat iedereen kan meedoen.

Algemeen

In de Kaderbrief 2026 hebben we aangegeven dat de ravijnjaren zijn verschoven naar 2028 en verder, maar ook zijn verdiept. We nemen u mee in de belangrijkste oorzaken.

Samenvattend is het beeld als volgt:

- De kostenontwikkeling van de jeugdzorg en Wmo leidt tot een steeds groter beslag op de steeds schaarser wordende beschikbare ruimte.
- De disbalans in taken en middelen wordt steeds groter.
- Gemeenten worden onvoldoende gecompenseerd voor loon en prijsontwikkelingen.
- De begroting voor 2026 en de meerjarenraming voor 2027 laten een structureel en reëel sluitend beeld zien.
- Voor 2028 en 2029 verwachten we structurele tekorten die zonder aanvullende rijksmiddelen niet kunnen worden opgevangen.
- Het weerstandsvermogen hebben we aangepast aan de meest actuele ontwikkelingen en risico's.
- De vrije ruimte in de reserves is nog op orde, maar laat op basis van de huidige verwachtingen een dalende lijn zien.

Disbalans

Zolang er geen oplossing komt voor de scheve verhouding tussen medebewindstaken en beschikbare middelen, en voor de manier waarop gemeenten worden gefinancierd, blijft onze financiële ruimte afnemen. Daardoor komen gewone taken, investeringen in de stad en nieuwe ambities steeds meer onder druk te staan. Op termijn kunnen we deze niet meer verantwoord uitvoeren.

Disbalans tussen taken en middelen

Een belangrijke oorzaak van de tekorten is de scheve verhouding tussen wat gemeenten moeten doen en wat ze daarvoor krijgen. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft hierover twee adviezen uitgebracht. In het rapport 'Afrekenen met disbalans' concludeert de ROB dat het onduidelijk en rommelig toewijzen van medebewindstaken hieraan heeft bijgedragen.

De ROB doet in dit rapport drie aanbevelingen:

1. *Overzicht van medebewindstaken en middelen*
De wetgever moet zorgen voor een volledig en duidelijk overzicht van de medebewindstaken van gemeenten, inclusief de bijbehorende ambities, bevoegdheden en budgetten.
2. *Samenhang tussen ambities en middelen*
De wetgever en/of verantwoordelijke ministers moeten zorgen dat ambities, bekostiging, bevoegdheden en risico's goed op elkaar aansluiten. Daarbij hoort ook inzicht in de bedragen die eerder aan het gemeentefonds zijn toegevoegd.
3. *Structurele balans en governance*
De balans moet niet eenmalig zijn, maar structureel. Dat vraagt om een permanente governancestructuur: een manier van sturen en beheersen die zorgt voor goede resultaten met voldoende middelen en beperkte risico's. De wetgever moet zicht houden op de effecten van beleid en de financiële gevolgen evalueren. Ministers moeten het overzicht uit aanbeveling 1 regelmatig herzien en aanpassen waar nodig.

Op verzoek van de Eerste Kamer heeft de ROB ook het advies 'Meters maken met medebewind' opgesteld. Dit gaat over het parlementair budgetrecht en de gemeentefinanciën. De ROB stelt dat het parlement op dit moment zijn rol als begrotingswetgever en controleur van het gemeentefonds niet goed kan vervullen. Daarom adviseert de ROB om de aanbevelingen uit het rapport "Afrekenen met disbalans" over te nemen.

De minister van BZK heeft begin dit jaar een conceptvoorstel voor herziening van de financiële verhoudingen 2021 opgesteld en ter consultatie aangeboden. In haar reactie stelt de ROB dat dit voorstel de disbalans juist vergroot. Daarom adviseert de ROB een grondige herziening van de Wet financiële verhoudingen, zodat de disbalans wordt opgelost.

Huidige financieringsmethodiek leidt ook tot een disbalans

Gemeenten krijgen via de algemene uitkering onder andere compensatie voor de ontwikkeling van lonen en prijzen. Die compensatie is gebaseerd op ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals opgenomen in de jaarlijkse Centraal Economische Plannen en Macro Economische Verkenningen.

Al jaren blijkt dat deze CPB-ramingen lager raamt dan de werkelijke loon- en prijsontwikkelingen. Volgens de huidige systematiek worden de verschillen tussen raming en werkelijke ontwikkeling niet door het Rijk gecompenseerd. Daardoor groeit de algemene uitkering minder snel dan zou moeten. Ook dit zorgt voor een disbalans.

Vorming nieuw Kabinet

Door de val van kabinet Schoof, de komende verkiezingen en de daaropvolgende formatie, wordt pas in de loop van 2026 duidelijk of en hoe de adviezen van de ROB en een aanpassing in de financieringssystematiek worden meegenomen in het regeerakkoord. Dit moet leiden tot een oplossing voor de structurele tekorten die we vanaf 2028 presenteren. Ook de opgave uit de hervormingsagenda jeugd maakt hier deel van uit. De commissie Van Ark komt in de eerste helft van 2027 met een vervoladvies over deze agenda.

De financiële positie van Assen

Het financiële vooruitzicht voor 2026 en 2027 is nog goed. Na 2027 verwachten we structurele tekorten, vooral door steeds groter wordende disbalans tussen taken en middelen in het sociaal domein. Die tekorten kunnen alleen worden opgelost als het Rijk structureel extra middelen beschikbaar stelt. Samen met onze partners blijven we ons hiervoor inzetten.

Als een nieuw kabinet hier slechts deels of helemaal geen invulling aan geeft, is het onvermijdelijk dat we zelf maatregelen nemen. De organisatie heeft de opdracht gekregen om inzichtelijk te maken welke kostenbesparende en inkomstenverhogende maatregelen mogelijk zijn. Uiterlijk eind februari 2026 is dit beeld beschikbaar, zodat het kan worden meegenomen bij de vorming van een nieuw college.

Financiële beleidslijn sociaal domein

De uitvoering van taken in het sociaal domein is sterk afhankelijk van landelijke wetgeving. Voor jeugdzorg, Wmo en Beschermd Wonen zijn verschillende wijzigingen aangekondigd:

- De Hervormingsagenda Jeugd, inclusief aanvullend advies van de commissie Van Ark.
- Herinvoering van het abonnementstarief voor de Wmo.
- Een andere manier van financiering van de Wmo via het gemeentefonds.
- Invoering van het woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen.

Begin juni 2023 is overeenstemming bereikt over de Hervormingsagenda Jeugd. Voor 2026 en 2027 zijn hiervoor extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor 2028 en 2029 is opnieuw gekozen voor een stelpost, omdat de commissie Van Ark zich nog buigt over de effecten van de maatregelen. Deze stelpost is verwerkt in ons meerjarenperspectief. De effecten van de hervormingsagenda zijn deels afhankelijk van wetgeving en moeten nog worden vertaald naar de situatie in Assen.

In de voorjaarsnota 2023 kondigde het Rijk aan dat het abonnementstarief voor de Wmo vanaf 2026 opnieuw wordt ingevoerd, met een bijbehorende korting op het gemeentefonds. Het wetsvoorstel voor een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage, de bijbehorende AMvB en de monitor zijn uitgesteld. De invoering is nu voorzien op 1 januari 2027.

Daarnaast wordt gekeken naar een andere manier van financiering van de Wmo via het gemeentefonds. Het is belangrijk dat Rijk en gemeenten samen sturen op het gebruik en de kosten van de Wmo. Wanneer en hoe deze nieuwe financieringswijze wordt ingevoerd, is nog niet bekend.

De overgang van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is al enkele jaren in voorbereiding. Twee belangrijke instrumenten hierbij zijn het woonplaatsbeginsel en een nieuw verdeelmodel voor de middelen. Deze zorgen ervoor dat elke gemeente verantwoordelijk wordt voor de ondersteuning van haar eigen inwoners, en daar ook passende middelen voor krijgt.

De oorspronkelijke invoeringsdatum van 1 januari 2024 bleek niet haalbaar en werd verschoven naar 1 januari 2025. Door de val van kabinet Rutte IV werd duidelijk dat invoering in 2025 niet haalbaar was. De nieuwe streefdatum werd 1 januari 2026. Door de val van kabinet Schoof is ook die datum niet haalbaar. De invoering is nu op zijn vroegst mogelijk per 1 januari 2027.

De financiële kaders, begrotingspositie en meerjarenprognoses zijn geactualiseerd in de Kaderbrief 2026. Het bestuursakkoord Dichtbij & Daadkrachtig blijft het belangrijkste inhoudelijke uitgangspunt voor de begroting 2026. De raad heeft bij de behandeling van de Kaderbrief een amendement aangenomen over het Sportakkoord en over Sport & Cultuur voor volwassenen als onderdeel van het schulden- en armoedebeleid. Dit amendement is verwerkt in het beeld van deze begroting.

Kaderbrief 2026 (bedragen x € 1.000)

Structureel / Incidenteel	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bijgestelde resultaten 2026-2029	-2.361	-543	-7.083	-8.906
Structureel	1.013	0	-6.997	-8.852
Incidenteel	-3.373	-543	-86	-54

Ontwikkelingen sinds de Kaderbrief 2026

De toezichthouder heeft laten weten er een nieuwe richtlijn jeugdzorg is. Het gaat hier om het opnemen van een stelpost "Besparing trajectduur" en "Inkomsten eigen bijdrage". Deze effecten zijn meegenomen in de meerjarenprognoses.

Na de behandeling van de Kaderbrief in de raad hebben we als voorbereiding op de begroting 2026 opnieuw gekeken naar autonome ontwikkelingen en mogelijke knelpunten in het beleid en de bedrijfsvoering. De belangrijkste ontwikkelingen die we hebben opgenomen in de begroting zijn:

- Kostenontwikkelingen in het sociaal domein
- Omvorming van de Gemeenschappelijke Regeling GKB naar Stichting GKB
- Reiskosten woon-werkverkeer
- Traineeprogramma
- Opvang van ontheemden uit Oekraïne

Deze ontwikkelingen hebben zowel een structureel als incidenteel karakter

Gerichte inzet vrije ruimte algemene reserve voor beleidsontwikkelingen: In deze begroting zijn geen middelen ingezet ten laste van de vrije ruimte voor het realiseren van beleidsdoelstellingen.

Septemercirculaire 2025

Door de val van kabinet Schoof bevat de septemercirculaire 2025 geen nieuwe beleidsimpulsen. Wel is de toegezegde compensatie voor de meerkosten in de jeugdzorg in 2023 en 2024 verwerkt.

De vertaling van de Miljoenennota van het demissionaire kabinet beperkt zich tot autonome bijstellingen op basis van de Macro Economische Verkenning 2026 en geactualiseerde basisgegevens van het CBS. Deze bijstellingen zijn verwerkt in het volume en het loon- en prijsaccres. De uitkomsten zijn meegenomen in de begroting en meerjarenramingen.

Disbalans in taken en middelen

Inzicht in disbalans sociaal domein

In de Kaderbrief 2026 hebben we toegezegd om het begrotingsadvies van de VNG op te volgen en de disbalans in taken en middelen voor het sociaal domein in de periode 2026–2029 inzichtelijk te maken. Onderstaand overzicht geeft invulling aan die toezegging.

Tabel inzicht disbalans sociaal domein (bedragen x € 1.000)

Lasten en Baten	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
Individuele voorzieningen Beschermd wonen	-7.249	-6.352	-5.411	-4.460
Lasten	37.254	38.167	39.125	40.094
Baten	-44.503	-44.519	-44.536	-44.554
Individuele voorzieningen Jeugd	3.531	3.224	8.870	8.352
Lasten	42.067	42.793	43.849	44.848

Lasten en Baten	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
Baten	-38.537	-39.568	-34.978	-36.496
Individuele voorzieningen Maatschappelijke opvang	1.060	802	975	1.219
Lasten	6.496	6.242	6.420	6.668
Baten	-5.436	-5.440	-5.445	-5.449
Individuele voorzieningen Wmo	9.246	9.841	9.449	9.156
Lasten	34.985	35.895	36.871	38.013
Baten	-25.739	-26.054	-27.422	-28.858
Participatie	1.530	1.625	1.663	1.479
Lasten	81.312	81.804	81.844	81.996
Baten	-79.782	-80.179	-80.181	-80.516
Saldo disbalans Medebewindstaken	8.117	9.140	15.547	15.746

Financiële eindresultaten

Financiële eindresultaten 2026 - 2029

De uitkomsten van aanvullende ontwikkelingen na de Kaderbrief 2026 en het effect van de septembercirculaire 2025 zijn hieronder samengevat. Daarbij is ook rekening gehouden met het advies van de VNG om voor 2028 en 2029 de baten en lasten van jeugdhulp in balans te brengen. We hebben dit eindbeeld afgezet tegen de prognoses uit de Kaderbrief 2026.

Tabel Eindstand na mutaties Septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Eindstand na Septembercirculaire 2025	-2.925	-1.392	-2.129	-4.510
Structureel	1.018	-2.101	-1.246	-4.198
1. Stand Kaderbrief 2026	1.013	0	-6.997	-8.852
Bijgestelde resultaten 2026-2029	1.013	0	-6.997	-8.852
2. Amendement Kaderbrief 2026	0	-513	-526	-539
Structurele inzet op sport	0	-513	-526	-539
3. Actualisatie begroting	-993	-2.378	5.488	4.423
Autonome ontwikkelingen	3.944	2.671	1.780	1.349
Extra kostenontwikkeling sociaal domein (Jeugdzorg + Wmo)	-4.330	-4.439	-4.554	-4.668
Opnemen stelpost Van Ark: In balans brengen baten en lasten jeugdhulp (begrotingsadvies VNG)	0	0	8.871	8.352
Reiskostenvergoeding woon-werk (effect Cao Gemeenten 2025-2027)	-460	-460	-460	-460
Vorming Stichting GKB	-147	-150	-150	-150
4. Uitkomst septembercirculaire 2025	998	790	789	770
Accres (loon- en prijscompensatie)	-322	-561	-596	-762
Actualisatie parameters gemeentefonds	1.320	1.351	1.385	1.532
Taakmutaties	116	116	116	116
Inzet taakmutatie implementatie Participatiewet in balans	-77	-77	-77	-77
Inzet taakmutatie Wet Integrale Suïcidepreventie	-39	-39	-39	-39
Incidenteel	-3.943	709	-883	-312
1. Stand Kaderbrief 2026	-3.373	-543	-86	-54
Bijgestelde resultaten 2026-2029	-3.373	-543	-86	-54
3. Actualisatie begroting	-570	1.252	-798	-259
Autonome ontwikkelingen	-170	-448	-798	-259
Compensatie tekorten jeugdzorg 2023+2024 toerekenen aan 2026 en 2027	-1.700	1.700	0	0
Overschot middelen opvang ontheemden Oekraïne	1.300	0	0	0

Reservepositie

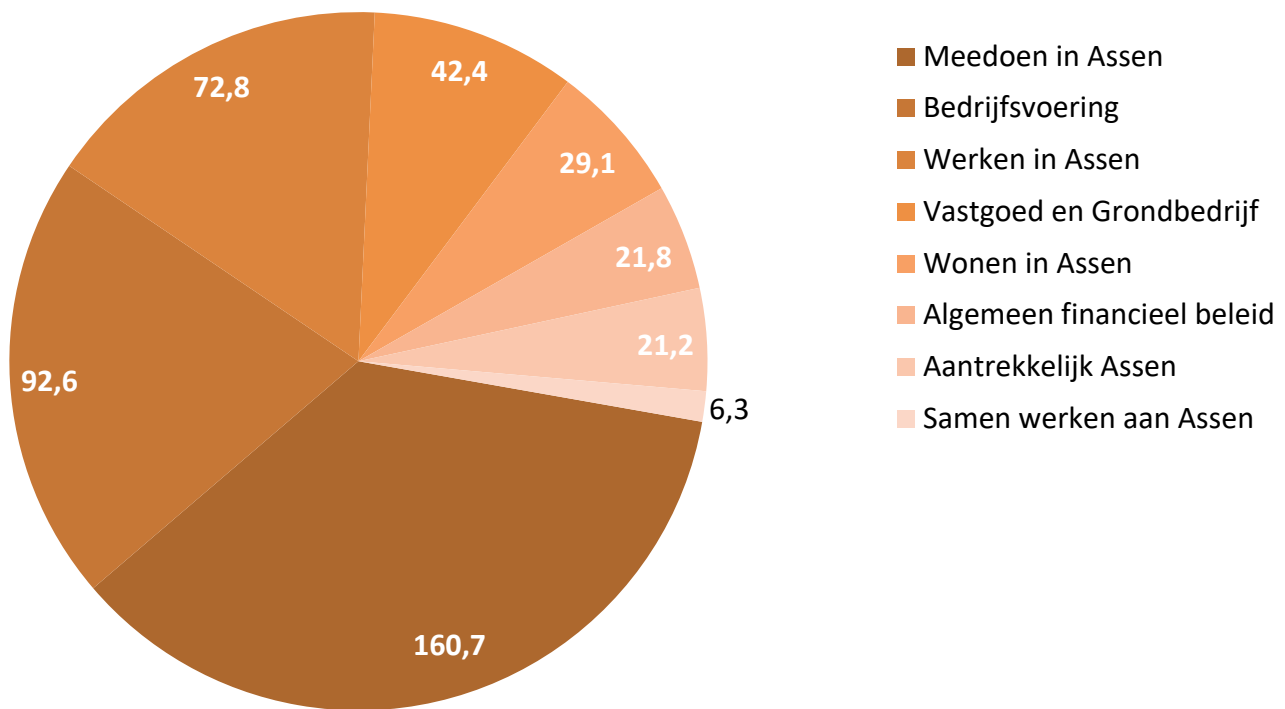
Sinds de vaststelling van het Herstelplan 2020–2024 is onze reservepositie positief ontwikkeld. Eind 2026 bedraagt de vrije ruimte in de algemene reserve en het investeringsfonds afgerond € 48,2 miljoen. Volgens de meerjarenraming daalt deze vrije ruimte naar € 23,5 miljoen in 2029.

Omdat ons solvabiliteitspercentage boven de 20% ligt, hebben we in 2026 en 2027 gebruikgemaakt van de mogelijkheid om maximaal 10% van de vrije ruimte in de algemene reserve in te zetten als structureel dekkingsmiddel (zie ook paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

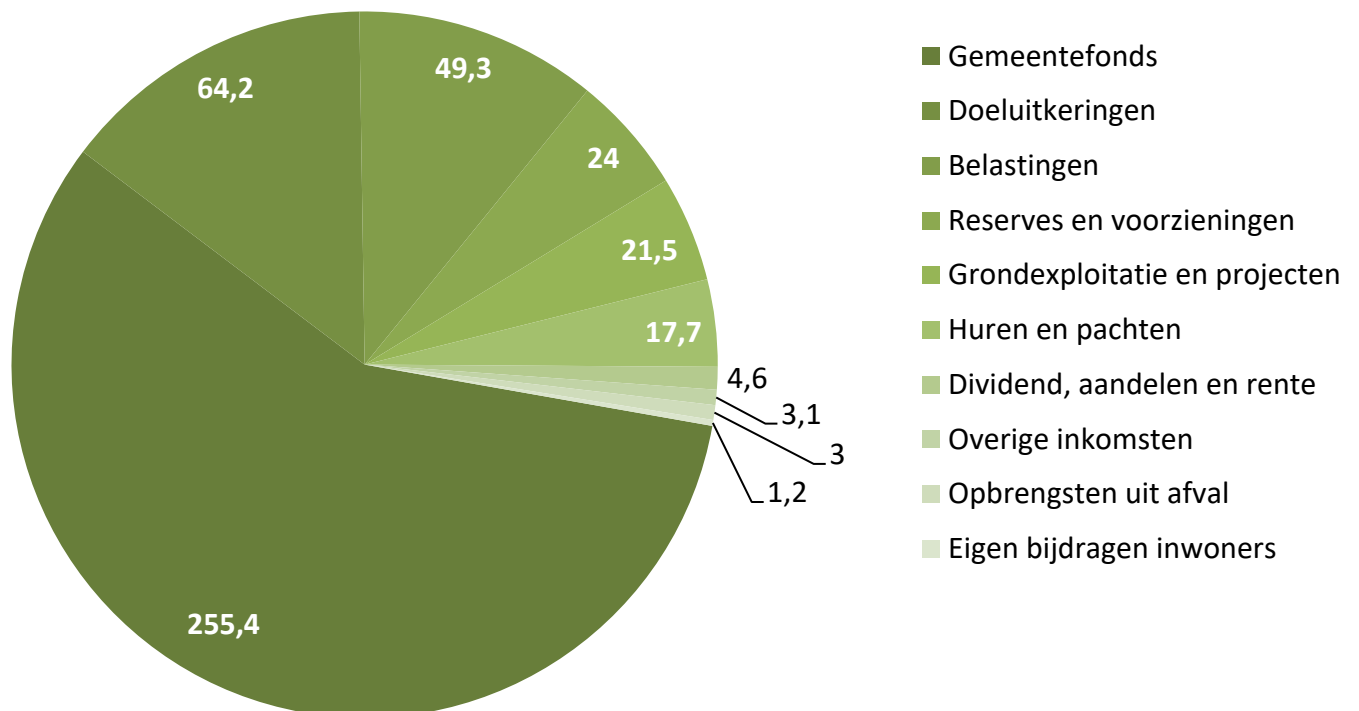
Tabel Vrij besteedbare ruimte in reserves (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Totaal vrij besteedbare ruimte reserves	67.223	48.180	35.603	28.489	23.494
Algemene reserve	60.693	45.150	32.573	25.459	20.464
Stand algemene reserve op 1 januari	98.755	67.749	52.242	39.700	32.620
Resultaatbestemming jaarrekening 2024	-16.964	0	0	0	0
Vastliggende mutaties o.b.v. raadsbesluiten	-12.590	-883	-2.950	-450	-450
Compensatie meerkosten jeugdzorg 2023-2024	3.400	-1.700	-1.700	0	0
Inzet t.b.v. programmaplan Stadskwartier	-4.000	-5.500	-5.500	-3.500	0
Inzet t.b.v. projectkrediet Buurkracht Assen	0	-1.000	-1.000	-1.000	0
Inzet t.b.v. inclusieve speelplekken in Assen (BOSS)	-100	0	0	0	0
Inzet t.b.v. verkenning wijkcentrum De MaasStee	-55	0	0	0	0
Inzet t.b.v. voorbereidingskrediet ontwikkeling maatschappelijk vastgoed in centrumgebied Peelo	-420	0	0	0	0
Inzet t.b.v. plan bestrijden energiearmoede	-1.000	0	0	0	0
Bijdrage TT-museum	0	-1.000	0	0	0
Versterking reserve weerstandsvermogen	0	-2.500	0	0	0
Begrotingsresultaat 2025	820	-11.420	-8.709	-9.454	-7.308
Begrotingsresultaten Kaderbrief 2026 (inzet t.b.v. structureel tekort 2027)	0	0	-1.247	0	0
Begrotingsresultaten Kaderbrief 2026	-96	9.059	7.654	1.844	-2.140
Actualisatie begrotingsresultaten begroting 2026-2029 (inzet t.b.v. structureel tekort 2027)	0	0	-2.101	0	0
Actualisatie begrotingsresultaten begroting 2026-2029	0	-565	3.011	5.481	4.938
Veiligheidsmarge (€ 100 per inwoner)	-7.057	-7.092	-7.127	-7.162	-7.197
Investeringsfonds	6.530	3.030	3.030	3.030	3.030
Stand investeringsfonds op 1 januari	5.500	6.530	3.030	3.030	3.030
Storting baten opvang asielzoekers overlooplocatie Expohal	1.680	0	0	0	0
Onttrekking t.b.v. ijsbaan	-650	-3.500	0	0	0

Uitgaven € 446,9 miljoen

Inkomsten € 444,0 miljoen

Programma

1. Wonen in Assen

In Programma Wonen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van wonen, woningmarkt, ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, duurzaamheid, en de Omgevingswet.

1.1 Woningmarkt sluit aan bij behoefte

Wat willen we bereiken?

Doel

We willen beweging in de woningmarkt in onze stad, aansluitend bij de woonbehoefte van onze (toekomstige) inwoners. We zorgen voor passende woonruimte voor ieder inkomen in alle wijken, waarin ook zorg een plek krijgt. We zetten in op een forse versnelling van de woningbouw in en buiten de stad. We zetten stevig in op sociale en betaalbare koop voor jongeren en starters. Verder is 30% van de nieuwe woningen bestemd voor sociale huur.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.1.a Uitvoering woningbouwprogramma

We hopen voor komend jaar op meer rust in de rijksregelingen die van invloed zijn op de woningbouw. Zo is de huurbevrozing vooralsnog afgeblazen en heeft het Rijk maatregelen genomen om met name de onderkant van de woningmarkt te stimuleren. Ook is de realisatiestimulans doorgevoerd en is het Nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen ingericht vanaf juni 2025. De bekende knelpunten zoals stikstof, netcongestie en Flora- en faunawet, zijn nog steeds een risico. Toch verwachten we voor het komende jaar meer haalbare projecten.

We gaan 650 woningen opleveren, dit is inclusief een aantal woningen dat wordt vervangen. Uiteindelijk levert dat 500 extra woningen op die toegevoegd worden aan de totale woningvoorraad in Assen. Van deze 500 woningen realiseren we samen met de corporaties 200 extra sociale huurwoningen. Dit is ruim boven de doelstelling van 30% sociale huur.

Met deze woningbouwproductie en met de bestaande planvoorraad komen we boven de doelstellingen uit zoals vastgelegd in de Woondeal. Ook verwachten we boven de vastgestelde doelstelling van minimaal 3.000 woningen in 2030 uit te komen.

In 2026 herijken we de woonvisie en presenteren we een woonzorgvisie. Daarbij blijven we verder werken aan het bedienen van kwetsbare doelgroepen. En we doen verder onderzoek naar de mogelijkheden van bijzondere woonvormen als flexwonen en individuele initiatieven.

Om de bouw van woningen te versnellen en onze kwaliteit van dienstverlening te verbeteren, zetten we in op verkorten van de doorlooptijd van initiatief tot realisatie. Dat doen we door processen te verbeteren, zoals de intake-tafel en de omgevingstafel.

Wanneer doen we dat?

2026

1.1.b Tweede fase uitbreiding Kloosterveen

Eind 2017 heeft de raad de [Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035](#) vastgesteld. De structuurvisie voorziet in de bouw van ongeveer 2.250 tot maximaal 2.500 woningen tot 2035. Afhankelijk van de stikstofaanpak kan op zijn vroegst in 2026 gestart worden met de werkzaamheden voor de ontwikkeling van de eerstvolgende fase: Kloosterheide.

In 2025 hebben we de Nota Bovenplanse Investerings (NBI) herijkt en geactualiseerd. Deze vernieuwde NBI maakt duidelijk welke investeringen moeten worden opgevangen binnen de begroting. De effecten betrekken we bij de samenstelling van de Kaderbrief 2027.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2035

1.1.c Derde hoofdontsluiting Kloosterveen

Voor de doorontwikkeling en afronding van de woonwijk Kloosterveen is het noodzakelijk om de derde hoofdontsluiting vorm te geven. Onderdeel daarvan is een nieuw aan te leggen brug over de Drentse Hoofdvaart. De Europese aanbesteding voor het verdere ontwerp, de engineering en de realisatie daarvan starten we begin 2026. De brug is in 2027 gereed.

Wanneer doen we dat?

2026 – 2027

1.1.d Woningbouwimpuls Stadskwartier

We starten vanuit het programma Stadskwartier verscheidene voorbereidingen in de drie deelgebieden. In de Binnenstad wordt fase 2 van de herinrichting winkelstraten afgerond. Naast deze aanpak van de openbare ruimte brengen we meerdere ontwikkellocaties tot projecten. In de Rolderstraat transformeren we meerdere locaties naar wonen. In het Havenkwartier bereiden we activiteiten voor om de bepalende hindercontouren weg te kunnen nemen en werken we voor de locatie Havenblok I een concrete ontwikkeling uit met een dan geselecteerde marktpartij.

We realiseren de opgave Woningbouwimpuls (WBI) 'Stadskwartier' voor zowel de Binnenstad als het Havenkwartier. De oplevering moet plaatsvinden voor 2032. De [Structuurvisie Havenkwartier](#) is in 2024 door de raad vastgesteld.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2032

1.1.e Herstructurering en uitbreiding van huurwoningen

Sinds 2022 werken we met woningcorporaties Actium en Woonservice intensief samen in de taskforce sociale woningbouw om meer sociale huurwoningen te bouwen. We verwachten bruto circa 350 sociale huurwoningen te bouwen, netto worden er 200 aan de woningvoorraad toegevoegd.

Wanneer doen we dat?

2026

1.1.f Beleidsinstrumenten Wonen in Assen op orde

We leveren het Volkshuisvestingsprogramma op, waarvan de Woonzorgvisie en de urgentieregeling deel uitmaken.

We monitoren bestaande beleidsinstrumenten. Als het nodig is passen we deze aan of doen we een voorstel om dat te doen.

Wanneer doen we dat?

2026

1.1.g Nieuwe wetgeving Wonen in Assen

Wet betaalbare huur en Wet goed verhuurderschap

Sinds 1 januari 2024 heeft elke gemeente een meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag. Huurders en woningzoekenden kunnen hier (anoniem) vragen of klachten over hun verhuurder melden. Vanaf 1 januari 2025 kunnen gemeenten ingrijpen bij te hoge huren dankzij de Wet betaalbare huur. Omdat vragen over verhuur vaak ingewikkeld zijn en andere problemen kunnen meespelen, verbeteren we ons meldpunt en interne proces.

We onderzoeken of we samen met andere Drentse gemeenten een huurteam kunnen oprichten om een deel van de taken over te nemen en meer inwoners te bereiken en helpen. Toezicht en handhaving blijven een taak van de gemeente.

Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting

Mede als gevolg van het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting dat in juli 2025 door de Tweede Kamer is aangenomen, maken we het Volkshuisvestingsprogramma. De belangrijkste woondoelen worden opgenomen in de Omgevingsvisie. In het Volkshuisvestingsprogramma zijn de doelen onderbouwd, uitgewerkt en voorzien van een uitvoeringsprogramma. De Woonzorgvisie is een verplicht onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma. De Woonzorgvisie richt zich op wonen voor inwoners die in meer of mindere mate zorg nodig hebben. Ook is het opstellen van een urgentieregeling verplicht. Samen met de Drentse gemeenten, woningcorporaties, huurdersorganisaties en zorgorganisaties werken we deze regeling uit. Zo hebben we meer regie over hoeveel we waar en voor wie bouwen.

1.2 Groene Stad van het Noorden

Wat willen we bereiken?

Doel

We zijn de Groene Stad van het Noorden en willen dat blijven. Het groen nodigt uit tot ontmoeten en is verzorgd en veilig. Naast groen als vertrekpunt bij ruimtelijke ontwikkelingen, streven we een hoger niveau van beheer van de openbare ruimte na. We luisteren naar de wensen van onze inwoners en het groen in Assen kan er op de ene plek anders uit zien dan op een andere plek.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.2.a Uitvoeringsplan Groen en Klimaat

We werken aan de thema's en doelen uit de uitvoeringsagenda groen en klimaat als de raad daartoe besluit eind 2025. Eén keer per twee jaar informeren we de raad over de voortgang en leggen we de doelen voor de volgende twee jaar voor. Op deze manier kan de raad het tempo en het ambitieniveau bepalen. De eerste tranche voor 2026 en 2027 leggen we eind 2025 voor aan de raad en de tweede tranche voor 2028 en 2029 eind 2027.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.2.b Meedoen in het groen

Met meedoen in het groen versterken en ondersteunen we de bewoners- en de vrijwilligersinitiatieven die in het openbaar groen aan de slag willen voor biodiversiteit (meer verschillende soorten planten, dieren en insecten). We ondersteunen de al bestaande 38 groepen (circa 350 inwoners) en verwachten in 2026 een groei van 3 tot 5 van deze initiatieven. We doen dit in samenwerking met de Provincie Drenthe en Landschapsbeheer Drenthe binnen het project 'streekbeheer'. Naast het ondersteunen van de initiatieven wordt ook aandacht besteed aan verbinding tot stand brengen tussen verschillende partijen zoals Actium en Natuur & Milieufederatie. Deze partijen zijn ook betrokken bij de uitvoering van de groenvisie. Deze aanpak is nu onderdeel geworden van de bestaande uitvoering. Uiteraard gaan we ook kleinere initiatieven ondersteunen, zoals het beplanten van de boomspiegel en het poten van bloembollen.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.2.c Ontmoeten in het groen

Vanaf de vaststelling van de BOSS-visie (Beheer Openbare Speelruimte en Spelen) in 2022 wordt dit plan stap voor stap uitgevoerd. In de eerste cyclus van 7 jaar (van in totaal 3 cycli) ligt de nadruk op het vervangen en verbeteren van speelplekken.

Waar mogelijk worden bij de uitvoering en herinrichting van deze speelplekken ook andere doelen meegenomen, zoals het verbeteren van de omgeving (landschappelijke inrichting), het inspelen op het veranderende klimaat (klimaatadaptatie) en het zorgen dat iedereen mee kan doen (inclusie).

In mei 2025 is een informerende brief naar de raad gestuurd om inzicht te geven in de financiële stand van zaken binnen de uitvoering van het BOSS-plan.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2043

1.2.d Regeling beheer openbare ruimte

In 2025 komt de regeling over het beheer van onze openbare ruimte (de agenda BOR, met een looptijd tot en met 2022) opnieuw in de raad. Daarin zijn de gewenste kwaliteitsniveaus vastgelegd. We gaan dit waar mogelijk op een minder onderhoudsintensieve manier doen. Dit doen we door bijvoorbeeld overbodige of onlogisch geplaatste elementen te verwijderen en scherper te sturen op inrichting bij (her)ontwikkeling. Daarnaast herijken we de toetsingsbeelden, zodat deze beter aansluiten bij actuele ambities op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Wanneer doen we dat?

2026 en 2027

1.3 Duurzaam bereikbare stad

Wat willen we bereiken?

Doel

Assen is een bereikbare stad, waarin iedereen zich makkelijk en veilig kan verplaatsen, het liefst op een duurzame manier. We stimuleren het gebruik van de fiets en zorgen dat deze op een nette manier gestald kan worden. We zetten ons in voor een snellere verbinding over het bestaand spoor en het toevoegen van (knooppunten voor) snelle busverbindingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.3.a Laadpalen

We werken verder aan een robuust netwerk van laadpalen in Assen. Dit doen we vanuit de Laadvisie. We voeren in 2026 een pilot verlengde private aansluiting (VPA) uit, waarbij een laadkabel van een privé-laadpunt over publiek terrein wordt gelegd om een elektrisch voertuig in de openbare ruimte te laden.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.3.b Verduurzamen mobiliteit

We gaan verder met de uitvoering van de projecten in het tweede Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2023-2026 (UPM). We stimuleren het gebruik van de fiets om actieve en duurzame mobiliteit te vergroten. We maken ons hard om het openbaar vervoer te verbeteren en zetten we ons in voor keten- en deelmobiliteit. We breiden het aantal deelvoertuigen uit en faciliteren de deelmobiliteit in nieuwe ontwikkelgebieden. Naast een afname in uitstoot zorgt dit voor een verbetering van onze regionale bereikbaarheid. Behalve de specifieke projecten vanuit UPM 2023-2026 gaan we ook aan de slag met projecten uit de wijkaanpakken Pittelo en de Lariks voor vernieuwing van de weginfrastructuur om de verkeersveiligheid te vergroten.

Wanneer doen we dat?

2026

1.3.c Verduurzamen eigen wagenpark

Als gemeente geven we het goede voorbeeld door ons wagenpark te verduurzamen. Dit geldt voor zowel de voertuigen in de uitvoering, zoals vuilniswagens, veegwagens en grasmaaiers, als de voertuigen van toezicht en handhaving en onze logistieke voertuigen. Assen is de eerste gemeente in Nederland waar alle veegmachines elektrisch aangedreven zijn. Waar mogelijk maken we ook de andere voertuigen uit ons wagenpark emissievrij.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.3.d Verbeteren Balkenweg om de doorstroom op peil te houden

Tot 2035 worden er in totaal 2.250 woningen gebouwd in Kloosterveen. Dit heeft een flinke toename van verkeer tot gevolg aan de westkant van de stad. De Balkenweg en de aansluiting Assen West komen hierdoor onder druk te staan. We zetten ons in om middelen te krijgen van de rijksoverheid om de doorstroom van de Balkenweg ook in de toekomst op peil te houden.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.3.e Vervangen Spoorwegovergangen voor derde en vierde intercity

Samen met de provincie lobbyen we bij het Rijk voor middelen om spoorwegovergangen te kunnen aanpassen. Op deze manier ontstaat er op station Assen meer ruimte om extra treinen te kunnen verwerken. Dit is nodig omdat Assen groeit. Om ervoor te zorgen dat het wegennet van Assen niet vast gaat lopen is het belangrijk om in het bestaande spoor te investeren. Op deze manier kunnen er meer treinen van en naar Assen rijden en verbetert de bereikbaarheid van Assen in de regio.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2030

1.3.f Verbeteren doorstroomcapaciteit

Om de groei van Messchenveld en het Hof van Parijs op te vangen en de regionale bereikbaarheid op peil te houden, optimaliseren we de verkeerslichten bij Peelo en Peelo-Oost.

We vervangen de verkeersregelininstallatie op het kruispunt Europaweg-Zuid – Beilerstraat – Graswijk en verbeteren waar mogelijk de regeling zodat de doorstroming en verkeersveiligheid hier verbeteren.

Wanneer doen we dat?

2026 en 2027

1.4 Gezonde leefomgeving en circulaire samenleving

Wat willen we bereiken?

Doel

We stimuleren een goede kwaliteit van de leefomgeving. We werken aan een circulaire samenleving waarbij we het gebruik van grondstoffen waar mogelijk verminderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.4.a Kwaliteit leefomgeving

Een schone en gezonde leefomgeving in Assen is belangrijk. Onder de Omgevingswet is de gemeente verplicht beleid op te stellen over verschillende milieuthema's. Eind 2025 is naar verwachting de kadernota Gezonde leefomgeving vastgesteld. De kadernota behandelt de thema's lucht, geluid, bodem, water, licht, geur, trillingen, zeer zorgwekkende stoffen en externe veiligheid. Deze nota vertalen we vervolgens in één of meerdere omgevingsprogramma's.

We stellen een omgevingsprogramma gezonde leefomgeving op. Daarin behandelen we in elk geval de thema's lucht en geluid. In de jaren daarna bouwen we het omgevingsprogramma verder uit en werken we aan een robuuste basis die wordt uitgewerkt in het omgevingsplan.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.4.b Circulaire samenleving

We stellen een uitvoeringsagenda circulariteit op. Deze agenda sluit aan bij de Omgevingsvisie en biedt een kader voor toekomstige initiatieven op het gebied van circulariteit. We zien namelijk nu dat verschillende acties aansluiten bij bijvoorbeeld het Manifest 'Drenthe van afval naar grondstoffen', maar willen dit beter coördineren.

Wanneer doen we dat?

2026

1.5 Verlagen CO₂-uitstoot

Wat willen we bereiken?

Doel

We geven Assen mooier en beter door aan volgende generaties en we faciliteren de energietransitie. Het verder omlaag brengen van de CO₂-uitstoot is hierin de belangrijkste doelstelling. Daarbij moet iedereen mee kunnen doen en de mogelijkheid krijgen om de gebouwde omgeving betaalbaar te verduurzamen. Samen met Mijn Buurt Assen gaan we actief de wijken in en stimuleren en ondersteunen we inwoners, bedrijven en andere organisaties bij verduurzaming van hun eigen woningen, gebouwen en vervoer.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.5.a Verduurzamen woningvoorraad

Via het Asser Energieloket stimuleren we inwoners om verduurzamingsmaatregelen te nemen. Bijvoorbeeld het isoleren van de woning en het installeren van zonnepanelen. Ook ondersteunen we lokale buurtenergie-initiatieven van inwoners die zelf aan de slag gaan met verduurzaming. Met vijf fysieke Energieloketten in de stad bieden we inwoners een fysiek contactpunt in de directe omgeving. Bij deze Energieloketten kunnen inwoners terecht met vragen over verduurzaming. Ze kunnen er terecht voor hulp bij het aanvragen van subsidies, het aanvragen van energieadvies en/of een bezoek van de energiecoach. We bouwen de komende jaren de ondersteuning van het Asser Energieloket verder uit, zodat we de toenemende vraag aan ondersteuning aankunnen.

We ontwikkelen in het kader van het Nationaal Isolatie Programma een lokale aanpak isolatie waarin we via collectieve acties isolatie, ondersteuning van Verenigingen van Eigenaren en een doe-het-zelvers actie grootschalige isolatie van woningen bereiken. We richten veel van onze activiteiten op huurders en woningbezitters die in energiearmoede leven of hierin dreigen te vervallen. We voeren voor hen de aanpak energiearmoede uit die is opgesteld in lijn met de [motie bestrijding energiearmoede](#).

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.5.b Verduurzamen economie

We ondersteunen bedrijven die hun vastgoed duurzamer willen maken. Dit doen we samen met de provincie door de inzet en ondersteuning van het programma Ik ben Drents ondernemer (IBDO). We moedigen de top 20 van meest energieverbruikende bedrijven in onze gemeente actief aan om te verduurzamen. Waar kansen liggen om te verduurzamen stimuleren we dat. Ook informeren we bedrijven over de mogelijkheden om netcongestie tegen te gaan, om slimmer energie te gebruiken, te besparen of te delen.

Verder wijzen we bedrijven erop aan welke wetgeving ze zullen moeten voldoen. Dat gaat dan om het Energielabel C voor kantoren groter dan 100 vierkante meter en naar A in 2030, Informatieplicht en Energiebespaarplicht vanuit de Wet Milieubeheer.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.5.c Hernieuwbare energie

Binnen de gemeente is beperkt ruimte voor nieuwe zonneparken op veld. Het ontwikkelen van zonneparken is ingewikkelder geworden door netcongestie en lagere opbrengsten voor elektriciteit. Binnen deze context ondersteunt de gemeente ontwikkelaars die ruimte willen gebruiken die niet voor andere bestemmingen kunnen worden gebruikt. Concreet zijn dit projecten aan de Balkendwarsweg (nabij afrit A28) en Ubbena (drijvend zonnepark op zandwinningsplas).

Om onze doelstellingen voor hernieuwbare energie in 2030 te kunnen halen zijn we door de beperkte ruimte binnen onze gemeente ook afhankelijk van grote daken van bedrijven en instellingen. Door onzekerheid in wetgeving en landelijke subsidies blijft de gewenste groei bij bedrijven achter. Komend jaar zullen we met de provincie en Drentse gemeenten onderzoeken in hoeverre we onze regionale RES-doelstelling voor 2030 kunnen halen of moeten bijstellen.

Wanneer doen we dat?

2026

1.5.d Energiesystemen van de toekomst

Voor een groot deel van Assen werken we aan het aansluiten van woningen, bedrijven en instellingen op een warmtenet. De raad heeft in juni 2025 besloten het Warmtebedrijf Assen op te richten, waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is.

Vanaf 2026 kan indien de Warmte-investeringssubsidie door het Rijk is toegekend het warmtebedrijf starten met de aanleg van een warmtenet in de wijk de Larijs. Tot 2030 worden naar verwachting bijna 1.500 woningen, samen met Actium, op het warmtenet aangesloten. Het uitgangspunt is dat per jaar ongeveer 500 woningen aangesloten gaan worden. Hiermee zijn de woningen dan helemaal van het aardgas afgesloten. In het warmteprogramma dat eind 2026 vastgesteld moet worden door college en raad wordt vastgelegd welke wijken in de toekomst aan te sluiten zijn op een warmtenet.

Voor wijken die geschikt zijn om volledig op elektrische verwarming (individuele warmtepomp) over te gaan zijn inwoners afhankelijk van de eisen die netwerkbeheerder Enexis maakt voor verzwaring van het elektriciteitsnet.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.5.e Maximaliseren van energie vanuit het stroomnet

De verwachting is dat we in de toekomst meer energie gaan gebruiken, want Assen blijft groeien. Nederland heeft te maken met netcongestie. Dat betekent dat het stroomnet piekmomenten niet meer goed aankan. Dat is een risico. In 2026 stellen we een plan op waarmee we gemakkelijker kunnen prioriteren, het stroomnet op de juiste plekken versterken en werken aan vernieuwing en slimme oplossingen van het energiesysteem. Hiervoor zullen we ook subsidies aanvragen.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

1.5.f Openbare verlichting

In 2017 heeft de raad besloten ongeveer 15.000 stuks van de conventionele openbare verlichting versneld te verduurzamen en te vervangen door ledverlichting. Een groot deel van de openbare verlichting is vervangen door ledverlichting. De resterende 3.000 lampen gaan we in de periode 2026-2028 vervangen.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2029

1.5.g Aanpak Energiearmoede

In 2024 heeft de raad een [motie aangenomen om energiearmoede](#) aan te pakken. In de motie wordt gevraagd om het ontwikkelen van een eenvoudige, doeltreffende aanpak voor het structureel en duurzaam bestrijden van energiearmoede in Assen. De aanpak energiearmoede wordt uitgevoerd door het Asser energieloket. Als de raad daartoe besluit in najaar 2025, versterken we de aanpak van energiearmoede. Deels door het voortzetten van bestaande goedlopende maatregelen, zoals bijvoorbeeld de witgoedwissel. En daarnaast met extra instrumenten, zoals een fonds om inwoners tijdelijk te kunnen voorfinancieren bij verduurzamingsmaatregelen.

Wanneer doen we dat?

2026 – 2029

1.6 Omgevingswet - integrale besluitvorming openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Doel

Vanuit een integrale benadering komen tot snellere en betere besluitvorming over ruimtelijke initiatieven met ruimte voor maatwerk door een gebiedsgerichte aanpak.

Wat gaan we daarvoor doen?

1.6.a Werken aan Omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben we tot en met 2031 de tijd om voor ons hele grondgebied één omgevingsplan te maken.

In 2024 zijn we gestart met het opstellen van het eerste wijzigingsbesluit omgevingsplan, voor de woonwijk Marsdijk. Dit wijzigingsbesluit zal in het voorjaar van 2026 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

We gaan verder met de opbouw van het omgevingsplan. Daarbij volgen we de planning zoals vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten omgevingsplan Assen 2023. De opgestelde regels voor de woonwijk Marsdijk gebruiken we ook voor het wijzigingsbesluit voor overige bestaande woonwijken. Daarnaast gaan we aan de slag met de voorbereidingen voor wijzigingsbesluiten voor de volgende onderwerpen en gebieden: integratie van de nieuwe welstandsnota, Koopmansplein Noord, Havenkwartier en de doorontwikkeling Kloosterveen.

Wanneer doen we dat?

2026 - 2031

1.6.b Actualiseren beleid, uitvoeringskaders en regelgeving

We gaan de omgevingsvisie Assen Nog Mooier uit 2021 opnieuw bekijken. Dit doen we op twee manieren. Eerst passen we de visie technisch aan. Zo zorgen we dat deze voldoet aan de regels van de nieuwe Omgevingswet. Daarna kijken we ook of we de inhoud van de omgevingsvisie willen vernieuwen.

We werken verder aan de uitvoering van de Omgevingswet. Ook maken we het makkelijker om een goed overzicht te houden van nieuwe en aangepaste beleidsplannen.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

Wat kost het? (bedragen x € 1.000)

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	378	4.896	4.555	3.216	3.689	4.309
Lasten	31.311	28.062	28.970	28.154	28.964	30.138
Woningbouw/woonplan	2.009	3.013	1.859	1.956	1.770	1.942
Openbare ruimte	19.912	15.858	17.958	17.964	18.521	19.342
Bereikbaarheid, verkeer en ver- voer	1.006	1.357	1.581	1.677	1.746	1.771
Duurzaamheid	8.383	7.835	7.572	6.556	6.928	7.082
Baten	-30.933	-23.166	-24.416	-24.938	-25.275	-25.829
Woningbouw/woonplan	-5.196	-2.153	-1.989	-1.989	-2.030	-2.073
Openbare ruimte	-11.961	-9.310	-10.736	-10.950	-10.977	-11.281

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bereikbaarheid, verkeer en ver- voer	-144	-20	-64	-20	-20	-20
Duurzaamheid	-13.632	-11.683	-11.627	-11.979	-12.247	-12.456
Reserve mutaties	97	-452	-738	-771	-816	-816
Lasten	1.815	1.150	100	100	100	100
Woningbouw/woonplan	400	100	100	100	100	100
Openbare ruimte	0	1.050	0	0	0	0
Bereikbaarheid, verkeer en ver- voer	208	0	0	0	0	0
Duurzaamheid	1.207	0	0	0	0	0
Baten	-1.719	-1.602	-838	-871	-916	-916
Woningbouw/woonplan	0	-100	-100	-100	-100	-100
Openbare ruimte	-1.300	-1.318	-488	-520	-520	-520
Bereikbaarheid, verkeer en ver- voer	-370	-184	-251	-251	-295	-295
Duurzaamheid	-49	0	0	0	0	0
	475	4.445	3.816	2.445	2.874	3.493

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2028	MJP 2028	MJP 2029
Woningbouw/woonplan	0	0	0	0	0
Sociale woningbouw	100	100	100	100	100
Onttrekking stedelijk vereveningsfonds soci- ale woningbouw	-100	-100	-100	-100	-100
Openbare ruimte	375	377	416	455	567
Groen / maaibeleid	100	100	100	100	100
Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS)	40	42	81	120	232
Bestrijding exoten	110	110	110	110	110
Meedoen in het groen (groenvisie)	125	125	125	125	125
Duurzaamheid	800	650	0	0	0
Middelen duurzaamheid	650	650	0	0	0
Ontwikkelen strategische agenda circulari- teit	150	0	0	0	0
	1.175	1.027	416	455	567

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Woningbouw/woonplan	57	0	0	0	0
Overig	57	0	0	0	0
Openbare ruimte	4.882	9.531	14.641	13.716	5.208
Begraven	0	250	0	0	0
Gladheid bestrijding	50	0	0	0	0
Groen	430	280	280	280	280
Kunstwerken	773	362	371	1.184	42
Markten	19	0	0	0	0
Openbare verlichting	122	590	573	697	0

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Riolering	909	4.806	6.997	5.339	1.934
Spelen	1.413	515	515	1.490	515
Watergangen	0	98	335	538	437
Waterwegen	428	0	0	2.796	0
Wegbeheer	738	2.630	5.570	1.392	2.000
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	3.014	1.547	918	0	0
Verkeer	3.014	1.547	918	0	0
Duurzaamheid	135	817	6.111	135	135
Bedrijfsafval	35	35	35	35	35
Huishoudelijke afvalinzameling	100	176	127	100	100
Milieupark	0	606	5.949	0	0
	8.087	11.894	21.670	13.851	5.343

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Wonen in Assen te realiseren:

- Regio Groningen - Assen (RGA)
- Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma

2. Werken in Assen

In Programma Werken in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van bedrijvigheid, werkgelegenheid en economie.

2.1 Asser Ambitie Agenda

Wat willen we bereiken?

Doel

De Asser Ambitie Agenda (AAA) beschrijft de gezamenlijke ambities van ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties en de overheid. Samen zetten we Assen op de kaart als een stad die groeit, innoveert en bijdraagt aan nationale, regionale en lokale opgaven. Met als belangrijkste doel de brede welvaart voor Assen te versterken en de ambities om 10.000 woningen, 5.000 banen en een bruisende studentenstad te realiseren. Deze duidelijke boodschap versterkt onze lobby richting het Rijk en Europa.

2.1.a Uitwerking Asser Ambitie Agenda

Met de Asser Ambitie Agenda (AAA) werken ondernemers, onderwijs, diverse organisaties (zoals zorginstellingen) en de gemeente samen. Zo laten we aan Den Haag en Europa zien waar Assen voor staat. Dit doen we langs drie leidende thema's:

- Assen: groenste stad van Nederland
- Versterking van onze zorgsector en biotechnologie
- Assen: hét veiligheidscluster voor regio en Rijk

We realiseren deze doelen in samenwerking, buiten en binnen ons stadhuis. Bijvoorbeeld met de uitvoering van de programma's Economie, Energietransitie, Stadskwartier, Sociale Stad en Ruimtelijk Economische Gebiedsontwikkeling. Hieronder vallen de Toeristisch Recreatieve Zone, Johan Willem Friso (JWF)-kazerneterrein en de ontwikkeling van het zorg-werklandschap Assen Zuid Oost.

Voor de uitvoering van de AAA is een kerngroep en een Raad van Advies opgericht waarin onderwijs, ondernemers en overheid samenwerken. De structuur ligt vast in een convenant. Jaarplannen geven richting aan wat we elk jaar doen. Deze presenteren en bespreken we jaarlijks.

Concrete acties in 2026:

- De opbrengsten van 'de ruimtelijke doorvertaling' verwerken we in de omgevingsvisie.
- We versterken Assen als mbo-stad, o.a. met een grotere start van het studentenjaar.
- Het Zorg- innovatiecluster Assen wordt verder ontwikkeld tot Life Science Campus.
- Elke afstudeerklas van de Thorbecke academie plant een boom in het nieuwe Thorbeckepark.
- Het onderwijs start met het lectoraat voor de Veiligheidscampus, we ondersteunen hierin.

Wanneer doen we dat?

2026

2.1 b. Verkennen Messchenveld II

De verkenning Messchenveld II is nog niet afgerond. We gaan in 2026 de uitkomsten verder brengen naar besluitvorming over of en hoe we Messchenveld II willen ontwikkelen. Dit tegen het licht van groeiende vraag naar bedrijfskavels en weinig ontwikkelruimte.

Wanneer doen we dat?

2026

2.2 Versterken vestigingsklimaat voor bedrijven

Wat willen we bereiken?

Doel

We zetten de uitvoering van de Economische Agenda voort, zodat Assen zich verder ontwikkelt tot een aantrekkelijke stad om te verblijven, werken en ondernemen.

Met als uitgangspunt dat mensen gaan werken in Assen en ook in de stad kunnen wonen en recreëren. Kinderen moeten onderwijs kunnen volgen, bij voorkeur bij onderwijsinstellingen die opleidingen aanbieden die ertoe doen, in samenspraak met het bedrijfsleven.

Bedrijven, instellingen en organisaties laten dat samen met de gemeente Assen zien via Stadsmarketing. We blijven faciliteren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven. Onder andere met de ontwikkeling van de Gebiedsagenda Zuid Oost Assen en de uitvoering van de Ruimtelijk Economische Visie.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.2.a Uitvoering Economische Agenda 2026 – 2030

Met de [Economische Agenda](#) werken we aan een sterke en toekomstbestendige lokale economie. We willen dat er genoeg werk is en dat ondernemers, gevestigde bedrijven en instellingen kunnen groeien. Gelijktijdig moet onze stad ook aantrekkelijk blijven voor inwoners, bedrijven en bezoekers. Dit doen we samen met partners in de regio, zoals onderwijsinstellingen, medeoverheden en ondernemers. De Economische Agenda rust op drie pijlers:

- Versterken van de spilfunctie in de regio, onder andere: Verbetering van het vestigingsklimaat, Aantrekkelijke binnenstad, stadsmarketing en Regionale samenwerking.
- Investeren in economische kracht, onder andere: Groei en behoud van werkgelegenheid, vooral in de krachtsectoren Energie, (Rijks)overheid, Zorg (met biotechnologie) en Vrijtijdseconomie.
- Versterken van mkb en innovatie, o.a.: Ondersteunen van ondernemers bij starten, groeien, verplaatsen en vernieuwen.

Wat doen we in 2026

De uitvoering doen we op basis van jaarplannen die aansluiten op de vastgestelde langetermijnvisie, de Economische Agenda 2026-2030. Het jaarplan 2026 sluit aan op de ambities benoemd in de Asser Ambitie Agenda, onder andere:

Assen: groenste stad van Nederland

Inzet van een projectleider voor verduurzaming en verminderen CO₂-uitstoot bij het mkb en het vinden van oplossingen voor netcongestie op onze werklocaties, bijvoorbeeld in de vorm van Energiehubs.

Vergroenen en verduurzamen van werklocaties, onder andere met de aanpak Toekomstbestendige bedrijventerreinen met het Stadsbedrijvenpark, in samenwerking met Ondernemend Assen, bedrijven en provincie Drenthe.

Versterking van onze zorgsector en biotechnologie

Verdere ontwikkeling van Assen als vestigingsplaats voor scale-ups op het gebied van Life Sciences & Health als onderdeel van Campus Noord-Nederland. Zie punt 2.2.d. zorg en biotech.

Assen: hét veiligheidscluster voor regio en Rijk

Ondersteuning bij de realisatie van de Veiligheids-campus en het lectoraat, in samenwerking met onderwijs, overheid en ondernemers.

We reserveren middelen om Ondernemend Assen te ondersteunen in haar activiteiten. Andere activiteiten uit het jaarplan worden verderop in de begroting genoemd, onder andere 2.2.c. Ondernemers Optimaal Ondersteunen, 2.2.d Zorgsector en Biotech, 2.4.a Samen Innoveren en 2.5 Investeren in Vrijtijdseconomie.

Wanneer doen we dat?

2026

2.2.b Stadsmarketing

We zetten Assen op de kaart als aantrekkelijke stad om te verblijven, werken, ondernemen, wonen en studeren. Dit doen we gezamenlijk met onderwijs, organisaties, ondernemers en overheden, vertegenwoordigd in de stadsmarketingboard en de regiegroep van de Asser Ambitie Agenda. We koppelen stadsmarketing binnen en buiten de gemeente aan uitvoeringsplannen, projecten en programma's. Zoals:

- Doorontwikkeling van het onlineplatform 'Dit is Assen'.
- Het ontwikkelen en uitvoeren van onlinecampagnes, uitagenda's, routes, en citydressing op de nationale markt.
- Extra inzet op de Duitse toerist met onlinecampagnes en het ter beschikking stellen van Duitstalig materiaal, zoals de stadsgids en de stadsplattegrond.
- Realisatie van een 'Instagram-spot' op De Kop van de Vaart.
- Assen promoten richting de zakelijke gast; het online ontsluiten van het aanbod van congres- en evenementenaccommodaties en een onlinecampagne voor deze doelgroep.
- Samen met de partijen maken we een plan voor 2027-2031 voor de stadsmarketing, dit omdat er vanaf 2027 geen middelen opgenomen zijn in de begroting.

Wanneer doen we dat?

2026

2.2.c Ondernemers optimaal ondersteunen

Investeren in mkb en innoverend vermogen is een van de drie pijlers van de [Economische Agenda](#) en een belangrijk onderdeel van het bestuursakkoord 'Dichtbij & Daadkrachtig', hierin is onder andere de 'rode looper' benoemd. We ondersteunen ondernemers in Assen bij het starten, groeien, innoveren en inspelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals digitale weerbaarheid. Dit doen we samen met ondernemers en andere partners in de regio. Daarbij sluiten we aan bij initiatieven binnen het noordelijke ecosysteem.

Samen met Ondernemend Assen en Vaart in Assen zetten we het Ondernemersloket voort waar ondernemers kunnen binnenstappen met hun vragen. Daarnaast blijven we onze dienstverlening aan het mkb verder verbeteren. Onze ambitie is om in 2026 mkb-vriendelijkste gemeente van Drenthe te worden.

We ondersteunen ondernemers door activiteiten zoals de Drentse Onderneming van het Jaar, de Jonge Ondernemersprijs en onze aanwezigheid op de Promotiedagen Noord-Nederland. In samenwerking met de Regio Groningen-Assen (RGA) stimuleren we impact ondernemen, waarbij ondernemers worden aangemoedigd om bij te dragen aan maatschappelijke en ecologische doelen.

Concreet versterken we het ondernemersklimaat met de volgende acties:

- Organiseren van netwerkbijeenkomsten met Ondernemend Assen en Vaart in Assen.
- Toegankelijke dienstverlening via het Ondernemersloket.
- Ondersteunen van mkb-innovatie via Zorg- innovatiecluster Assen, IBDO en Founded in the North.
- Verkennen van het vestigen van een ondernemersbroedplaats in de stad.
- Regionale samenwerking in RGA-verband voor kennisdeling, afstemming en het stimuleren van duurzaam en maatschappelijk ondernemen.
- We hebben regelmatig overleg en afstemming met VNO NCW, ook bestuurlijk.

Wanneer doen we dat?

2026

2.2.d Zorgsector & Biotechnologie

We willen Assen positioneren binnen Campus Noord-Nederland door een goed functionerend Life Sciences & Health-ecosysteem te realiseren. Focus ligt op biotech en dan met name bioanalyse. Om dat te realiseren zetten we in op:

Vestiging en ontwikkeling van instapklare labruimten voor onderwijs, mkb en scale-ups. We onderzoeken de technische en economische haalbaarheid met de ontwikkeling van een businesscase. Dit doen we samen met ondernemers, onderwijs, provincie Drenthe en NOM. Gevestigde bedrijven als Icon en Ardena hebben een koplopersrol.

We trekken nieuwe (scale-up) bedrijven en initiatieven aan in de zorg- en biotechnologiesector en helpen bestaande bedrijven om te groeien, bij voorkeur in het zorg-werklandschap Assen Zuid. We werken hiervoor samen met ondernemers, onderwijs en overheden in de regio Groningen-Assen (RGA), LIFE Coöperatieve en de NOM op basis van een plan van aanpak. Het UMCG heeft uitgesproken actief mee te willen denken in deze ontwikkeling.

Innovatie binnen de zorg is noodzakelijk. We versterken daarom de verbinding tussen het mkb en zorgpartijen, om de toepassing van innovaties te bevorderen. Dit doen we onder andere door in gesprek te gaan met ondernemers en zorgpartijen. We werken samen in Regio Groningen-Assen (RGA) verband en we ondersteunen de inzet van de Kopgroep Zorg & Innovatie. Hiermee geven we ook invulling aan een nationaal vraagstuk dat het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft benoemd in haar regioplannen.

Vanuit de samenwerkingsagenda RGA Gezondheidseconomie leggen we verbinding met het Rijk en Europa, en met de Sociale en Economische agenda van Nij Begun.

Wanneer doen we dat?

2026

2.3 Vijfduizend nieuwe banen

Wat willen we bereiken?

Doel

We willen samen met partners, waaronder het Rijk en de provincie, nieuwe banen naar de stad halen. Ons streefgetal is zo'n 5.000 banen. Dit doen we met de uitvoering van de Economische Agenda en door kansrijke gebieden, zoals het gebied Assen Zuid Oost - vanaf Stationsgebied tot en met Schepersmaat - en Toeristisch Recreatieve Zone (TRZ) te ontwikkelen. Vooral in de krachtsectoren Overheid, Zorg, Energie, Vrijtijdseconomie en het versterken van ons vestigingsklimaat.

2.3.a Uitvoeringsagenda Ruimtelijk Economische Visie (REV)

Met de inzet op pijler 1, 'Versterken van onze spilfunctie in de regio' in de Economische Agenda versterken we ons vestigingsklimaat, realiseren we toekomstbestendige werklocaties en creëren we voldoende ruimte voor werken. Onderdeel hiervan is de uitvoering van de Uitvoeringsagenda Ruimtelijk Economische Visie.

Uitvoeringsagenda Ruimtelijk Economische Visie (REV)

In de Ruimtelijk Economische Visie (REV) is het ruimtelijk kader vastgelegd voor de economische ontwikkeling van onze stad. De Uitvoeringsagenda geeft richting aan de uitvoering. We gaan onder andere:

- De ruimtelijke kwaliteit verbeteren en toekomstbestendig maken van de werklocaties met het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen, samen met Ondernemend Assen, gevestigde bedrijven en de provincie Drenthe. We starten met het Stadsbedrijvenpark.
- Een acquisitiestrategie en uitgiftebeleid opstellen.
- De mogelijkheden verkennen voor inbreiding en uitbreiding om ruimte voor bedrijvigheid te creëren.
- Oplossingen vinden voor netcongestie, bijvoorbeeld in de vorm van Energiehubs, onder andere in samenwerking met het programma Energietransitie.
- Ruimtelijk economische aspecten in lijn met de nieuwe Omgevingsvisie en -wet brengen.

Wanneer doen we dat?

2026

2.3.b Ruimtelijke Economische GebiedsOntwikkelingen (REGO)

Het programma REGO is een gecoördineerde aanpak om ruimtelijk economische ambities van Assen te realiseren en de stad verder te ontwikkelen als een aantrekkelijke plek om te wonen, te werken en te (be)leven. Onze inzet is meerjarig en vraagt lange adem. Omdat we in de meeste ontwikkelgebieden zelf geen grondpositie hebben, wordt van de gemeente een regisserende rol gevraagd om een strategisch samenspel met grondeigenaren, gevestigde en/of nieuwe bedrijven en instellingen op te pakken.

Het gaat om drie gebieden die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd:

Gebiedsagenda Zuid Oost Assen

Op basis van de [Gebiedsagenda Zuid Oost Assen](#) werken we aan een aantrekkelijk zorg- en werklandschap in het gebied tussen het NS-station en de Schepersmaat/Mandemaat. In 2026:

- Begeleiden we plannen van bestaande zorg- en overheidsorganisaties.
- Starten we concrete gesprekken met bestaande en nieuwe partijen in de zorg, biotechnologie en Rijksdiensten. Ook spreken we potentiële ontwikkelaars.
- Op aangeven van de raad onderzoeken we de haalbaarheid van aanvullend woningaanbod.
- Activeren we grondeigenaren en ontwikkelaars om investeringen te doen.
- Organiseren we ten minste één bijeenkomst met bewoners en belanghebbenden.

Johan Willem Friso (JWF)-kazerne

- We werken samen met Rijk en provincie aan de uitwerking van het bestuurlijk voornemen, waarin is afgesproken dat rijkswerkgelegenheid en activiteiten op het JWF-kazerneterrein behouden blijven en waar mogelijk worden uitgebreid.
- We voeren veel overleg met verschillende partijen in onze stad, provincie en het Rijk.
- We voeren lobby en in sommige gevallen verstrekken we subsidie en werken planologisch mee of geven inzicht in de ruimtelijke randvoorwaarden om tot ontwikkeling te komen.
- Voor de realisatie van de Veiligheidscampus werken we samen met, en ondersteunen we onderwijsinstellingen zoals NHL Stenden/Thorbecke, Rijksuniversiteit Groningen, DC Terra, het Rijk en bedrijfsleven.

Toeristisch Recreatieve Zone

- We verwachten in 2026 de opening van een nieuwe publiekstreckende ontwikkeling in de Expohal.
- We gaan ervan uit dat er in 2026 of begin 2027 geschaatst kan worden in de tunnelijsbaan, een uniek concept in het Noorden.
- Verder zijn we in contact met diverse partijen om hun plannen in het gebied te realiseren of met elkaar te verbinden.

Wanneer doen we dat?

2026

2.4 Sterkere band arbeidsmarkt - onderwijs

Wat willen we bereiken?

Doel

We versterken de relatie en samenwerking met onze partners in werkgelegenheid en onderwijs om onze gemeenschappelijke uitdagingen op de onderwijs- en arbeidsmarkt voor de beroepsbevolking van morgen aan te gaan.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.4.a Samen Innoveren: Ondernemers, Onderzoek, Onderwijs en Overheid

Ter versterking van ons vestigingsklimaat en in relatie tot ambities van bedrijven om zich te vestigen, te innoveren en te groeien, werken we aan ons kennis-innovatie ecosysteem. We zetten ons in voor behoud en versterking van het mbo, hbo- en wo onderwijs. Onder meer door:

- De doorontwikkeling van het Zorg- innovatiecluster Assen op het thema Life Sciences & Health.
- De realisatie van de Veiligheidscampus, start van het lectoraat.
- We volgen en stimuleren verdere onderwijsontwikkeling en -aanbod in onze stad, passend bij de ambities in de Asser Ambitie Agenda en Economische Agenda 2026-2030.
- Ook spelen we in op kansen die zich voordoen op bijvoorbeeld Air mobility, inzet van drones, waterstof, digitalisering en impacteconomie.
- We verkennen de inzet vanuit de Economische Agenda op het thema arbeidsmarkt/onderwijs.

Wanneer doen we dat?

2026

2.5 Investeren in vrijetijdseconomie

Wat willen we bereiken?

Doel

We investeren in de krachtsector vrijetijd van Assen met als doel meer bestedingen, overnachtingen en werkgelegenheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.5.a Agenda en Actieplan Vrijetijdseconomie

De [Agenda en het Actieplan Vrijetijdseconomie Assen 2022-2027](#) voeren we uit in samenwerking met de toeristisch recreatieve sector. Met als doel meer bestedingen, overnachtingen en werkgelegenheid. Bezoekersmarketing is een belangrijk onderdeel in de uitvoering van het actieplan. In 2026 doen we onder andere:

- Ontwikkelen en borgen van een goede toeristische informatievoorziening.
- Doorontwikkelen en borgen van de historische Tour de TT.
- Uitvoering van bezoekersmarketing.
- De intensieve samenwerking met het TT-circuit, het TT-festival, Vaart in Assen, Ondernemend Assen, provincie en gemeente, dat tot stand is gekomen door het jubileumjaar 100 jaar TT, zetten we voort. Ook brengen we de evenementenvisie tot uitvoering.

Per 2027 zijn geen meerjarige middelen voor de Agenda en het Actieplan begroot. Dit jaar evalueren we met de sector de Agenda en het Actieplan Vrijetijdseconomie 2022-2027 en bepalen we de koers voor de periode daarna.

Wanneer doen we dat?

2026

2.6 Verhogen arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Doel

Dat alle inwoners in staat zijn om mee te doen aan de samenleving, het liefst via betaald werk.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.6.a Inzet op ontwikkelen

Het blijft lastig voor werkgevers om personeel te vinden. Dat biedt kansen voor inwoners die lastig een betaalde baan kunnen vinden. Er zijn wel de nodige uitdagingen. Veel inwoners hebben niet genoeg praktische vaardigheden, zoals kunnen lezen, schrijven, en omgaan met geld. Ook lukt het soms niet om een betaalde baan te houden. Dit maakt dat ze vaak geen of tijdelijk werk hebben.

We gaan het volgende doen:

We vergroten de kansen op betaald werk voor inwoners door eerst te zorgen voor bestaanszekerheid. Pas als inwoners zeker zijn van voldoende inkomen; een dak boven hun hoofd, toegang tot betaalbare zorg en een zinvolle daginvulling, zijn zij in staat om zich te ontwikkelen en mee te doen aan de samenleving. We werken binnen het WPDA samen eerst aan deze randvoorwaarden.

Een leergang “basisvaardigheden op orde” aanbieden aan inwoners die dienstverlening (gaan) ontvangen van WPDA. De leergang organiseren we met onze partners in het sociale domein.

Een leven lang ontwikkelen ondersteunen. Blijven ontwikkelen en leren vergroot de kansen op werk, maar betekent ook dat inwoners niet uitvallen en werkloos worden. We helpen werkgevers om te blijven investeren in hun personeel, zodat de vakvaardigheden op orde blijven.

Doorontwikkeling infrastructuur iWerk naar het Inkomen, Ontwikkel en Werkcentrum. Dit centrum wordt de plek waar inwoners passende scholing en begeleiding krijgen naar een betaalde baan. In het centrum wordt samengewerkt met het UWV, het onderwijs, de vakbonden en werkgevers.

Dit hebben we ook opgenomen in de [Concept- Kadernota Werk Inkomen en Ontwikkeling](#).

Wanneer doen we dat?

2026

2.6.b Project Snellere Start, Sterkere Toekomst

Met het project [Snellere Start, Sterkere Toekomst](#) helpen we asielzoekers aan een betaalde baan, zodat zij de taal sneller leren, een dagritme hebben en goed voorbereid zijn op een leven in Nederland.

Wanneer doen we dat?

2026

Wat kost het? (bedragen x € 1.000)

Middeleninzet

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	29.729	32.847	34.315	33.224	33.448	32.645
Lasten	68.444	69.556	72.821	71.518	71.537	70.522
Participatie en inkomen	65.696	64.841	68.818	68.910	68.899	68.972
Econ. ontwikkeling en innovatie	2.686	4.715	4.003	2.608	2.638	1.550
FlorijnAs	62	0	0	0	0	0
Baten	-38.715	-36.709	-38.506	-38.294	-38.089	-37.878
Participatie en inkomen	-38.372	-36.432	-38.217	-37.999	-37.787	-37.569
Econ. ontwikkeling en innovatie	-343	-277	-289	-295	-302	-309
Reserve mutaties	-234	-737	-1.212	-1.108	-1.100	0
Baten	-234	-737	-1.212	-1.108	-1.100	0
Econ. ontwikkeling en innovatie	-171	-737	-1.212	-1.108	-1.100	0
FlorijnAs	-62	0	0	0	0	0
	29.496	32.110	33.103	32.116	32.348	32.645

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Participatie en inkomen	150	150	150	150	150
Realisatie basisbanen	150	150	150	150	150
Economische ontwikkeling en innovatie	600	600	0	0	0
Stadsmarketing, centrummanagement en acquisitie	400	400	0	0	0
Versterken acquisitie arbeidsmarkt / onderwijs / werkgelegenheid / Rijksdiensten / ontwikkeling TRZ	200	200	0	0	0
	750	750	150	150	150

Investerings:

Niet van toepassing voor dit programma.

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Werken in Assen te realiseren: Eems Dollard Regio; Recreatieschap Drenthe; WPDA en WMD. De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma

3. Meedoen in Assen

In Programma Meedoen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van zorg, preventie, jeugd, ontmoeten in de wijk, inclusieve samenleving, schuldhulpverlening, onderwijs, bewegen en sport.

3.1 Zorg naar behoefte in de wijk

Wat willen we bereiken?

Doel

Zorgvragen signaleren we zo vroeg mogelijk en pakken we, waar dat kan, in de directe omgeving op met aandacht voor waar écht behoefte aan is. We hebben daarbij aandacht voor wat een wijk aankan.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.1.a Project Buurtkracht Assen

Onze inwoners verdienen toegankelijke en kwalitatief goede zorg. We gaan daarom de drempel voor zorg en ondersteuning verlagen en beter afstemmen op de behoeften van de inwoners. Dit doel is uitgewerkt in het rapport 'Regelarme stad vertaald in [Buurtkracht Assen](#)'. Het rapport gaat uit van de beweging 'Organiseren vanuit de samenleving' en bevat een denkmodel hoe we hulp en ondersteuning eenvoudiger, toegankelijker en mensgerichter kunnen maken. We willen dat de ondersteuning beter aansluit op de leefwereld van inwoners en bijdraagt aan normaliseren, preventie en maatwerk, met minder regels en meer vertrouwen.

In het denkmodel werken we met herkenbare teams en vaste contactpersonen waar inwoners terecht kunnen met al hun vragen op het gebied van welzijn, Wmo, jeugdhulp en bestaanszekerheid. Hiermee komt er een einde aan de wirwar van loketten en dit vermindert bureaucratie. Zo ontstaat een sociale en toekomstbestendige stad waarin ondersteuning aansluit bij wat inwoners écht nodig hebben.

De komende jaren ligt de focus op het vertalen van Buurtkracht Assen in een definitief ontwerp en het implementeren ervan. Dit doen we in samenspraak met inwoners, zorg- en welzijnsorganisaties en maatschappelijke organisaties. We starten met een nadere uitwerking. Daarmee zal ook de besparing concreter worden en we nemen deze op in het meerjarenperspectief vanaf de programmabegroting van 2027.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.2 Zorg efficiënter en toekomstbestendig

Wat willen we bereiken?

Doel

We willen de zorg toekomstbestendig inrichten. Hieraan werken we in het Programma Sociale Stad Assen. Om een inclusieve samenleving te bevorderen waarin iedereen mee kan doen en veilig kan leven, werken we in het programma aan vier pijlers:

- bestaanszekerheid versterken
- gezondheid bevorderen
- sociale basis in de wijken versterken
- ondersteuning toekomstbestendig inrichten

Wat gaan we daarvoor doen?

3.2.a Nieuwe aanbesteding voor Wmo en Jeugdwet

We maken nieuwe afspraken met Wmo- en Jeugdzorgaanbieders. Vanaf 1 januari 2026 gaan de nieuwe contracten in. Dit zorgt voor hogere tarieven en daarmee hogere uitgaven voor de gemeente. We zien het aantal hulpvragen bij Wmo-begeleiding toenemen en gaan een onderzoek doen naar de oorzaken. Op basis van het onderzoek zullen we bekijken hoe we onze inwoners op een meer laagdrempelige manier kunnen ondersteunen (zie ook Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.2.b Integraal Zorgakkoord & Gezond en Actief Leven Akkoord

Het [Integraal Zorgakkoord \(IZA\)](#) en het [Gezond en Actief Leven Akkoord \(GALA\)](#) stimuleren de verschuiving van zorg naar gezondheid en preventie. Deze opgaven maken deel uit van het Programma Sociale Stad Assen.

Het IZA richt zich op toegankelijke en betaalbare zorg. In Drenthe gebeurt dit via het regioplan '[Gezonde Marke](#)'. In de uitwerking hiervan zien we een verschuiving van taken van het medische domein naar het sociaal domein. Gemeenten krijgen extra taken, maar zonder voldoende (structurele) middelen. De landelijke ontwikkelingen bieden helaas weinig houvast of vertrouwen in een structurele oplossing.

Tot 2026 is er tijdelijk IZA-budget beschikbaar. De Gezonde Marke heeft een [werkagenda](#) opgesteld. Deze omvat onder andere een beweging naar 'zorgzame gemeenschappen'. In Assen staan we achter deze beweging en faciliteren we het vormen van zorgzame buurten. De middelen die hiervoor beschikbaar worden gesteld vanuit het Rijk benutten we.

In het GALA maken Rijk, gemeenten en zorgverzekeraars afspraken over preventie, gezondheid, sport en een sterke sociale basis. Dit sluit aan bij bestaand beleid in Assen, zoals het Preventieakkoord en het Sportakkoord. We voeren dit onder andere uit via Assen Sportstad en Vaart Welzijn. Ook voor GALA is tot en met 2026 geld beschikbaar. In 2026 ontvangt Assen € 887.879, ruim € 230.000 minder dan in 2025.

Wanneer doen we dat?

2026

3.2.c Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd draagt bij aan een betere en efficiënte jeugdzorg, waardoor kinderen en jongeren de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zich goed te ontwikkelen. We verwachten dat met het versterken van sociale en pedagogische basis en het bieden van laagdrempelige hulp en ondersteuning in de wijken, de vraag naar geïndiceerde hulp afneemt. Alleen als het nodig is, verlenen we toegang tot aanvullende jeugdhulp. Hiermee zorgen we dat de zorg toekomstbestendig wordt.

Dit doen we onder andere door:

- De samenwerking met onze partners te verbeteren.
- Een betere verbinding met scholen en doorontwikkelen van zorg op school.
- Een betere verbinding met huisartsen en doorontwikkeling praktijkondersteuners huisartsen (POH's) Jeugd.
- Beter benutten van de voorliggende voorzieningen.
- Beperking reikwijdte Jeugdwet in de nieuwe verordening.
- Verbeteren van het zorglandschap en verbeteren van de keten (via Jeugdhulpregio)

In opdracht van de VNG zal de deskundigheidscommissie Van Ark in 2027 een tweede rapport opleveren over de Hervormingsagenda. Voor nu volgen we het begrotingsadvies van de VNG.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.2.d Innovaties en technologie in de zorg stimuleren

Om technologische ontwikkelingen en innovatie in de zorg te bevorderen werken we samen met de [Technologie & Zorg-academie Drenthe \(TZA\)](#), het [Zorg- innovatiecluster Assen](#) en [Ondernemend Assen](#). We leggen onder andere via de Kopgroep Zorg en Innovatie verbindingen tussen verschillende partijen die bezig zijn met technologie in de zorg, maar ook partijen die hierbij gebaat zouden zijn. We zetten hulpmiddelen en technologische ontwikkelingen zoveel mogelijk in bij inwoners en mantelzorgers.

We werken actief mee aan de pilot van Cosis om inwoners waar dat kan digitaal te begeleiden.

Met de mantelzorg-app en mantelzorgwebsite ondersteunen we inwoners beter. Lees in 3.5.b meer over onze ondersteuning aan mantelzorgers.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.3 Ontmoetingsplek in eigen wijk

Wat willen we bereiken?

Doel

In elke wijk is een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Kinderen en jongeren kunnen veilig buiten spelen op aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplekken. Door inzet op de samenwerking tussen Mijn Buurt Assen, maatschappelijke organisaties en stichtingen, versterken we de zichtbaarheid, benaderbaarheid en slagkracht in de wijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.3.a Ontmoeting in de wijk

In de wijkaanpakken inventariseren we de concrete behoefte aan ontmoetingsruimtes en bekijken we het bestaande aanbod. Op basis daarvan werken we de behoefte uit in verschillende wijkplannen. Zo hebben de wijkplannen van Pittelo en Lariks geleid tot een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de MaasStee en een opdracht tot het organiseren van een ontmoetingsruimte. Ook in de andere wijken (te beginnen met Noorderpark, Peelo, Marsdijk en Assen West) is dit een belangrijk speerpunt.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.3.b Zorg koppelen aan ontmoeting

In wijkgebouwen of andere accommodaties in de wijk koppelen we zorg en dienstverlening aan ontmoeting. In Pittelo gaan we verder met de pilot waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen en waar zij aan professionals vragen kunnen stellen. Bijvoorbeeld vragen over zorg, maar ook vragen over de energietransitie en digitale vaardigheden. In Lariks gaat ook een dergelijke pilot starten. Deze pilots komen voort uit de wijkplannen.

We bevorderen laagdrempelige ontmoeting en ondersteuning in de wijken om hiermee de druk op de zorg en de zorgkosten (Wmo en Jeugdhulp) te beperken. Waardevolle initiatieven die hieraan bijdragen blijven we daarom ondersteunen in de komende jaren. Het gaat om voorzieningen zoals De Vermeer, Assen Bloeit en Antjes Taverne. In de toekomst betrekken we dit bij de beweging Buurtkracht Assen.

Wanneer doen we dat?

2026

3.3.c Wijkaanpakken doorontwikkelen: van project naar werkwijze

We maken we voor Assen-West en Marsdijk een wijkuitvoeringsplan. Dit doen we samen met inwoners. We werken datagedreven zodat we goed kunnen bepalen wat voor de wijk belangrijk is.

Daarnaast gaan we verder met het uitvoeren van de wijkuitvoeringsplannen voor Pittelo, Lariks, Noorderpark en Peelo. De plannen monitoren en evalueren we ook: wat is het effect geweest en wat is er in een volgend wijkplan nodig? Om dat op een betrouwbare en complete manier te doen maken we gebruik van een dashboard.

We gaan verder met het borgen van onze aanpak in de organisatie: van project naar reguliere werkwijze. De wijkaanpakken fungeren daarmee als een mooie brugfunctie tussen beleidsontwikkeling en uitvoering in de wijken.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.3.d Mijn Buurt Assen versterken

Mijn Buurt Assen is inmiddels onmisbaar in de wijken. In de jaarplannen werken we aan de vind- en benaderbaarheid van deze aanpak. Daarnaast speelt Mijn Buurt Assen een belangrijke rol in het ontwikkelen van de wijkaanpakken. Het vormt een stevig en laagdrempelig fundament waarop we voortborduren.

De integrale kennis, inzet en informatie die hieruit voortkomen, benutten we bij het maken en uitvoeren van de plannen. Daarmee wordt Mijn Buurt Assen verder versterkt en ingezet voor de sociale basis in de wijken.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.3.e Uitwerken visienota Bewegen Ontmoeten, Spelen en Sporten in de organisatie borgen

We gaan verder met de uitvoering van de [visienota Bewegen Ontmoeten, Spelen en Sporten \(BOSS\)](#). Iedereen in Assen moet kunnen bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. In veel wijken zijn inmiddels al mooie speelplekken gerealiseerd. In 2026 leggen we de focus op Kloosterveen en Assen-West. We zijn met buurtbewoners in gesprek om in elke buurt een goede, aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplek te maken. Op [deze website](#) kunt u meer lezen over onze aanpak en planning. Jaarlijks informeren we de raad over de voortgang. In 2026 continueren we het extra personeelsbudget voor de uitvoering van BOSS.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.3.f Kunst en cultuur in de wijken

We stimuleren kunst en cultuur in de wijken. We verlengen de opdracht aan Vaart Welzijn om via een cultuurcoach wijkbewoners te stimuleren om deel te nemen aan culturele en kunstzinnige activiteiten in de wijk en de stad. De cultuurcoach ondersteunt inwoners bij het organiseren van culturele festivals in de wijk waardoor bewoners in aanraking komen met kunst en cultuur, maar ook kennismaken met wijkgenoten. Ook stimuleert en adviseert de cultuurcoach professionals van stedelijke culturele organisaties bij het bevorderen van cultuurparticipatie in de wijk, met als doel de deelname van inwoners aan het stedelijk aanbod te vergroten. Tot slot draagt de cultuurcoach bij aan de integratie van cultuur in het reguliere aanbod van Vaart Welzijn zodat cultuur breed als middel wordt ingezet om de sociale basis en leefbaarheid van wijken te vergroten en bij te dragen aan de (mentale) gezondheid en het welzijn van inwoners.

Wanneer doen we dat?

2026

3.4 Opgroeien met gelijke kansen

Wat willen we bereiken?

Doel

Kinderen en jongeren groeien prettig op met gelijke kansen. We willen zo veel mogelijk voorkomen dat inwoners niet kunnen lezen of schrijven en zetten hiervoor extra in op jongeren. We willen via een pilot vechtscheidingen zoveel mogelijk voorkomen en bieden gezinnen ondersteuning als de scheidingen problematisch verlopen.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.4.a Visie op onderwijs opstellen

We gaan een onderwijsvisie opstellen voor het po, vo, mbo en hbo. Dit vormt de basis voor het stellen van doelen en het maken keuzes op het gebied van onderwijs in relatie tot onderwijshuisvesting, sociaal domein en de aansluiting op de arbeidsmarkt.

Wanneer doen we dat?

2026

3.4.b Beleid voor en door jongeren

Zoals afgesproken in de [startnotitie Beleid voor en door jongeren](#) blijven we jongeren actief en blijvend betrekken bij het maken van beleid. Dat geldt voor steeds meer onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn. Samen met alle Asser organisaties die werken met en voor jongeren in het vrijetijd domein, zorgen we dat jongeren het aanbod voor hen makkelijker kunnen vinden. We blijven ook werken met het online jongerenpanel. Via dat panel horen we wat jongeren belangrijk vinden en waar ze behoefte aan hebben.

In 2026 voeren we de derde ronde van het jongerenbudget uit. Jongeren krijgen daarmee opnieuw de kans om zélf te bepalen waaraan geld wordt besteed. Ook openen we in 2026 het jongerencentrum, zoals vastgesteld in het [startplan jongerencentrum Assen](#).

Wanneer doen we dat?

2026

3.4.c Gelijke kansen bevorderen

We werken verder aan gelijke kansen. We gaan samen met het onderwijs, DNK, WPDA, GKB, Vaart Welzijn en het Taalhuis investeren in leesplezier en leesbevordering onder jongeren. We voeren het beleid [Taalvaardig Assen 2024 - 2027](#) uit, dat gericht is op onderwijskansen, leesbevordering en aanpak laaggeletterdheid.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.4.d Goede onderwijshuisvesting

We zorgen voor goede huisvesting van scholen. Gezamenlijk met de scholen en omliggende gemeenten dragen we zorg voor goede onderwijshuisvesting voor nieuwkomers.

In programma 7 Vastgoed en grondbedrijf leest u meer over de werkzaamheden aan de Theo Thijssenschool, de Emma-school, RENN4 Atlas locatie Epe en RENN4 de Aventurijn.

Huisvestingsplan voortgezet onderwijs

We gaan een Integraal Huisvestingsplan opstellen voor het voortgezet onderwijs, mede omdat zij geconfronteerd worden met een aanzienlijke terugloop van het aantal leerlingen. In dit Integraal Huisvestingsplan gaan we het mbo betrekken. We hebben geen wettelijke huisvestingsverplichting voor het mbo, maar vinden het belangrijk om ook met het mbo in gesprek te zijn over het gebruik van onderwijs(locaties) in Assen. Zo maakt het mbo van gemeentelijke sporthallen gebruik. Er bestaat al een [Integraal Huisvestingsplan voor het Primair onderwijs](#).

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.4.e Aansluiting onderwijs en jeugdhulp

We versterken de aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp. We maken de beweging van 'individueel en op basis van indicatie' naar 'meer preventief en collectief'. We voeren het regionaal plan onderwijs-zorgarrangementen uit. Samen met het onderwijs werken we aan de doorontwikkeling van onderwijs-zorgarrangementen en zorg in school. Daarnaast blijven we investeren in preventieve voorzieningen, zoals jongerenwerkers en jeugdmaatschappelijk werkers op scholen.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.4.f Voortijdig schoolverlaten tegengaan

Vanaf 1 januari 2026 treedt de nieuwe [Wet van School naar duurzaam werk](#) in werking. Deze nieuwe wet breidt de taken uit op het gebied van het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, met als doel het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen. Het Doorstroompunt gaat zich richten op jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar en hen begeleiden terug naar school of naar werk (dit was 23 jaar). We ontvangen vanaf 2026 extra middelen voor de uitvoering van deze wet. We gaan de visie en de maatregelen die in 2025 zijn vastgesteld vanaf 2026 oppakken.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.5 Preventie is wijkgericht

Wat willen we bereiken?

Doel

We zetten in op preventie via een wijkgerichte aanpak. We bevorderen gezondheid, onder andere via diverse projecten en pilots in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord. In Drenthe-verband zijn we nauw betrokken in het uitwerken van het Integraal Zorg Akkoord.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.5.a Inzetten op preventie

We blijven inzetten op preventie, onder meer via het Preventiefonds en via de wijkaanpakken. Ook zetten we de preventieactiviteiten vanuit het Programma Sociale Stad voort.

Preventiefonds

Met het preventiefonds blijven we innovatieve ontwikkelingen in Assen ondersteunen. We sluiten aan bij de ontwikkelingen rondom IZA en GALA. Lees ook over IZA en GALA bij 3.2.b.

We implementeren het concept 'Buurtkracht Assen' als basis voor wijkgerichte zorg. Hiermee zetten we een belangrijke stap richting een sociale, zorgzame en toegankelijke stad waarin ondersteuning toekomstbestendig(er) werkt voor en met de inwoner. We betrekken waardevolle initiatieven bij de invoering van Buurtkracht.

We ondersteunen innovatieve ontwikkelingen en activiteiten die ertoe leiden dat inwoners minder of later zorg nodig hebben. We brengen de impact van het Preventiefonds in beeld en bereiden de lopende initiatieven voor op het stopzetten van de middelen uit het Preventiefonds per 1 januari 2027.

Wanneer doen we dat?

2026

3.5.b Mantelzorgers ondersteunen

We voeren het actieplan mantelzorg uit, dat voortbouwt op het onderzoek van Trendbureau Drenthe. Het plan richt zich op drie belangrijke pijlers van mantelzorg en respijtzorg: de behoeften van de mantelzorger, het aanbod van respijtoorzieningen, en een effectieve samenwerking tussen mantelzorger en professionele zorg.

We zorgen voor duidelijke informatie voor mantelzorgers, en hebben extra aandacht voor werkende en jonge mantelzorgers. Daarbij sluiten we aan op landelijke campagnes zoals de Week van de Mantelzorg. Daarnaast breiden we het aanbod aan respijtoorzieningen uit en organiseren we diverse trainingen voor zorgnetwerken in de gemeente.

We nemen deel aan de Drentse Werkgroep Informele Zorg. Ook werken we samen met Valtess aan de mantelzorgapp en het Netwerk Informele Zorg Assen. Mantelzorg en respijtzorg worden zoveel mogelijk wijkgericht en met behulp van informele ondersteuning opgepakt.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.6 Samenleving inclusief en divers

Wat willen we bereiken?

Doel

We werken aan een inclusieve en diverse samenleving. In onze samenleving mag en kun je verschillend zijn. Iedereen kan actief meedoen aan zinvolle activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.6.a Inclusiebeleid

We geven uitvoering aan het [inclusie- en diversiteitsbeleid 2024-2028](#). Dit richt zich op het creëren van een samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft en zich welkom voelt. Het beleidsplan benoemt 7 thema's die meerdere acties en maatregelen omvatten voor 2024-2028. Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma maakt concreet welke van deze acties en maatregelen uitgevoerd worden en welke inzet hiermee gemoeid is.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.6.b Asiel en migratie

We blijven de komende jaren onze verantwoordelijkheid nemen voor het opvangvraagstuk. We bieden opvang aan maximaal 1.000 asielzoekers in het AZC aan de Schepersmaat. We sluiten hiervoor een bestuursovereenkomst met het COA voor 15 jaar. We maken afspraken met het COA om de kwaliteit van de opvang te verbeteren. We werken gezamenlijk aan een programma dat asielzoekers vanaf dag één in de opvang in staat stelt zich te ontwikkelen, te participeren en te integreren.

We bieden opvang aan ruim 800 Oekraïense ontheemden op vijf locaties in de stad. We zorgen voor het beheer, de veiligheid en de leefbaarheid op de locaties. Het organiseren van gezondheidszorg en onderwijs blijven aandachtspunten. We voeren lobby richting het Rijk om hier aandacht voor te vragen en blijven zoeken naar creatieve oplossingen voor onze bewoners.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.6.c Maatschappelijke opvang daklozen

We werken aan het nieuwe regionaal Actieplan Dakloosheid. Ook de komende jaren zijn meer middelen nodig voor de daklozenopvang, specifiek voor extra opvangplekken, begeleiding en beveiliging. In 2026 gaan we afspraken maken over de keuzes voor de herhuisvesting locaties Maria in Campislaan en Havenkade.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.6.d Vrouwenopvang Drenthe in Emmen

We gaan een steunpunt femicide realiseren, naast andere al ingezette acties. We vinden goede en veilige vrouwenopvang belangrijk. Centrumgemeente Emmen heeft een structureel tekort op de DUVO (Decentralisatie Uitkering VrouwenOpvang). De bijdrage aan DUVO is al jaren hetzelfde, terwijl de kosten stijgen. Gemeenten worden gecompenseerd voor de prijsstijging via het gemeentefonds. Gemeente Emmen vraagt naar rato een bedrag van de compensatie om de begroting voor de vrouwenopvang sluitend te krijgen. Op bestuurlijk niveau dienen hier nog gesprekken over plaats te vinden.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

3.7 Vergroten bestaanszekerheid

Wat willen we bereiken?

Doel

We streven naar het vergroten van de bestaanszekerheid van onze inwoners.

Onze brede visie op bestaanszekerheid en schuldhulpverlening is het voorkomen van problematische schulden door inwoners in een vroeg stadium een hulpaanbod te doen. We wijzen inwoners op onze minima-regelingen en bieden hulp aan inwoners die een schuldhulpverleningstraject bij de GKB volgen.

Onze inzet op bestaanszekerheid is ook een pijler van het Programma Sociale Stad. Door de integrale benadering omvat het meer dan alleen preventie van armoede en schulden. We trekken hierbij nauw op met de GKB.

Zie ook informatie in het Programma Werken en het gedeelte over de WPDA en Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

3.7.a Aanpak armoede en schulden

We voeren ons beleid gericht op het tegengaan van armoede en schulden uit. De aanpak bestaat uit allerlei maatregelen om inwoners in een financieel kwetsbare situatie te ondersteunen. Bijvoorbeeld:

- Vroegsignalering waarmee we inwoners met betalingsachterstanden tijdig en actief benaderen om problematische schulden te voorkomen.
- Nazorg voor inwoners die klaar zijn met een schuldregeling.
- Meer ruimte voor maatwerk door te toetsen op basis van het besteedbaar inkomen.
- Verbeteren van de toegang tot de financiële hulp door de aanvraagprocedures te vereenvoudigen.
- Gerichte inzet om werkende armen en jongeren die financiële hulp nodig hebben, beter te bereiken.
- Nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties om de leefomstandigheden van inwoners in een armoede-situatie te verzachten.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	109.788	120.735	134.274	136.392	139.772	142.823
Lasten	142.200	143.903	160.543	146.080	149.383	151.716
Jeugdzorg	34.309	34.022	38.850	39.112	40.012	40.843
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	71.699	73.756	80.066	79.772	81.795	83.732
Mijn Buurt Assen	17.971	19.097	22.164	7.839	8.010	7.296
Meedoenbeleid	5.433	5.508	6.090	6.301	6.464	6.582
Sport	762	1.093	725	591	607	622
Schuldhelpverlening	1.983	1.714	1.948	1.998	2.040	2.132
Onderwijs	10.044	8.713	10.700	10.467	10.456	10.509
Baten	-32.412	-23.167	-26.269	-9.688	-9.612	-8.894
Jeugdzorg	-671	0	0	0	0	0
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	-1.793	-1.607	-1.621	-1.150	-1.150	-1.150
Mijn Buurt Assen	-21.523	-15.403	-16.218	-760	-760	-60
Meedoenbeleid	-5	0	0	0	0	0
Sport	-386	-373	-364	0	0	0
Schuldhelpverlening	-145	0	0	0	0	0
Onderwijs	-7.889	-5.784	-8.067	-7.778	-7.702	-7.684
Reserve mutaties	-845	-1.862	-2.582	-514	-654	-393
Lasten	151	0	128	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0	0	0	0
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	151	0	128	0	0	0
Baten	-996	-1.862	-2.710	-514	-654	-393
Jeugdzorg	-273	-286	-309	0	0	0
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	-723	-1.417	-2.197	-355	-495	-393
Mijn Buurt Assen	0	-159	-204	-159	-159	0
	108.943	118.874	131.691	135.878	139.118	142.430

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Jeugdzorg	0	0	0	0	0
Jongerenbeleid	308	309	0	0	0
Onttrekking reserve jongerenbeleid	-308	-309	0	0	0
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	0	0	0	0	0
Preventie	1.417	1.685	240	240	0
Onttrekking preventiereserve	-1.417	-1.685	-240	-240	0
Mijn Buurt Assen	1.105	915	795	795	795
Vrijwilligersbeleid	165	165	165	165	165
Mijn Buurt Assen / Intensiveren wijkaanpak	500	500	500	500	500
Werken van uit de wijk	120	120	0	0	0
Inburgering/nieuwkomers	190	0	0	0	0
Inburgering/nieuwkomers	130	130	130	130	130
Meedoenbeleid	700	700	706	713	719
Meedoenbeleid	300	300	300	300	300
Vroegsignalering	150	150	150	150	150
Meedoen aan sport en cultuur voor volwassene	250	250	256	263	269
Sport	250	250	256	263	269
Uitvoering Sportakkoord	250	250	256	263	269
Onderwijs	145	145	145	145	145
Laaggeletterdheid bij jongeren	145	145	145	145	145
	2.200	2.010	1.903	1.916	1.929

Investerings

Niet van toepassing voor dit programma.

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Meedoen in Assen te realiseren:

- Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD)
- Gemeentelijke Kredietbank (GKB)
- Noordmidden-Drentse Samenwerking (NMD)
- Publiek Vervoer
- WPDA

De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma

4. Aantrekkelijk Assen

In Programma Aantrekkelijk Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, evenementen, binnenstad, en cultuur.

4.1 Veilige stad biedt ruimte voor diversiteit

Wat willen we bereiken?

Doel

Inwoners en bezoekers voelen zich veilig in onze stad, durven zichzelf te zijn en kunnen veilig over straat. We hebben hierbij speciale aandacht voor jongeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

4.1.a Integrale aanpak van ondermijning

We geven uitvoering aan de ambities in de Drentse Aanpak van Ondermijning (DAO). In 2026 ligt in Noord-Nederland de focus op de thema's online criminaliteit en drugscriminaliteit. We sluiten zoveel mogelijk aan bij regionale initiatieven, naast de interventies die we hier al op hebben lopen. Lokaal zijn we een werkwijze aan het ontwikkelen om zorgcriminaliteit en PGB-fraude aan te pakken.

Wanneer doen we dat?

2026

4.1.b Maatregelen binnenstad

Afgelopen tijd hebben we ingezet op (aanvullende) veiligheidsmaatregelen in de binnenstad, zoals het veiligheidsrisicogebied en preventief fouilleren. We pakken nu door met een groeps- of persoonsgerichte aanpak bij overlastgevers. Daar waar nodig worden er repressieve interventies ingezet, zoals een gebiedsontzegging. De voortgang van de maatregelen wordt continu gemonitord binnen de lokale driehoek.

Wanneer doen we dat?

2026

4.1.c Jeugd en veiligheid

Samen met scholen werken we aan een samenwerkingsverband gericht op het vergroten van de weerbaarheid van jongeren bij online en fysieke veiligheidsvraagstukken. In 2026 ligt er een plan van aanpak om dit traject samen met de Noord-Drentse gemeenten op te pakken.

We willen problematisch middelengebruik, gokken en de negatieve effecten van sociale media voorkomen en daarop handhaven. Om hierop te sturen werken we aan een preventie- en handhavingsplan.

Wanneer doen we dat?

2026

4.2 Evenementen divers, toegankelijk en betaalbaar

Wat willen we bereiken?

Doel

Assen is een dynamische stad en we bevorderen evenementen op het gebied van sport, muziek en cultuur. We richten ons daarbij extra op de toegankelijkheid en geven dit als voorwaarde mee bij het verstrekken van subsidies. Daar waar het kan zetten we ook in op betaalbaarheid.

We willen tevens de evenementen sterker verbinden met de binnenstad en stadsmarketing, om de maatschappelijke en economische effecten voor de stad te vergroten.

4.2.a Aanbod Evenementen

Evenementen ondersteunen de doelen van onder andere cultuur, sport, binnenstad, toerisme en vrijetijdseconomie. De evenementen op het TT-circuit willen we meer verbinden met de binnenstad. We informeren onze inwoners en bezoekers actief over onze evenementenagenda.

Wanneer doen we dat?

2026

4.2.b Huisvesting culturele organisaties

Samen met organisaties nemen we het initiatief tot het breder inzetten van (publieke) gebouwen voor bedrijfsmatige en maatschappelijke activiteiten. Bijvoorbeeld met flexibele werkplekken of tijdelijke ateliers. Door de ontwikkelingen in het Havenkwartier raken diverse culturele organisaties hun huisvesting kwijt. We ondersteunen deze organisaties bij het vinden van goede huisvesting.

Wanneer doen we dat?

2026

4.2.c Beleidsperiode kunst en cultuur 2026

Activiteiten op het gebied van kunst en cultuur dragen bij aan een bruisende stad. We vinden het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen aan kunst en cultuur en daarom zetten we ook in op het stimuleren van activiteiten in de wijken. We leggen verbinding met het sociaal domein, want kunst en cultuur draagt bij aan een sterke sociale structuur en mentale gezondheid.

Wanneer doen we dat?

2026

4.3 Minder leegstand in binnenstad

Wat willen we bereiken?

Doel

Ondernemers bieden we ruimte en perspectief en we nemen maatregelen om leegstand van bedrijfspanden in de binnenstad tegen te gaan. De Binnenstadvisie geeft de richting. Verder richten we conform het genomen raadsbesluit de winkelstraten opnieuw in, waarin we die zo aantrekkelijk maken dat mensen er willen verblijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

4.3.a Verder bouwen aan een bruisend stadshart

De binnenstad van Assen is in 2030 het kloppende publiekshart van Drenthe. Het is een bruisende binnenstad met een compleet, divers, en aantrekkelijk voorzieningenaanbod. Om leegstand tegen te gaan in de binnenstad werken we met stakeholders aan een structureel plan, gericht op een compleet, compact en meer aaneengesloten publiekshart.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	18.416	20.251	20.741	21.195	21.794	22.478
Lasten	21.121	20.663	21.176	21.574	22.183	22.872
Aantrekkelijke binnenstad	2.146	1.233	711	727	745	758
Kunst en cultuur	12.896	12.608	13.285	13.435	13.806	14.270
Evenementen	1.381	1.530	1.601	1.636	1.675	1.714
Veiligheid	4.698	5.292	5.580	5.776	5.956	6.131
Baten	-2.705	-412	-435	-379	-389	-395
Aantrekkelijke binnenstad	-1.741	-172	-166	-176	-187	-192
Kunst en cultuur	-897	-193	-222	-156	-156	-156
Evenementen	-19	-4	-4	-4	-4	-4
Veiligheid	-48	-43	-43	-43	-43	-43
Reserve mutaties	-1.261	-513	-73	-73	-73	-73
Lasten	150	0	0	0	0	0
Aantrekkelijke binnenstad	150	0	0	0	0	0
Baten	-1.411	-513	-73	-73	-73	-73
Aantrekkelijke binnenstad	-75	-513	-73	-73	-73	-73
Kunst en cultuur	-1.336	0	0	0	0	0
	17.155	19.738	20.668	21.122	21.721	22.405

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Evenementen	250	250	250	250	250
Evenementenbeleid	250	250	250	250	250
Veiligheid	50	50	0	0	0
Aanpak grensoverschrijdend gedrag	50	50	0	0	0
	300	300	250	250	250

Investerings

Niet van toepassing voor dit programma.

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Aantrekkelijk Assen te realiseren:

- Drents Archief
- Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen.

5. Samen werken aan Assen

In Programma Samen werken aan Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van samenwerken met andere overheden, participatie, betrouwbare overheid en (digitale) dienstverlening.

5.1 Meer samen met andere overheden

Wat willen we bereiken?

Doel

Om vraagstukken op te lossen trekken we samen op met andere gemeenten en de provincie. Ook met en richting het Rijk. We zetten Assen landelijk en Europees nog meer op de kaart om (financiële) kansen te benutten.

Wat gaan we daarvoor doen?

5.1.a Samen optrekken met andere overheden

Het Ravijnjaar is verschoven en verdiept. Het is van belang dat we samen blijven werken in onze netwerken zoals de VDG en het Stedennetwerk G40. De VNG houdt vast aan de resolutie dat middelen en taken in balans moeten zijn.

Om ons profiel en de kansen voor de Noordelijke steden in Den Haag te vergroten, gaan we onze NG4-samenwerking met Emmen, Groningen en Leeuwarden in Den Haag versterken.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

5.1.b Europastrategie

We geven uitvoering aan de Europastrategie op de onderwerpen: energietransitie, duurzame stedelijke gebiedsontwikkelingen, de sociaal inclusieve samenleving, en de veiligheidscampus. We nemen deel aan Europese netwerken en bijeenkomsten om het Europese profiel van Assen te laten zien, met als doel nieuwe samenwerkingspartners te vinden voor Europese projecten. We schrijven een aanvraag voor Europese financiering bij kansrijke Europese samenwerkingsprojecten.

Wanneer doen we dat?

2026 en 2027

5.2 Verbeteren participatie

Wat willen we bereiken?

Doel

We geven een stevig vervolg aan onze visie op participatie. Daarbij blijven we experimenteren en leren, om inwoners beter te betrekken en met hen samen te werken. Uitgangspunten daarbij zijn: zoveel mogelijk maatwerk en wijkgericht werken.

Wat gaan we daarvoor doen?

5.2.a Uitvoering van de doorontwikkelde visie op participatie

We zetten de visie op participatie om in de praktijk langs vier ontwikkelijnen. In de eerste helft van 2026 werken we onder andere aan.

De verdere uitrol en ondersteuning van [OpenStad](#), het digitale participatieplatform. Hiermee worden in 2026 onder meer het Jongerenbudget (verdeling van €100.000 over jongerenideeën) en gebiedsontwikkelingen via digitale participatie aangeboden.

Wijkaanpakken in vier lopende en drie nieuwe wijken, waarin wijkgerichte participatie met bewoners en partners centraal staat. Hierin is het Ontwikkelteam Participatie actief betrokken.

De afronding van de ontwikkelopdracht participatie en het formuleren van een advies voor de structurele borging van participatie binnen de organisatie. In de eerste helft van 2026 werken we aan het proces en het gewenste scenario voor borging.

Wanneer doen we dat?

Eerste helft 2026

5.2.b Creëren van bewustwording intern en extern

We vergroten bewustwording over participatie onder medewerkers én initiatiefnemers.

We voeren een digitale effectmeting uit onder inwoners, waarmee we participatie-ervaringen meten en trends kunnen vergelijken met eerdere jaren.

Wanneer doen we dat?

Eerste helft 2026

5.2.c Voldoen aan wetgeving

We evalueren en verbeteren de implementatie van de impactmeter (gelanceerd eind 2025). Dit hulpmiddel helpt bij het bepalen van het passende participatieniveau. We gaan de impactmeter verder toetsen in de praktijk, met nadruk op case-managers en initiatiefnemers.

Wanneer doen we dat?

Eerste helft 2026

5.2.d Ondersteunen en begeleiden van organisatie, bestuur en inwoners

We ondersteunen participatietrajecten actief via OpenStad, met concrete toepassingen zoals het Jongerenbudget en gebieds-ontwikkelingen.

We blijven medewerkers en bestuurders ondersteunen met advies op maat, trainingen en handvatten.

We verkennen of en hoe de Wijkaanpakken ook via OpenStad kunnen worden ondersteund.

Wanneer doen we dat?

Eerste helft 2026

5.2.e Leren van ervaringen

We evalueren de effectmeting onder inwoners en delen de inzichten met bestuur en organisatie.

In samenwerking met de raad evalueren we in 2026 twee participatietrajecten (selectie volgt eind 2025).

We stimuleren projectteams om hun eigen trajecten te evalueren, en we bundelen en delen leerpunten en goede voorbeelden binnen de organisatie.

Wanneer doen we dat?

Eerste helft 2026

5.3 Dichtbij, betrouwbaar en toegankelijk

Wat willen we bereiken?

Doel

De gemeente is dichtbij, aanspreekbaar, betrouwbaar en voor iedereen toegankelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

5.3.a Verbetering dienstverlening: snellere reactietijden, beter inzicht in tevredenheid en toegankelijke publiekshal

Inwoners en ondernemers

Met inwoners en ondernemers worden gemeentelijke dienstverleningsprocessen van aanvraag tot afhandeling in kaart gebracht, waarbij gekeken wordt door het perspectief van de inwoner of ondernemer.

Door inwoners en ondernemers actief te betrekken, ontstaat er inzicht in hun ervaringen, wensen en knelpunten. Dit leidt tot concretere verbeteringen. Daarnaast stimuleert inzicht in onze processen een dienstverlenende houding bij medewerkers. In 2026 willen we inwoners- en ondernemersreizen vaker inzetten als vast onderdeel van het verbeteren van onze dienstverlening.

Teamsessies Uitstekende Dienstverlening

We zijn gestart met teamsessies Uitstekende Dienstverlening binnen onze organisatie. Hierin werken we aan bewustwording, houding en gedrag: Hoe verplaatsen we ons in en verhouden we ons tot inwoners? In 2026 trainen we de overige teams in de organisatie.

Monitoring dienstverleningsindicatoren

We blijven monitoren op de belangrijkste dienstverleningsindicatoren en gaan hierover in gesprek met betreffende teams. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afhandeling van terugbelverzoeken en inwoners-tevredenheid.

Wanneer doen we dat?

2026

5.4 We digitaliseren onze producten

Wat willen we bereiken?

Doel

De gemeente is dichtbij, aanspreekbaar, betrouwbaar en voor iedereen toegankelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

5.4.a Digitaal versus persoonlijk

MijnAssen

Inwoners en ondernemers willen steeds vaker zaken regelen op hun eigen moment en vanaf elke locatie. [MijnAssen](#) maakt dit mogelijk door 24/7 inzicht te geven in de status en voortgang van aanvragen. Ook kan via deze weg makkelijk en snel contact met ons worden opgenomen. Het doel is om eind 2026 alle producten en diensten zichtbaar te hebben in [MijnAssen](#).

Digitale balie

In 2025 zijn we gestart met een pilot voor de digitale balie. Via videobellen met scherm delen helpen we inwoners en ondernemers snel en persoonlijk. Zo maken we onze dienstverlening toegankelijker, klantgerichter en efficiënter. Bij positieve ervaringen breiden we deze vorm van digitaal contact in 2026 verder uit.

Mijn Overheid Berichten Box (MOBB)

We gaan verder met de digitalisering van onze communicatie via MijnOverheidBerichtenBox. Inwoners en ondernemers ontvangen alleen communicatie op deze manier wanneer zij zelf aangegeven hebben dat ze dit willen.

Digitaal ondertekenen

In 2025 zijn we gestart met een pilot digitaal ondertekenen binnen team Jeugd. Cliënten kunnen stukken digitaal ondertekenen en hoeven stukken niet meer te printen, met de hand te ondertekenen en weer retour te sturen. Er is actief feedback bij gebruikers opgehaald, waarbij de reacties heel positief zijn. In 2026 breiden we deze vorm van dienstverlening verder uit.

Overheidsbrede dienstverlening

Sinds begin juni 2025 kunnen medewerkers van het buurtteam via directe professionellijnen contact opnemen met landelijke uitvoeringsorganisaties. In 2025 is er officieel gestart met de overheidsbrede dienstverlening bij buurtteam Lariks/Pitelo en bij team Armoede en Schulden in het Stadhuis. Inwoners kunnen hier rekenen op extra ondersteuning wanneer zij vastlopen bij overheidszaken. Bijvoorbeeld met organisaties zoals de Belastingdienst, UWV of DUO. Assen is de eerste gemeente in Drenthe die op deze manier aan de slag gaat binnen het landelijke programma van BZK. In 2026 breiden we stap voor stap uit naar de andere buurtteams in Assen.

Fysieke dienstverlening

De digitale mogelijkheden komen boven op de bestaande fysieke dienstverlening van de gemeente Assen. Inwoners en

ondernemers kunnen dus altijd nog terecht aan de balie in het stadhuis of bij de buurtteams. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening voor iedereen bereikbaar blijft.

Wanneer doen we dat?

2026

Wat kost het? (bedragen x € 1.000)

Middeleninzet

(bedrag x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	5.536	4.423	4.625	4.383	4.332	4.407
Lasten	7.076	5.937	6.278	6.063	6.046	6.155
Bestuur	5.401	4.354	4.314	4.032	3.957	4.008
Regionale samenwerking	626	494	760	783	810	837
Dienstverlening	1.049	1.089	1.204	1.248	1.279	1.310
Baten	-1.540	-1.514	-1.653	-1.680	-1.714	-1.748
Bestuur	-24	0	0	0	0	0
Regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening	-1.516	-1.514	-1.653	-1.680	-1.714	-1.748
	5.536	4.423	4.625	4.383	4.332	4.407

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bestuur	700	350	0	0	0
Inwonersparticipatie	700	350	0	0	0
	700	350	0	0	0

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bestuur	241	152	50	90	0
Bestuur	241	152	50	90	0
Dienstverlening	0	86	0	0	0
Publiek	0	86	0	0	0
	241	238	50	90	0

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Samen werken aan Assen

6. Bedrijfsvoering

In Programma Bedrijfsvoering leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening aan inwoners, wijkgericht werken, lobby, en eigen organisatie (personeel, administratieve processen, huisvesting en facilitaire zaken).

6.1 Organisatieontwikkeling 2024 - 2028, *het volgende hoofdstuk van het Verhaal van Assen*

Wat willen we bereiken?

Doel

Wij willen een organisatie zijn die van toegevoegde waarde is en blijft voor de inwoners. In een wereld die voortdurend verandert. Dat vraagt van ons dat we meebewegen met wat er om ons heen gebeurt. En daarbij inschatten wat we zelf kunnen doen en wat we vooral samen met anderen willen en moeten doen.

Daarvoor zijn er voor de komende jaren vier organisatiedoelen vastgesteld. Deze doelen zijn bij de nieuwjaarsbijeenkomst gepresenteerd aan organisatie en bestuur:

- ✓ Inwoners kunnen altijd bij ons terecht voor uitstekende dienstverlening.
- ✓ We zijn de beste overheidswerkgever van het Noorden.
- ✓ We zijn betrouwbaar en werken samen.
- ✓ We zijn vooruitstrevend.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om deze doelen te bereiken gaan we aan de slag in de vorm van een (regie)programma. We gaan werken vanuit de volgende programmalijnen:

- Sturing en versterken van ons strategisch vermogen
- Versterken van leiderschap
- Leren en ontwikkelen
- Versterken arbeidsmarktstrategie
- Informatieverhaal van Assen
- Dienstverlening

Per lijn is er een opdrachtgever vanuit het CMT en een opdrachtnemer uit de organisatie. De programmamanager zorgt voor samenhang, voortgang en kwaliteit. Per jaar stellen we een activiteitenplan op. En beoordelen we hoe ver we zijn gekomen met het bijdragen aan en bereiken van onze doelstellingen en wat dat betekent voor het plan van het volgende jaar. Zo monitoren we continu voortgang en opbrengst en zijn we in staat om steeds bij te stellen waar nodig. We vinden het belangrijk dat organisatieontwikkeling van iedere medewerker is. Het is dus vanzelfsprekend dat medewerkers betrokken worden, met initiatief komen en dat er stevige aandacht is voor communicatie vanuit de hele organisatie over de ontwikkelingen.

6.1a Inwoners kunnen altijd bij ons terecht voor uitstekende dienstverlening

Onze inwoners staan centraal in alles wat we doen. We bieden heldere, toegankelijke en efficiënte dienstverlening die overal en altijd beschikbaar is. De behoeften van inwoners zijn daarbij leidend. En onze ambitie is dat we daar altijd aan voldoen. We denken vooruit en nemen de tijd om te begrijpen wat nodig is, zodat we gericht en adequaat kunnen handelen. Onze aanpak is vraaggericht, transparant en betrouwbaar. Om altijd uitstekende dienstverlening te kunnen bieden aan onze inwoners, moeten en willen we als collega's ook uitstekende dienstverlening bieden aan elkaar.

6.1b We zijn de beste overheidswerkgever van het Noorden

We creëren een werkomgeving waarin medewerkers zich gewaardeerd en ondersteund voelen. Duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, ontwikkelmogelijkheden en een positieve werksfeer zorgen ervoor dat onze mensen met plezier werken en uitblinken in hun vak. We investeren in talent en stimuleren innovatie en samenwerking, zodat we gezamenlijk de beste resultaten behalen. We ervaren dat mensen daarom graag bij ons willen komen en blijven werken.

6.1c We zijn betrouwbaar en werken samen

We realiseren ons dat we ons werk niet meer in ons eentje kunnen en willen doen. Het is te veel, en het wordt ook steeds ingewikkelder. Dus hebben we regelmatig kennis en kunde van anderen nodig om goed werk te kunnen leveren. We bouwen aan duurzame relaties, zowel buiten als binnen onze organisatie. Samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners, inwoners en bedrijven is een vanzelfsprekendheid. We begrijpen elkaars cultuur en taal en maken heldere

afspraken die we nakomen. In onze samenwerking spreken we elkaar op een constructieve manier aan. Door ons sterke netwerk kunnen we sneller en beter inspelen op ontwikkelingen en effectiever werken aan gezamenlijke opgaven.

6.1d We zijn vooruitstrevend

Er is veel mogelijk als we met elkaar onze creativiteit gebruiken, ons laten inspireren door anderen en gebruikmaken van nieuwe technologieën. Wij willen vooruit! We zijn niet alleen vooruitstrevend in technologie, maar ook in aanpak en manieren van kijken. Hoe kan het anders of hoe kan het ook? We vragen daarom van onze medewerkers eigentijdse vaardigheden, die vandaag de dag écht het verschil maken. Deze hedendaagse vaardigheden zijn onder andere: creativiteit, kritisch denken, communiceren en samenwerken. We besteden aandacht aan het ontwikkelen hiervan. Daarnaast gaat het ook om het ontwikkelen van informatie- en ICT-vaardigheden. We willen jaarlijks een aantal innovaties doorvoeren in onze processen en onze dienstverlening.

Hoe gaan we deze ontwikkeling volgen en meten?

Bij ieder doel hebben we vastgesteld wat er merkbaar en zichtbaar is als we dat doel bereiken. En welke acties we daarvoor moeten inzetten. Dat volgen en meten we door te 'tellen en vertellen'. Op sommige onderwerpen kunnen we feitelijk meten ('tellen'). Op andere onderwerpen vragen we aan collega's, inwoners en partners hoe ze onze inzet hebben ervaren. Dit zullen we jaarlijks doen gekoppeld aan de activiteitenagenda van dat jaar. Zo kunnen we volgen en bijstellen, blijven we flexibel en in beweging en leren we al doende.

Wanneer doen we dat?

2025 – 2028

6.2 Aantrekkelijke Werkgever

Wat willen we bereiken?

Doel

We nemen extra maatregelen om een aantrekkelijk werkgever te blijven omdat de arbeidsmarkt nog steeds onder druk staat en de vooruitzichten op langere termijn verdere schaarste aangeven. Daartoe is een meerjarige arbeidsmarktaanpak vastgesteld. We maken helder en laten op verschillende manieren zien wat gemeente Assen tot een aantrekkelijke werkgever maakt. We zetten recruitment in voor het gerichter werven van moeilijk te vervullen vacatures. En met strategische personeelsplanning brengen we in beeld wat de komende jaren nodig is om de juiste persoon, op het juiste moment op de juiste functie te krijgen. Voor grotere opgaven en ontwikkelingen gaan we na in welke mate we deze zelf kunnen oppakken en wat ketenpartners kunnen betekenen in de realisatie. We trekken lering uit het medewerkersonderzoek en gebruiken de aandachtspunten uit dit onderzoek om acties te definiëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

6.2a We benadrukken waarin Assen onderscheidend is

Met strategische personeelsplanning brengen we in kaart wat het aanbod aan vacatures is voor de komende 3 tot 5 jaar. Hiermee bepalen we de belangrijkste doelgroepen waarop we ons gaan richten. We benadrukken waar wij ons in onderscheiden van andere werkgevers. Dit brengen we naar buiten met gerichte campagnes via social media, evenementen en de website.

We betrekken onze eigen medewerkers bij het aantrekken van nieuw talent. Het schrijven van testimonials en het inrichten van een proces voor het aanbevelen van potentiële kandidaten maakt hier deel van uit. Het introduceren en inwerken van nieuwe collega's wordt meer op maat gemaakt en het ophalen van feedback maakt continue verbetering mogelijk.

Daarnaast willen we meer ruimte creëren voor jonge instromers. Om dit mogelijk nemen we extra budget op om trainees aan te nemen. Zij kunnen bijdragen aan onze opgaven en maken tegelijk kennis met ons als lokale overheid. We onderzoeken ook de mogelijkheden om statushouders in te laten stromen als trainees.

Daarnaast investeren we in talentbehoud door een werkomgeving te creëren waarin medewerkers zich gewaardeerd en ondersteund voelen. Dit doen we door middel van regelmatige erkenning van prestaties, het bieden van goede

arbeidsvoorwaarden en het faciliteren van een gezonde werk-privébalans. We bieden mogelijkheden voor interne mobiliteit, zodat medewerkers nieuwe uitdagingen kunnen aangaan zonder de organisatie te verlaten.

Voor talentontwikkeling bieden we opleidingsprogramma's en loopbaanbegeleiding aan. Medewerkers krijgen toegang tot workshops, trainingen en cursussen die hen helpen hun vaardigheden te verbeteren en hun carrière vooruit te helpen. We stellen samen met medewerkers persoonlijke ontwikkelplannen op, zodat zij duidelijke doelen hebben en weten welke stappen ze moeten nemen om die doelen te bereiken. Door te investeren in de groei en ontwikkeling van onze medewerkers, zorgen we ervoor dat zij gemotiveerd en betrokken blijven bij de organisatie.

We zijn gestart met de pilot voor het inzetten van een studentenflexpool. De resultaten uit de pilot zullen we gebruiken voor best practices en verdere toepassing.

Wanneer doen we dat?

2025 - 2026

6.3 Digitale daadkracht voor proactieve dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Doel

Met investeringen in ons digitale infrastructuur kan de gemeente proactieve dienstverlening aan inwoners en ondernemers mogelijk maken, haar eigen bedrijfsvoering efficiënter organiseren en voldoen aan wet- en regelgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

6.3a We investeren in onze technologie, beleid, digitale vaardigheden en onze manier van werken

Door investeringen in technologie, beleid, vaardigheden, trainingen en onze wijze van werken voldoen we aan de eisen en verwachtingen die aan een moderne gemeente gesteld worden. Dit draagt ook bij aan het werkplezier, de productiviteit en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Resultaten

- In 2026 beschikken alle medewerkers over een nieuwe, moderne, aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke digitale werkomgeving (digitale werkplek en ondersteunende software). Alle medewerkers zijn getraind in het gebruik van de nieuwe digitale werkomgeving (Microsoft 365) en zijn in staat de mogelijkheden hiervan optimaal te benutten in het dagelijks werk en de samenwerking met anderen.
- In 2026 is de vindbaarheid en toegankelijkheid van digitale informatie sterk toegenomen.
- In 2026 brengen we in beeld waar de verbetering van de efficiëntie bijdraagt aan het besparen van kosten.

Wanneer doen we dat?

2025 – 2027

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	72.391	76.835	78.515	80.729	83.776	87.133
Lasten	90.574	92.574	92.630	95.018	98.007	101.863
Bedrijfsvoering	90.574	92.574	92.630	95.018	98.007	101.863
Baten	-18.183	-15.739	-14.115	-14.288	-14.231	-14.730
Bedrijfsvoering	-18.183	-15.739	-14.115	-14.288	-14.231	-14.730
Reserve mutaties	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
	72.391	76.835	78.515	80.729	83.776	87.133

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoering bestuursakkoord (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bedrijfsvoering	2.840	2.840	2.840	2.840	2.840
Toezicht & handhaving	150	150	150	150	150
Uitvoering Woonvisie	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Extra capaciteit voor uitvoering bestaand beleid	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Innovatie in de bedrijfsvoering	650	650	650	650	650
Bestrijding exoten	40	40	40	40	40
	2.840	2.840	2.840	2.840	2.840

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Bedrijfsvoering	4.247	6.452	2.066	3.379	1.333
ICT	920	2.597	1.247	501	397
Kantoorinventaris	105	64	343	173	0
Materieel	2.241	3.653	464	2.240	910
Overig	981	138	12	466	26
	4.247	6.452	2.066	3.379	1.333

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Bedrijfsvoering.

7. Vastgoed en grondbedrijf

In Programma Vastgoed en grondbedrijf leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van beheer, onderhoud en verduurzaming van vastgoed, grondbedrijf en het bouwen van nieuwe gemeentelijke voorzieningen.

7.1 Verbouwen en verduurzamen scholen

Wat willen we bereiken?

Doel

Onderstaande scholen worden verbouwd en geschikt gemaakt voor de onderwijskundige behoefte en verduurzaamd. Daardoor voldoen beide scholen aan het IKC (integraal kind centrum) model en ontstaan er de juiste faciliteiten voor goede scholing.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.1.a Emmaschool

De Emmaschool wordt uitgebreid, verbouwd en verduurzaamd. Onderdeel van het plan is om op de locatie van de voormalige kleuterschool “de Zonnebloem” een schoolplein te realiseren.

Wanneer doen we dat?

Naaste omwonenden hebben bezwaar gemaakt op het plan. Na afronding van bezwaren kan er gestart worden met de bouw.

7.1.b Theo Thijssenschool

De voormalige Pabo aan de Zeemanstraat wordt voor de Theo Thijssenschool inclusief kinderopvang verbouwd samen met het inhuizen van het bestuurskantoor van Plateau Openbaar Onderwijs.

Wanneer doen we dat?

In 2026 start de verbouwing en inhuizen wordt gepland in 2027.

7.2 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

Doel

We verduurzamen ons gemeentelijk vastgoed op een praktische manier en op natuurlijke momenten. Hierbij staat het terugdringen van de CO₂-uitstoot voorop.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.2.a Verbouwen en verduurzamen 'Huis van de Stad'

Het Stadhuis wordt verbouwd tot een duurzaam en veilig gebouw dat bekend staat als het Huis van de Stad. Het verduurzamen bestaat uit zowel bouwkundige als installatietechnische maatregelen. Deze werkzaamheden worden gecombineerd met regulier onderhoud en het verbeteren van het binnenklimaat. Het gebouw wordt beter geïsoleerd door onder andere het glas te vervangen en de gevel na te isoleren en voor een deel worden ook de kozijnen vervangen. Daarnaast zijn verbeteringen nodig om energie te besparen, zoals het vervangen van de verlichting, het verwarmen van het tapwater voor de douches en de regeltechniek, ook wel het gebouwbeheersysteem genoemd.

Wanneer doen we dat?

2026 en 2027

7.2.b Verduurzaming in uitvoering

Vanuit het Uitvoeringsplan 2024–2027 zijn meerdere projecten in voorbereiding, waaronder Verduurzaming Buitensportlocaties van vv LEO, vv LTC, FC Assen en HVA en verder Podium Zuidhaage, het Stadhuis, SH Olympus/Quintus en MFA

Wethouder Bergerweg en het plaatsen van zonnepanelen op 5 grote locaties. Er wordt bij deze projecten ingezet op extra isolatie, aardgasvrije installaties in combinatie met slimme oplossingen in relatie tot de netcongestie en duurzame opwek.

Er volgt in 2026 een herijking van het Masterplan, inclusief kosten, planning en CO₂-reductieprognoses.

Wanneer doen we dat?

2026 en 2027

7.3 Asser Tunnelijsbaan en onderwijs-sportcampus

Wat willen we bereiken?

Doel

Het realiseren van diverse multifunctionele en toekomstbestendige sportfaciliteiten in de gemeente Assen, bestaande uit een moderne ijsbaan, een toegankelijke zwemgelegenheid en een geïntegreerde onderwijs- en sportcampus.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.3.a Technisch en financieel uitwerken van de voorkeursvariant(en) voor een zwemplek

Baggelhuizerplas

Bij positieve instemming van het versterken van de Baggelhuizerplas door de raad in 2025 kan er in 2026 worden gestart met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Wanneer doen we dat?

Afhankelijk van de gemaakte keuzes kan er in 2026 worden gestart met realisatie.

7.3.b Realisatie Tunnelijsbaan

De businesscase van de initiatiefnemers is herijkt en afhankelijk van politieke keuzes (provincie en gemeente) over een subsidiebijdrage in de onrendabele top wordt het proces verder uitgewerkt.

Wanneer doen we dat?

Afhankelijk van de positieve instemming kan er in 2026 worden gestart met het verder uitwerken van de planvorming voor het realiseren van de Tunnelijsbaan. De volgende zaken moeten nog verder worden uitgewerkt en in beeld worden gebracht: vergunningenprocedures, aanbesteding, stikstof, netcongestie, enzovoort.

7.3.c Realisatie onderwijs-sportcampus

We zijn voornemens om een Onderwijs- en Sportcampus Stadsbroek in het gebied rond het Regionaal Wielercentrum Noord te realiseren. We gaan onderzoeken wat de investering is en wat dit betekent voor de totale exploitatie. Waaronder (huur)inkomsten, kapitaal- en onderhoudslasten, energie en personele lasten.

Wanneer doen we dat?

Afhankelijk van besluitvorming in de raad kan er in 2026 worden gestart met de voorbereiding om te komen tot de realisatie van een onderwijscampus.

7.4 Vastgoedontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Doel

Het realiseren van een duurzame en toekomstgerichte herontwikkeling van verouderde bedrijfsgebouwen in de gemeente Assen, waaronder Buitenzorg, de Werf en het voormalig overlaadstation.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.4.a Onderzoek Vervanging Buitenzorg, de Werf en voormalig overlaadstation

Buitenzorg, de Werf en voormalig overlaadstation zijn gedateerd en deels aan het eind van de technische levensduur. Daarbij zijn de locaties niet ingericht voor de groei in personeel en eisen die aan huidige en toekomstige werkplekken worden gesteld, zoals laadpunten voor elektrische voertuigen en machines. We stellen daarom een onderzoek in naar het totale complex en brengen verschillende scenario's en mogelijkheden in beeld. Voor het onderzoek is € 175.000 beschikbaar dat voortvloeit uit een RI&E-onderzoek locatie Buitenzorg. Het risico-inventarisatie en evaluatieonderzoek is inmiddels afgerond.

Wanneer doen we dat?

2026

7.5 Vervangen en renoveren bestaand vastgoed

Wat willen we bereiken?

Doel

Vervanging en renovatie van bestaand vastgoed.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.5.a Sloop / nieuwbouw sporthal De Timp

Sporthal de Timp wordt meegenomen met verkenning naar de herontwikkeling van het centrumgebied Peelo (7.5b). Onderzoek naar gemeentelijke binnensportaccommodatie geeft richting aan mogelijke scenario's. Beide sporthallen liggen in het noordwesten van Assen en uit inventarisatie van binnensportbehoefte moet blijken wat de beste oplossing is voor nieuwbouw en op welke locatie.

Wanneer doen we dat?

In 2026 ronden we de mogelijke scenario's af, waarna de raad een keuze kan maken.

7.5.b Herontwikkeling centrumgebied Peelo

De wijk Peelo is ontwikkeld in de jaren '70 en '80 met voornamelijk grondgebonden woningen. In het centrumgebied bevinden zich naast de supermarkt en enkele winkels ook een huisartsenpraktijk, fysiotherapeut en een kerk. Aansluitend op en nabij het winkelcentrum is er gemeentelijk vastgoed. Naast de supermarkt liggen sporthal Peelo en wijkcentrum 't Markhuus. Ook zijn er twee basisscholen: de Scharmhof en de Veldkei.

Het centrumgebied is gedateerd. Het gemeentelijk vastgoed in het centrumgebied is economisch, technisch en qua duurzaamheid aan het einde van de levensduur en is toe aan vervanging. Naast het vervangen van gemeentelijk vastgoed, is er een separaat proces om wijkaanpak in beeld te brengen. Beide processen worden op elkaar afgestemd.

Er is een proces gestart om te komen tot een wijkaanpak. Er is een budget van € 420.000 beschikbaar gesteld als voorbereidingskrediet voor het uitwerken van een voorkeursscenario.

Wanneer doen we dat?

Vanaf 2026

7.5.c Uitbreiding kunstgrasvelden FC Assen

Uit capaciteitsanalyse is gebleken dat voor FC Assen met name door de groei van Kloosterveen er meer behoefte is aan voetbalvelden. Op het huidige jeugdveld en korfbalvelden (in gebruik als tennisbanen) wordt een nieuw kunstgrasveld gerealiseerd en het hoofdveld wordt gerenoveerd. Verder wordt de bijbehorende parkeervoorziening (auto's en fietsen) uitgebreid en maken onderdeel uit van het totaalplan. Binnen de begroting en huidige project Rubber infill is nog gedeeltelijke dekking beschikbaar. Voor het resterende deel wordt een raadsvoorstel ingediend, ca. € 198.000.

Wanneer doen we dat?

De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2025 en 2026.

7.5.d Kunstgrasveld Achilles

Het ledenaantal groeit door een toename van jeugdleden en damesvoetbal. Om deze groei te kunnen opvangen wordt een natuurgrasveld vervangen door een kunstgrasveld. Hierdoor neemt de sportbelasting op hetzelfde complex toe en kan de groei worden opgevangen.

Wanneer doen we dat?

In 2026 starten we met de voorbereiding van de werkzaamheden, waarbij we met een raadsvoorstel komen. Realisatie vindt plaats in 2027.

7.6 Grondbeleid

Wat willen we bereiken?

Doel

Met ons grondbedrijf dragen we via actief en faciliterend grondbeleid bij aan de ambitie om de woningbouw te versnellen en initiatieven van derden te faciliteren. Daarnaast zetten we onze bedrijventerreinen zo optimaal mogelijk in om werkgelegenheid te creëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

7.6.a Versnellen woningbouw door actief grondbeleid

Dit betreft onze lopende grondexploitaties (projecten waarbij de gemeente haar eigen grond ontwikkelt en verkoopt) Kloosterakker, Kloosterveste, De Klenckestraat en Oostergoo/Schakelterrein. Daarnaast overwegen we de inzet van actief grondbeleid (dit betekent dat de gemeente actief grond aankoopt en ontwikkelt) op diverse nieuwe locaties binnen het Stadskwartier. Meer informatie over woningbouwprojecten leest u in Programma Wonen in Assen.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

7.6.b Gronduitgifte algemeen

Beleidsmatig zetten we in op een duurzame, klimaat adaptieve en circulaire stad. We streven naar een stad die milieuvriendelijk is, bestand tegen klimaatveranderingen en waarin wordt ingezet op hergebruik van materialen. Waar gewenst onderzoeken we of ons gronduitgiftebeleid hier een bijdrage aan kan leveren.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

7.6.c Uitgifte bedrijfskavels

Op onze bedrijventerreinen Assen Zuid, Messchenveld I, Groene Dijk en Peelerpark, geven we kavels uit voor diverse doelgroepen.

Voor Messchenveld werken we aan een betere ontsluiting van Hof van Parijs.

Wanneer doen we dat?

7.6.d Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG)

In het Meerjarenperspectief houden we rekening met toekomstige plannen en maken we ontwikkelingen financieel mogelijk. Bij een strategische aankoop¹ zorgt het grondbedrijf ervoor dat er voldoende financiële middelen zijn om de locatie tot ontwikkeling te brengen en risico's af te dekken. Na aankoop zullen we daarom een nieuwe financiële doorrekening maken voor de gehele ontwikkeling. De resultaten van deze berekening worden bij de eerstvolgende begroting opgenomen in het Meerjarenperspectief. Meer informatie over het Meerjarenperspectief leest u in de paragraaf grondbeleid.

Wanneer doen we dat?

2026 en verder

Wat kost het? (bedragen x € 1.000)

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	8.666	12.177	14.583	15.211	16.219	15.970
Lasten	47.095	39.891	41.604	42.394	43.821	43.934
Vastgoed	29.169	27.413	29.662	30.171	31.585	32.360
Grondbedrijf	12.784	8.160	7.394	7.643	7.507	6.768
Parkeren	5.143	4.318	4.548	4.580	4.730	4.806
Baten	-38.429	-27.714	-27.021	-27.183	-27.602	-27.964
Vastgoed	-13.301	-13.615	-14.285	-14.448	-14.715	-15.076
Grondbedrijf	-19.679	-9.205	-7.393	-7.393	-7.393	-7.393
Parkeren	-5.449	-4.894	-5.343	-5.342	-5.495	-5.495
Reserve mutaties	6.120	652	-1.432	-1.684	-1.812	-1.073
Lasten	9.355	2.213	798	429	1.538	809
Vastgoed	235	73	73	73	73	73
Grondbedrijf	9.120	2.140	725	357	1.465	736
Baten	-3.235	-1.562	-2.230	-2.114	-3.349	-1.881
Vastgoed	-483	-465	-1.504	-1.507	-1.770	-1.770
Grondbedrijf	-2.224	-1.096	-726	-607	-1.579	-111
Parkeren	-528	0	0	0	0	0
	14.785	12.829	13.151	13.526	14.407	14.898

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Niet van toepassing voor dit programma.

¹ Strategische aankoop: een aankoop van een locatie met het doel om zelf die locatie tot ontwikkeling te brengen

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Vastgoed	34.704	11.424	38.104	12.863	26.143
Algemeen	3.873	2.632	2.500	0	0
Bedrijfsvoering	102	0	15.992	0	0
Binnensport	324	82	182	121	0
Buitensport	4.112	1.646	43	0	1.113
Cultuur	700	588	0	0	0
Kinderboerderijen	0	0	0	55	0
MFA's	2.395	5.376	12.959	0	130
Onderwijs	450	1.100	6.428	11.815	24.900
Overig	0	0	0	872	0
Recreatieterreinen	260	0	0	0	0
Strategische eigen- dommen	20.562	0	0	0	0
Wijkwelzijn	1.925	0	0	0	0
Parkeren	1.062	0	75	235	0
Parkeren	1.062	0	75	235	0
	35.766	11.424	38.179	13.098	26.143

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor Vastgoed en Grondbedrijf.

8. Algemeen Financieel Beleid

In Programma Algemeen financieel beleid leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van alle financiële processen om onze gemeente financieel gezond te houden, zoals: Gemeentefonds, reserves en voorzieningen, treasury (financiering leningen), administratie, risico-beheer, verzekeringen, invordering en belastingheffing.

8.1 Gemeente Assen blijvend financieel gezond

Wat willen we bereiken?

Doel

De gemeente Assen blijvend financieel gezond houden.

Een duurzaam evenwicht tussen lasten en baten waarbij de lasten op evenwichtige wijze gespreid worden over de huidige en toekomstige generaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

8.1.a Uitvoering bestuursakkoord en financiële positie evalueren

Naast de wettelijke kaders en de eigen beleidsregels vastgelegd in de eigen verordeningen en beleidsnota's hebben we in het bestuursakkoord aanvullende spelregels afgesproken die ervoor moeten zorgen dat we nu en in de toekomst financieel gezond blijven.

Mede in dat kader is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van het bestuursakkoord en de financiële positie beschouwd (midterm review). We hebben naar aanleiding van de midterm review de analyse 'Scherper aan de wind zeilen' gemaakt van de resultaten van de afgelopen jaarrekeningen.

We gaan nu nog niet bezuinigen waarbij we bij nieuwe ontwikkelingen nog nadrukkelijker rekening houden met de gevolgen voor de begroting. Wel hebben we een plan van aanpak voor een bezuinigingsopgave beschikbaar.

Wanneer doen we dat?

Doorlopend

8.1.b Ontwikkelingen omtrent het gemeentefonds

De ontwikkelingen omtrent het gemeentefonds blijven onze aandacht vragen. We ontvangen niet alleen te weinig middelen voor de medebewindstaken maar ook de wijze waarop de accresontwikkeling wordt bepaald heeft invloed op de groei van het fonds. Onlangs werd bekend dat het CPB de accresontwikkeling over 2024 en 2025 weer te laag heeft ingeschat. Het structureel nadeel voor de gemeenten bedraagt ruim € 800 miljoen in de compensatie voor lonen en prijzen.

In de kaderbrief 2026 hebben we u geïnformeerd over de vervolgaanpak over de herziening van het gemeentefonds. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen op dit onderdeel.

Zoals we hebben aangegeven in de Kaderbrief 2026 ontvangen we voor 2026 en 2027 middelen om de financiële druk op de jeugdzorg te verminderen. Met deze middelen verschuift het ravijnjaar van 2026 naar 2028. Dit betekent een blijvende onzekerheid, waardoor er druk ontstaat op het lange termijnbeleid, met name op het gebied van investeringen in de afzonderlijke domeinen.

We blijven, samen met onze partners, ons inzetten om te komen tot een stabiele ontwikkeling van het gemeentefonds waarbij de taken en middelen in balans zijn en een adequate systematiek met betrekking tot de accresontwikkeling is ingevoerd. Met de val van het kabinet is het onzeker of en in welke mate er nog maatregelen worden genomen.

Wanneer doen we dat?

Doorlopend

8.1.c Meerjareninvesteringsplan 2026-2031 (MIP 2026-2031)

De groei van de bevolking, de uitbreiding van de bebouwing die is ingezet in de jaren 60 van de vorige eeuw zullen de komende jaren leiden tot het vervangen van toen gerealiseerde fysieke en sociale voorzieningen. Daarnaast is er de ambitie om verder te groeien. De verdere ontwikkeling van Kloosterveen en het programma Stadskwartier zijn de welbekende voorbeelden. Om al deze ontwikkelingen op te vangen zal de komende jaren fors moeten worden geïnvesteerd.

In de kaderbrief 2026 hebben we een eerste beeld geschetst van een investeringsopgave. Verdere uitbouw en verbreding van deze opzet is noodzakelijk. Op basis van het geschetste beeld moet worden vastgesteld, dat de investeringen waar Assen de komende jaren voor staat financieel gezien van een zodanige schaal zijn, dat deze, zeker op korte termijn, de eigen financiële draagkracht te boven zullen gaan.

Het is van groot belang dat beleidsontwikkelingen op de diverse terreinen in onderlinge samenhang worden gezien en wel zodanig dat daaruit tevens een volwaardige investeringsprognose voor de komende jaren kan worden gedistilleerd. Een prognose die als basis kan gaan dienen voor de meerjarenplanning, het toekomstig financieel beleid en integrale afweging van toekomstige investeringen en middelen die we als gemeente in totaliteit beschikbaar hebben.

Om in de toekomst beter voorbereid te zijn op ontwikkelingen gaan we verder werken aan de totstandkoming en het gebruik van lange en middellange termijnvisies met daarbij het verder ontwikkelen en gebruik van daaraan te koppelen meerjarige project- en investeringsplanningen.

Hiermee kunnen de gevolgen beter financieel beheersbaar worden gemaakt en via de meerjarenprognoses en jaarbegrotingen worden samengebracht en onderdeel gaan vormen van het financieel beleid.

8.2 Belastingverhoging niet boventrendmatig

Wat willen we bereiken?

Doel

De uitkering uit het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel en bestemd voor gemeentebrede kostendekking.

Wat gaan we daarvoor doen?

8.2.a Bij boventrendmatige verhoging volgen we de spelregels

We verhogen de algemene belastingen alleen trendmatig. Mocht toch sprake zijn van een boventrendmatige verhoging, dan wordt dit ingezet voor lokale voorzieningen of in uitzonderlijke gevallen, waarbij de impact groot is en dus in verhouding staat tot de verhoging.

Wanneer doen we dat?

2026

8.3 Gemeentefonds gemeentebrede kostendekking

Wat willen we bereiken?

Doel

De uitkering uit het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel en bestemd voor gemeentebrede kostendekking.

Wat gaan we daarvoor doen?

8.3.a Rijkskortingen op specifieke uitkeringen opvangen binnen betreffende beleidsterrein

Rijkskortingen op specifieke uitkeringen worden in principe opgevangen binnen het betreffende beleidsterrein.

Wanneer doen we dat?

2026

Middeleninzet

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-279.537	-263.902	-274.244	-280.627	-293.240	-304.179
Lasten	4.136	14.396	17.037	14.507	11.883	6.400
Onvoorzien/incidenteel	0	364	100	100	100	100
Belastingheffing	777	578	622	632	642	652
Financiering/Belegging	-1.739	-114	-1.022	-66	113	516
Gemeentefonds	4.188	4.094	4.238	4.110	3.924	3.759
Heffing vennootschapsbelasting	15	53	53	53	55	56
Overige algemene middelen	739	9.421	13.045	9.677	7.049	1.317
Reserves en voorzieningen	155	0	0	0	0	0
Baten	-283.673	-278.298	-291.281	-295.133	-305.123	-310.579
Belastingheffing	-25.429	-25.662	-27.559	-28.585	-29.397	-30.204
Financiering/Belegging	-4.305	-4.485	-4.588	-4.237	-4.123	-3.935
Gemeentefonds	-236.692	-243.508	-255.386	-257.264	-256.982	-264.299
Overige algemene middelen	-2.608	-4.643	-3.748	-5.047	-14.621	-12.141
Reserves en voorzieningen	-14.639	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	-1.523	-6.076	-8.401	-8.180	-3.207	1.279
Lasten	15.531	47.839	4.822	4.315	1.841	1.827
Overige algemene middelen	0	1.000	0	0	0	0
Reserves en voorzieningen	15.531	46.839	4.822	4.315	1.841	1.827
Baten	-17.053	-53.915	-13.223	-12.495	-5.048	-548
Reserves en voorzieningen	-17.053	-53.915	-13.223	-12.495	-5.048	-548
	-281.060	-269.977	-282.645	-288.807	-296.447	-302.900

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Niet van toepassing voor dit programma.

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investerings- kredieten t/m 2025	Investerings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Financiering/Belegging	700	200	200	200	200
Financiering en liquiditeit	700	200	200	200	200
	700	200	200	200	200

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Algemeen financieel beleid te realiseren: Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) en Enexis Holding nv.

De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Paragrafen

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
3. Onderhoud Kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Openbaarheidsparagraaf (Woo)
7. Verbonden Partijen
8. Grondbeleid

Paragraaf 1. Lokale heffingen

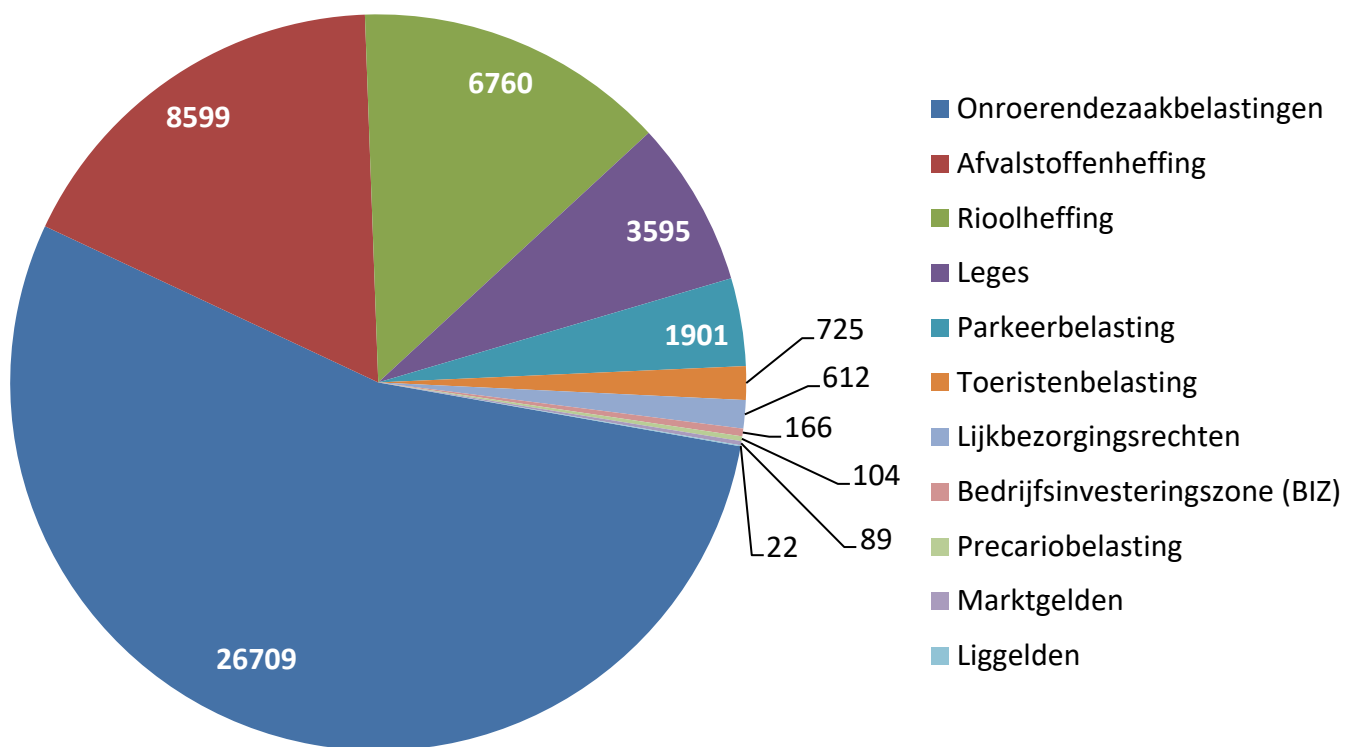
Scope & inkomsten

Scope

In de paragraaf lokale heffingen zijn de beleidsvoornemens en bijzonderheden over belastingen en heffingen opgenomen. Hier komen zowel de vrij besteedbare algemene belastingen, zoals de onroerendezaakbelastingen en toeristenbelasting aan bod, als de belastingen waarbij de opbrengst wordt gebruikt voor een specifiek doel. Daarbij kan het gaan om belastingen die worden gebruikt voor het uitvoeren van een gemeentelijke taak, zoals de afvalstoffenheffing, of om het verhalen van kosten, zoals het heffen van leges voor een legitimatiebewijs.

In 2026 verwachten we in totaal € 49,1 miljoen aan belastinginkomsten te ontvangen. In de grafiek staat weergegeven hoeveel inkomsten we per onderdeel verwachten te ontvangen. In 2025 bedroegen de begrote inkomsten € 46,6 miljoen.

Verdeling Belastinginkomsten totaal € 49,1 miljoen

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing zijn de tarieven omhoog gegaan met 2,1%. Dit zorgt voor kostendekkende tarieven.

Afvalstoffenheffing	Tarief 2025 (€)	Tarief 2026 (€)	Begrote opbrengst 2025 (x € 1.000)	Begrote opbrengst 2026 (x € 1.000)	Verschil (x € 1.000)
Eenpersoons-huishoudens	209,17	213,64	2.635	2.606	-29
Meerpersoons-huishoudens	282,40	288,42	5.902	5.927	25

Rioolheffing

Het tarief voor de rioolheffing is kostendekkend. Het tarief per perceel is met 5,6 % verhoogd.

Rioolheffing	Tarief 2025 (€)	Tarief 2026 (€)	Begrote opbrengst 2025 (x € 1.000)	Begrote opbrengst 2026 (x € 1.000)	Verschil (x € 1.000)
Rioolheffing	177,37	187,37	6.393	6.760	367

Leges

Het uitgangspunt voor de leges is kostendekkende tarieven. De leges worden waar mogelijk verhoogd met de inflatie van 2,6 % (consumentenprijsindex). Daar waar de rijkstarieven van toepassing zijn, worden deze gehanteerd.

Leges	Begrote opbrengst 2025	Begrote opbrengst 2026	Verschil
Algemene dienstverlening	1.423	1.687	264
Fysieke leefomgeving	1.884	1.888	4
Dienstverlening Europese richtlijn	20	20	0

(Bedragen x € 1.000)

Parkeerbelastingen (Straatparkeren)

De tarieven voor het parkeren worden in 2026 niet verhoogd. Een uitzondering daarop vormt het tarief voor de naheffingsaanslag parkeerbelastingen. Daarvoor geldt het maximale rijkstarief.

Omschrijving	2025	2026	Verschil
Begrote opbrengst	1.702	1.901	199

(Bedragen x € 1.000)

Toeristenbelasting

Het tarief voor de toeristenbelasting wordt verhoogd met € 0,05 tot een bedrag van € 1,60 per persoon, per overnachting. In de dagen voorafgaand en tijdens de TT geldt het verhoogde tarief van € 3. De tarieven zijn bij de behandeling van de Kaderbrief 2026 vastgesteld.

Omschrijving	2025	2026	Verschil
Begrote opbrengst	700	725	25

(Bedragen x € 1.000)

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten worden verhoogd met de inflatie van 2,6 %.

Lijkbezorgingsrechten	2025	2026	Vershil
Begrote opbrengst	611	612	1

(Bedragen x € 1.000)

Marktgelden

De marktgelden worden verhoogd met de inflatie van 2,6 %.

Marktgelden	2025	2026	Vershil
Begrote opbrengst	89	89	0

(Bedragen x € 1.000)

Precariobelasting

De precariobelasting wordt verhoogd met de inflatie van 2,6 %.

Precariobelasting	2025	2026	Vershil
Begrote opbrengst	103	104	1

(Bedragen x € 1.000)

Liggelden

De liggelden worden verhoogd met de inflatie van 2,6 %.

Liggelden	2025	2026	Vershil
Begrote opbrengst	21	22	1

(Bedragen x € 1.000)

Bedrijfs Investerings Zone (BIZ)

Sinds 2023 betalen eigenaren en gebruikers van niet-woonruimten in de binnenstad mee aan de Bedrijfsinvesteringszone (BIZ). Met de opbrengst worden activiteiten in de openbare ruimte en op het internet gerealiseerd. Dat versterkt de binnenstad. De BIZ loopt tot 2027. Een eventuele verlenging kan in 2026 worden onderzocht. De gemeente keert de opbrengst uit aan de uitvoeringsorganisatie.

Tarief	Begrote opbrengst 2025	Begrote opbrengst 2026	Vershil
BIZ 0,10% WOZ-waarde	172	166	-6

(Bedragen x € 1.000)

Het tarief van de BIZ bedraagt 0,10% van de WOZ-waarde per 1 januari 2023 (normjaar) met een minimum van € 200 en een maximum van € 400. De opbrengst wordt jaarlijks geïndexeerd met 3%. De reden dat de opbrengst 2026 lager is begroot dan de opbrengst 2025 heeft te maken met het feit dat er minder belastbare objecten zijn.

Scope

In onderstaande tabellen staat wat de woonlasten voor gebruikers en eigenaren van woningen in de gemeente Assen zijn. Gebruikers betalen afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor de eigenaren komt daar de onroerendezaakbelasting bij. Er is onderscheid gemaakt tussen huishoudens bestaande uit één persoon en meerdere personen.

Tabel Woonlasten gebruikers woningen

heffing	eenpersoons-huishouden 2025	meerpersoons-huishouden 2025	eenpersoons-huishouden 2026	meerpersoons-huishouden 2026
Afvalstoffenheffing	209	282	214	288
Rioolheffing	177	177	187	187

[Bedragen x € 1, afgerond op hele €]

Tabel Woonlasten eigenaren woning

Belastingsoort	€ 200.000	€ 293.000	€ 500.000	€ 1 miljoen
Onroerendezaakbelasting	260	381	651	1.302
Totale woonlasten Eenpersoonshuishouden	661	782	1.052	1.703
Totale woonlasten Meerpersoonshuishouden	736	857	1.127	1.778

[Bedragen x € 1, afgerond op hele €]

Gemiddelde WOZ-waarde

In 2025 is de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Assen € 293.000. Dit was in 2024 € 284.000.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Assen verleent kwijtschelding voor afvalstoffenheffing, rioolheffing en in sommige gevallen voor de onroerendezaakbelastingen. De bijstandsnorm is vastgesteld op honderd procent. Aanvragers op bijstandsniveau kunnen kwijtschelding krijgen, tenzij hun vermogen daarvoor te hoog is.

De vermogensnormen die we gebruiken, zijn:

- € 1.500 voor alleenstaanden
- € 1.800 voor alleenstaanden met een kind
- € 2.000 voor echtparen en samenwonenden

In bepaalde gevallen komen ook ondernemers die op bijstandsniveau leven voor kwijtschelding in aanmerking.

Tabel Kwijtschelding 2026

heffing	kwijtschelding
Onroerendezaakbelastingen	0
Afvalstoffenheffing	403
Rioolheffing	350

(Bedragen x € 1.000)

Tabel kostendekkendheid heffingen

Omschrijving	R1	R2	R3	Markt- gelden	Liggel- den	Lijkbe- zor- gings- rechten	Afval- stoffen- heffing	Riool- heffing
A. Kosten (x € 1.000)								
Kosten taakveld	771	103	0	78	2	114	4.070	4.892
Overig	654	1.244	28	116	17	633	3.281	1.655
Inkomensverdeling	0	0	0	0	0	0	403	350
Inkomsten taakveld	0	0	0	0	0	0	-907	-1.247
Toe te rekenen overhead	324	510	11	48	1	313	1.061	583
Toe te rekenen btw	19	30	1	3	0	18	625	527
B. Inkomsten (x € 1.000)								
Opbrengst heffingen	1.565	1.755	17	97	17	614	8.533	6.760
C. Kostendekkendheid (in %)								
Dekkingspercentage	89	93	43	40	84	57	100	100

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Doel

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we gemeentelijke risico's kunnen afdekken door de beschikbare weerstandscapaciteit. Voldoende weerstandsvermogen voorkomt dat een financiële tegenvaller ons direct dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als we financiële tegenvallers goed kunnen opvangen. Daarvoor zetten we weerstandscapaciteit en risico's tegen elkaar af.

Risicobeheersing

Onze organisatie werkt volgens het principe van integraal management. Hierbij zijn de manager, budgethouder of project-leider verantwoordelijk voor de risicobeheersing op respectievelijk hun beleidsterrein, afdeling of project. Zij maken risicoanalyses en organiseren risicosessies als ze dat nodig vinden om de risico's te beheersen. Bij nieuwe of gewijzigde risico's met forse gevolgen informeren zij het college en de raad.

In het kader van de P&C-cyclus inventariseren we tweemaal per jaar gemeentebreed de risico's per beleidsprogramma en drukken deze in geld uit. Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico's gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst nemen we op in de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

In de kadernota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 leest u meer over uitgangspunten, methodiek en werkwijze.

Risico's

Programma 1. Wonen in Assen

Bestemmingsplan Binnenstad Noordoost

Met dit bestemmingsplan worden de ruime bouw- en gebruiksmogelijkheden van de huidige beheersverordening aangepast. Dit kan planschade tot gevolg hebben. Of er nadeelcompensatie ontstaat, hangt af van het feit of een ontwikkeling op een perceel plaatsvindt en wat er dan gerealiseerd wordt. Op dat moment kunnen we beoordelen of de planschade vergoed moet worden en hoe hoog die vergoeding is. Met inachtneming van vele afhankelijkheden en onzekerheden is een risico-inschatting gemaakt.

Programma 2. Werken in Assen

Ontwikkeling uitkeringen – baten

Het rijksbudget voor uitkeringen onder de Participatiewet blijft wisselvallig en vaak ontoereikend. Het BUIG-macrobudget wordt via een verdeelmodel over gemeenten verdeeld, dat jaarlijks wordt herijkt op basis van bijstandsprognoses. Daardoor blijft het budget onzeker. Assen was in het verleden vaak een nadeelgemeente. In 2024 kreeg Assen door een aangepast verdeelmodel een groter aandeel in het rijksbudget. In 2025 is dat aandeel weer verlaagd. De onzekerheid over toekomstige budgetten blijft, waardoor we het op tekorten – zij het afgezwakt – blijven opnemen in het weerstandsvermogen.

Ontwikkeling uitkeringen-lasten

Voor 2026 verwacht het CPB een stabiel uitkeringsniveau, gevolgd door een lichte daling. Economische of geopolitieke ontwikkelingen kunnen tussentijds invloed hebben op de bijstandspopulatie.

Budget ontwikkeling Wsw baten en lasten

Na jaren van tekorten is sinds 2020 meer balans tussen Wsw-baten en uitgaven. Vanaf 2025 rekenen we in de meerjarenbegroting op een klein jaarlijks overschot. Door stabielere inkomsten verschuiven de 's van baten naar lasten. Hoge loon- en prijsontwikkelingen én de maatschappelijke wens om lage inkomens te beschermen beïnvloeden de cao-onderhandelingen. Er is een trend van terugsroom vanuit andere vormen van begeleid werk naar SW-arbeidsovereenkomsten.

Bedrijfsvoering WPDA

Binnen het WPDA zien we steeds meer 's in de bedrijfsvoering. Dit komt onder andere door:

- Moeilijkheden om voldoende personeel te vinden, door krapte op de arbeidsmarkt.

- Toenemende complexiteit in IT-beheer en informatiehuishouding.
- Onzekerheid over de hoogte van subsidies en andere externe financiering.
- De overgang naar een nieuwe manier van werken via het Centrum voor Werk, Inkomen en Ontwikkeling.

Tegelijkertijd moeten de kosten van de bedrijfsvoering beheersbaar blijven, zeker gezien de financiële situatie van gemeenten vanaf 2026. Dit betekent dat er scherpe keuzes moeten worden gemaakt. Vooral investeringen in extra personeel en verbetering van de IT-structuur worden voorlopig beperkt. Daarom is de begroting voor 2026 en volgende jaren bijgesteld. Wel wordt er op gewezen dat het risico op overschrijding van het bedrijfsvoeringsbudget hierdoor toeneemt.

Programma 3. Meedoen in Assen

Huishoudelijke hulp zonder regie

Door dubbele vergrijzing wordt een stijging van de kosten voor huishoudelijke hulp verwacht. Hierdoor zien wij een risico op het stijgen van de kosten voor huishoudelijke hulp. Daarnaast neemt het risico toe op stijging van de Pgb-kosten. Zie hiervoor de tekstuele toelichting bij Uitvoering jeugdwet en Wmo. Op dit moment is de vraag naar huishoudelijke hulp groter dan de aanbieders kunnen leveren. Op het moment dat aanbieders meer personeel in kunnen zetten resulteert dit direct in extra kosten.

Uitvoering Jeugdwet en Wmo

We zien dat het aantal jongeren met mentale problemen toeneemt. De wachtlijsten in de Jeugd GGZ zijn een indicatie voor toenemende zorgkosten. Daarnaast geven zorgaanbieders aan te schrikken van de mentale gezondheid van jongeren en bijbehorende problematiek. Het is belangrijk om te blijven zorgen dat de capaciteit bij de zorgverleners past bij de zorgvraag. Verder zien we bij Jeugd Verblijf een toename van complexe gevallen, waarbij aanbieders moeite hebben de benodigde zorg te bieden. Dit heeft tot gevolg dat er addenda zijn afgesloten voor extra zware zorg en er steeds vaker individuele overeenkomsten worden afgesloten tegen hoge tarieven.

Om de jongeren een plek te geven binnen het gecontracteerde aanbod worden verschillende maatregelen genomen. Door de nieuwe inkoop die ingaat per 1 januari 2026 moet het aantal individuele overeenkomsten afnemen. Daarnaast is de Jeugdhulpregio Drenthe gestart met een regionaal expertiseteam (RET) en een regionaal specialistisch team (RST). Deze teams hebben als doel aanbieders te ondersteunen bij zware casuïstiek, zodat jongeren binnen het gecontracteerde aanbod geholpen kunnen worden. De ambitie is met deze maatregelen de jongeren de nodige zorg te geven binnen de ingekochte zorg met als resultaat een afname van de kosten in plaats van een stijging zoals we die in 2025 zien. Het risico dat een dergelijke stijging zich wel voordoet in 2026 blijft aanwezig. Door de maatregelen is de kans dat dit zich voordoet wel lager.

Daarnaast heeft de Centrale Raad van Beroep twee belangrijke uitspraken gedaan over het Pgb-uurtarief voor hulp bij huishouden en individuele begeleiding. De Centrale Raad van Beroep heeft geoordeeld dat het Pgb-uurtarief te laag is om voldoende ondersteuning te kunnen bieden. Dit heeft als risico dat onze Pgb-kosten stijgen.

Ook zien we de kosten Wmo begeleiding trendmatig stijgen. We laten een onderzoek uitvoeren op de kenmerken van de inwoners met een hulpvraag. We nemen maatregelen om de groei te dempen en het aantal cliënten terug te brengen. Het risico bestaat dat dit niet volledig lukt. We verwachten dat met de maatregelen het aantal cliënten vanaf januari 2026 niet verder toeneemt. Er is een beperkt risico dat dit, ondanks de maatregelen, niet lukt.

De wachtlijsten voor de volwassenen GGZ (Zorgverzekeringswet) worden langer en de Wmo-kosten nemen toe. Door dubbele vergrijzing (verder: vergrijzing) verwachten we dat meer ouderen aanspraak maken op zorg.

Voor de extramuralisering (langer thuis wonen) van de GGZ is een landelijk hoofdlijnenakkoord afgesloten tussen de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het Rijk heeft de bezuiniging verlaagd en gemeenten krijgen meer geld. We weten niet of dat voldoende zal zijn om alle kosten te betalen wanneer meer GGZ-cliënten in de wijk gaan wonen.

Hervormingsagenda Jeugd

Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG werken samen aan de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Het doel van deze zogenoemde vijfhoek is hulpverlening verbeteren en meer grip op het jeugdstelsel.

Als onderdeel van de uitspraak van de Commissie van Wijzen over de extra middelen jeugdhulp, is ook een Hervormingsagenda voorzien waarin maatregelen zijn opgenomen die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering en lagere kosten.

Op 30 januari 2025 heeft de Onafhankelijke deskundigencommissie-Van Ark een advies aan het kabinet uitgebracht over de haalbaarheid en houdbaarheid van het meerjarig financieel kader 2025 tot en met 2027. Eind april heeft het kabinet via de Voorjaarsnota 2025 besloten om de hoogte van de besparingsopgave tijdelijk te dempen. Met ingang van 2028 gaat het kabinet ervan uit dat de oorspronkelijke besparingen wel financieel haalbaar moet zijn.

In de al eerder genoemde afspraken omtrent de nieuwe stelpost jeugd is het volgende aangegeven: “Uit de Hervormingsagenda volgt een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De aanpassingen van de ramingen vormen geen budgettaire garantie”. Gezien de omvang van de Hervormingsagenda en het mogelijke financiële effect voor de Asser begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk om direct na vaststelling van de Hervormingsagenda deze te vertalen naar de Asser situatie waarbij de haalbaarheid van deze Hervormingsagenda in kaart wordt gebracht.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) financieel en organisatorisch

Vanaf 1 januari 2026 wordt de exploitatie van de GKB ondergebracht in een stichting. De drie voormalige GR-gemeenten storten gezamenlijk € 1.573.500 in het vermogen van de nieuwe stichting. Het aandeel van Assen bedraagt € 676.605 (43%) en wordt opgenomen in de gemeentelijke jaarrekening 2025. Dankzij deze storting is de stichting financieel robuust genoeg om interne risico's zelf op te vangen. Het risico dat gemeenten exploitatieverliezen moeten aanvullen vervalt daarmee vanaf begrotingsjaar 2026.

De GR GKB wordt per 1 januari 2026 formeel opgeheven (“in liquidatie”). De afwikkeling van de GR zal naar verwachting enkele jaren duren. De (meerjaren)begroting van de GR in liquidatie wordt eind oktober 2025 vastgesteld, maar is nu nog niet beschikbaar. Wel is duidelijk dat de afwikkeling jaarlijks tot tekorten zal leiden. Omdat de exacte lasten nog niet bekend zijn, is in de begroting 2026 geen stelpost opgenomen. In het risicoprofiel houden we rekening met jaarlijkse tekorten tot maximaal € 400.000 voor Assen. De kans dat dit risico zich daadwerkelijk voordoet, is gemiddeld tot hoog.

Financiële risico's Beschermd Wonen

Assen verzorgt als centrumgemeente de uitvoering voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.

Het nieuwe verdeelmodel voor Beschermd Wonen was bekend, maar is door het uitstellen van het woonplaatsbeginsel aan verandering onderhevig. Op 12 september 2023 is de Wet Woonplaatsbeginsel en het bijbehorende objectief verdeelmodel controversieel verklaard. De kans is erg klein dat de invoering hiervan voor 2028 gaat plaatsvinden.

We gaan over een periode van 10 jaar van historische naar objectieve verdeling. We verwachten dat we in die 10 jaar toegaan naar een licht nadeel. In hoeverre dit nadeel werkelijkheid wordt, hangt af van de zorgvraag.

Er zijn meer klanten over gegaan van BW naar de WLZ. Hoe het Rijk dit gaat afrekenen uit de integratie-uitkering weten we nog niet exact maar er is een risico op een extra uitname. Zodra dit duidelijk is, informeren wij u hierover.

Ook wordt de onzekerheid veroorzaakt door de instroom van voornamelijk jongvolwassenen en de doorstroom binnen de BW indicatie in verband met de beschikbaarheid van passende woonruimten.

Overige financiële risico's zorgkosten en relatie met rijksmiddelen

Wij kunnen afwijkingen van de zorgkosten in absolute zin niet uitsluiten. De totale zorgkosten binnen de gemeente Assen, inclusief regionale middelen voor Beschermd Wonen, bedragen in 2026 ruim €100 miljoen. Een afwijking van 1% van de begroting is dus al €1 miljoen.

Nieuwe ontwikkeling van loonkosten binnen welzijn

We zien bij veel subsidie partijen en inkooprelaties dat de kosten significant toenemen als gevolg van nieuw afgesloten cao's. Bij het vernieuwen van deze subsidies en/of afspraken is de kans groot dat de kosten stijgen zonder dat wij hier volledig voor worden gecompenseerd.

Dit heeft ook zijn uitwerking op de projecten binnen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit betekent dat bij het stijgen van de kosten deze middelen wellicht ontoereikend zijn, ondanks een indexatie van de budgetten vanuit het ministerie van VWS.

Daarnaast worden vanaf 2025 een groot aantal nieuwe aanbestedingen gedaan met zorgaanbieders, waarbij een groot risico bestaat dat de kosten toenemen en dat compensatie hiervan uit het gemeentefonds niet toereikend zal zijn.

Inkooptrajecten Wmo en Jeugdzorg

Een groot deel van de producten binnen de Wmo en Jeugdzorg wordt opnieuw ingekocht. De trajecten zijn nog niet afgerond. De tarieven zijn nog niet definitief. De extra kosten als gevolg van de nieuwe inkoop zijn daardoor nog onzeker.

Daarnaast verandert de bekostigingssystematiek bij een aantal producten. Er was sprake van resultaatbekostiging en dit wordt bekostiging per uur. Het omzetten van de lopende indicaties zal een financieel effect hebben. Het is nog onduidelijk wat het effect hiervan gaat zijn.

Tot slot zijn er aanpassingen in de producten die worden ingekocht. Soms worden all-in producten uit elkaar getrokken tot meerdere losse producten en er komen extra producten bij. Ook hiervan weten we nog niet precies wat het effect hiervan gaat zijn.

GGD

In de risicoparaagraaf van de GGD-begroting 2026 zijn de actuele risico's in beeld gebracht. De belangrijkste risico's zijn:

- Tekorten op de arbeidsmarkt
- Niet (volledig) voldoen aan de privacywetgeving (AVG) en eisen rond informatiebeveiliging
- Digitale verstoringen en risico's op cybercrime

Omdat de GGD zelf geen weerstandsvermogen heeft, is het totaalbedrag van deze risico's verdeeld over de deelnemende gemeenten. Elke gemeente neemt haar aandeel op in de eigen paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Een uitgebreide toelichting op de risico's is te vinden in de GGD-begroting 2026.

Programma 4. Aantrekkelijk Assen

Bedrijfsvoering Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

In onderdelen van de bedrijfsvoering van de VRD zijn 's geïnventariseerd. De VRD heeft geen eigen weerstandscapaciteit om mogelijke 's op te vangen. Naast financieel algemene 's (loon- en prijsontwikkeling boven compensatie) zijn er ook 's over ICT en informatievoorziening (digitale verstoring/cybercrime) geïnventariseerd. Ook zijn er 's met betrekking tot personeel en organisatie (o.a. arbeidsmarktproblematiek). Daarnaast worden algemene 's onderscheiden, zoals de ontwikkeling van energietarieven en klimaateffecten die invloed hebben op de primaire processen van de brandweer.

Programma 5. Samen werken aan Assen

Voorziening pensioenverplichtingen(oud-) wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet Appa). We hebben een voorziening waaruit we de pensioenuitkeringen betalen. Jaarlijks berekent PROambt de bedragen aan de hand van rente, leeftijd en sterftekansen van de verzekerden. Verandering van de rentestand is een risico. Als de rente daalt moeten we meer geld in de voorziening storten. En als de rente hoger wordt, neemt het af.

Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf

Grondexploitaties

Risico's op grondexploitaties vangen we op binnen de reserves grondbedrijf. Jaarlijks analyseren we bij de begroting per exploitatiegebied kosten, opbrengsten en risico's. Risico's die vallen onder onvoorzien dekken we in de weerstandsreserve van het grondbedrijf. Het bedrag bepalen we op basis van de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) en onderbouwen we met risicoanalyses.

Emmaschool

Door bezwaren in 2024 van enkele omwonenden op de verleende omgevingsvergunning is het bouwproces van de Emmaschool vertraagd. Om de financiële impact van deze vertraging te beperken heeft op 18 maart 2025 het College ingestemd met het advies om de bouwprocessen van de Emmaschool en de MFA Zee-manstraat om te draaien. De projecten van de Emmaschool en MFA Zeemanstraat (ten behoeve van KC Theo Thijssen en het bestuurskantoor van Plateau) zijn afhankelijk van elkaar. Door het omdraaien van de bouwprocessen kan er wel doorgang vinden in de bouwplanning en worden de meerkosten beperkt.

De financiële meerkosten (minimumvariant) die we op dit moment kunnen overzien, zijn verwerkt in de Kaderbrief en Begroting 2026. De kosten boven de minimumvariant vormen een financieel risico.

Programma 8. Algemeen Financieel Beleid

Gemeentefonds - Afnemende ruimte onder Btw-compensatiefonds-plafond

De omvang van het BTW-compensatiefonds is sinds een aantal jaren gemaximeerd. Onder en overschrijdingen van dat maximum worden verrekend met het gemeentefonds. Op basis van de meicirculaire 2025 is de verwachting dat een onderschrijding zal ontstaan van € 332 miljoen. Of dit beeld ook werkelijk uitkomt wordt duidelijk bij de meicirculaire 2026. De kans en hoogte van het effect kunnen we niet voorspellen.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)

De ontwikkelingen van de rente op de geld en kapitaalmarkt hebben zich de afgelopen periode gestabiliseerd. Het huidige ECB rentepeil halverwege 2025 was 2%. De verwachting is niet dat deze zal dalen gezien de ontwikkeling van de Europese inflatie. Geopolitieke ontwikkelingen zijn echter ook van invloed op de ontwikkeling van de rentetarieven.

'Ravijn' - niet taakgebonden kortingen door het Rijk

In het overhedenoverleg van 16 april 2025 heeft het kabinet de zorgen van gemeenten m.b.t. de niet taakgebonden kortingen serieus genomen. Via de Voorjaarsnota 2025 komt er t/m 2027 cumulatief € 3 miljard beschikbaar voor gemeenten. Dit extra geld helpt om onder andere de jeugdzorguitgaven te dekken en de terugval in het gemeentefonds vanaf 2026 deels te dempen. Met ingang van 2028 gaat het kabinet ervan uit dat de oorspronkelijke besparingen wel financieel haalbaar moeten zijn.

Kengetallen

Doel en Toelichting

De tabellen met kengetallen geven inzicht in de ontwikkeling van de financiële vermogenspositie.

Weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is een aantal componenten als pro memorie meegenomen. De feitelijke weerstandscapaciteit is nog iets hoger.

Uitleg over weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit leest u hier:

<https://www.nvrr.nl/wiki/9198/weerstandscapaciteit>

Ratio weerstandsvermogen: 4,1 [A/B]

De gemeente Assen streeft naar een structurele ratio van minimaal 1,0 (ondergrens voldoende). De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 4,1. De ratio is uitstekend.

Uitleg over kengetallen leest u hier:

<https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/themas/financien-decentrale-overheden>

Weerstandsvermogen [Bedragen in € x 1.000]

omschrijving	bedrag
A. Weerstandscapaciteit per 1 januari 2026	
Algemene reserve	67.749
Reserve weerstandsvermogen	14.600
Weerstandreserve grondbedrijf	7.394
Bestemmingsreserves exclusief verplichtingen	0
Stille reserves	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Nieuwe beleidsruimte	0
Totaal weerstandscapaciteit	89.743
B. Risico's per 1 januari 2026	

omschrijving	bedrag
Programma 1 Wonen in Assen	250
Programma 2 Werken in Assen	4.300
Programma 3 Meedoen in Assen	8.433
Programma 4 Aantrekkelijk	285
Programma 5 Samen werken aan Assen	0
Programma 6 Bedrijfsvoering	0
Programma 7 Vastgoed en grondbedrijf	7.394
Programma 8 Algemeen financieel beleid	1.300
Totaal risico's	21.962
Weerstandsvermogen per 1 januari 2026	
Weerstandscapaciteit (A)	89.743
Risico's (B)	21.962
Weerstandsvermogen absoluut (A-B)	67.781
Weerstandsvermogen ratio (A/B)	4

Financiële positie

omschrijving	rekening 2024	prognose 2025	begroting 2026	mjp 2027	mjp 2028	mjp 2029
Netto schuldquote	48%	57%	64%	80%	83%	87%
Netto schuldquote na correctie verstrekke leningen	46%	55%	62%	78%	81%	85%
Solvabiliteitsratio	44%	45%	40%	35%	33%	31%
Structurele exploitatieruimte	3,36%	1,06%	0,37%	0,50%	-0,07%	-0,93%
Grondexploitatie ratio	4%	4%	6%	6%	6%	6%
Belastingcapaciteitsratio	91%	86%	81%			

Percentage belastingcapaciteitsratio begroting 2025 is aangepast op basis van actuele informatie.

Omschrijving	Minst risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0	< 0
Grondexploitatie ratio	< 20%	> 35%
Belastingcapaciteitsratio	< 95%	> 105%

Paragraaf 3. Onderhoud Kapitaalgoederen

Kaders en Risico's

Scope

De belangrijkste kapitaalgoederen van de gemeente zijn wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Exploitatie van deze goederen vergt onderhoud. In deze paragraaf zijn de beleidskaders voor instandhouding weergegeven.

Algemene beleidskaders

Het beheer van de kapitaalgoederen is gericht op een minimaal acceptabele verzorging van gemeentelijke eigendommen en risico gestuurd beheer. Hierbij gaat het om: wettelijke verplichting, dreiging bestuurlijke nalatigheid, niet meer kunnen instaan voor de veiligheid, dreiging van exploitatietekorten of kapitaalverlies of samenwerking met ander partijen of projecten.

De beheernotities PWR, agenda BOR en maatschappelijk vastgoed zijn actueel of worden in 2025 geactualiseerd.

Financiële kaders en risico's

De kosten van instandhouding bestaan uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten en beheer- en exploitatielasten. Om kapitaalverlies te voorkomen is de flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten beperkt. Daarnaast leidt achterstallig onderhoud tot hogere onderhoudskosten dan tijdig onderhoud. Daarom voeren we beheer en onderhoud voor water en riolering risico gestuurd uit. Verder is de hoogte van de budgetten mede afhankelijk van de gekozen beeldkwaliteit. Hiervoor zijn diverse beheervisies opgesteld met beleidsdoelstellingen voor diverse kapitaalgoederen. De financiering van herinrichtingsprojecten bij einde levensduur nemen we op in de investeringsstaat zoals aangegeven in de Notitie Materiële Vaste Activa (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten). Ook autonome ontwikkelingen zijn van invloed op de hoogte van de budgetten. Te denken valt aan de sterk stijgende energielasten en de boven trendmatige stijging van de beheer- en onderhoudslasten. In de begroting hebben wij rekening gehouden met deze ontwikkeling.

Overzicht beleidskaders

Riolering	Programma Water en riolering 2026-2031
Riolering	Vaarwater in Assen 2016
Begraven	Beheersverordening begraafplaatsen 2014
Begraven	Beleidsnota gemeentelijke begraafplaatsen
Begraven	Beleidsnota Historie en toekomst Noorder- en Zuiderbegraafplaats + lijst cultuurhistorische waardevolle monumenten 2010
Gebouwen	Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2020
Gebouwen	Vastgoednota 2020
Groen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017
Groen	Groenvisie Assen - de groene stad van het noorden
Groen	Visienota Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS) 2022
Overige infra	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017
Overige infra	Beeldende kunst in de openbare ruimte Notitie Beeldende Kunst en Vormgeving in de openbare ruimte 2022-2030
Overige infra	Nieuwe norm voor aanleg openbare verlichting Raadsbesluit 2017 Openbare verlichting - Kwaliteitscriteria NPR 13201
Overige infra	Versnelde verduurzaming openbare verlichting, raadsbesluit 2017
Wegen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017

Riool en waterzuivering

Beleid

In 2025 is het Programma Water en Riolerings Assen 2026-2030 (PWR) geactualiseerd en vastgesteld. Hierin is de gezamenlijke visie en ambitie van gemeente en waterschappen over water in relatie tot ruimtelijke ordening vastgelegd. In het nieuwe PWR houden we ook rekening met de duurzaamheidsvoorwaarden uit de Groenvisie en Klimaatadaptievisie. Om goed inzicht en prioritering te krijgen is een voortschrijdende planning (5 jaar) nodig, waarbij ook de werkvoorraad bepaald wordt (tot 10 jaar). De totale kostendekkingsberekening beslaat een periode van 70 jaar. Voor de eerste 10 jaar is de planning gedetailleerd met de bijbehorende kostendekkingsberekening. Voor de periode daarna maken we een berekening op basis van het jaar van aanleg en kosten kentallen. Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, inspecties, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning stemmen we af met programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen.

Financiën en risico's

De lasten aan riolering zijn gelijk aan de baten uit rioolheffing. We schrijven investeringen in rioleringen af over de economische levensduur. In de totale lasten zijn alle benodigde budgetten opgenomen. Dus directe kosten voor personeel, beheer en onderhoud, maar ook de afschrijving voor vervangingsinvesteringen. Voor tariefegalisatie wordt een voorziening gebruikt. Deze voorziening bedraagt eind 2024 €6.002.117.

Begraven

Beleid

Met begraven beogen we kwalitatief goed begraven op korte en lange termijn, het waarborgen van de begraaf capaciteit, het bieden van kwalitatief goede begraafplaatsen en het op peil houden van de bijdrage aan de groene kwaliteit van Assen. Het begraven moet voldoen aan de Wet op de Lijkbezorging. Het groenbeheer en padenonderhoud op de begraafplaatsen voldoen aan de afgesproken IBOR-kwaliteitsniveaus.

Financiën en risico's

Het systeem van kostendekkende tarieven is losgelaten om begraven in Assen betaalbaar te houden. De beschikbare middelen zijn de afgelopen jaren onvoldoende om de kosten mee te dekken.

Groenbeheer

Beleid

In december 2023 is de Groenvisie Assen vastgesteld. Het is de uitwerking van één van de hoofdambities van de omgevingsvisie 'Assen nog mooier'. De omgevingsvisie is samen met inwoners, ondernemers en andere partijen opgesteld en vastgesteld. De omgevingsvisie schetst hoe Assen er in 2040 uit moet komen te zien en beschrijft de eigenschappen die Assen zo aantrekkelijk maken, in 2023 is ook de Visie klimaatadaptie vastgesteld. Vanwege de vele raakvlakken tussen de Groenvisie en de Visie Klimaatadaptie is een gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld,

De visie Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten heeft als doel om een kader te bieden aan de openbare ruimte en om keuzes te maken rondom beheer, onderhoud en vervanging van speel- en ontmoetingsplekken. Deze visie vervangt het Stedelijk speelbeleidskader. De visie BOSS vergt meer aandacht voor beheer en onderhoud. Omdat steeds meer mensen gebruik maken van informele speelruimte (combinatie speel- en ontmoetingsplek) is extra aandacht rondom groenbeheer noodzakelijk. Op deze manier kunnen we bewegen, ontmoeten, spelen en sporten stimuleren.

Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt houden het onderhoudsniveau van het groen op peil. Burgers en instellingen zelf zorgen voor een 'plus' op het onderhoudsniveau van het groen in hun omgeving. De verzorgingsuitgangspunten en -niveaus van de openbare ruimte zijn vastgelegd in de Agenda BOR. We evalueren de normen en de systematiek voor het beheer van de openbare ruimte. We herijken dit vanuit onder andere de Groenvisie en de Visie Klimaatadaptatie en stellen waar nodig aanpassingen voor inclusief de financiële doorrekening om zo - vanuit ketensamenwerking - onze bezittingen in de openbare ruimte te beheren.

Financiën en risico's

Het huidige budget is toereikend voor regulier beheer op basis van de afgesproken kwaliteitsniveaus. Hiermee renoveren of vervangen we verouderde groenvakken. Bij areaaluitbreiding stellen we, zoals afgesproken in de Agenda BOR , vooraf de beheerbudgetten bij.

Wegbeheer

Beleid

Het dagelijks beheer van straten en wegen vindt plaats op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit. Het beheer en onderhoud van de verhardingen is gericht op behoud van de verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien.

Het plannen van groot onderhoud en wegreconstructies bepalen we aan de hand van visuele wegininspecties, restlevensduur onderzoeken, maatregeltoetsen en technische metingen. Onderhoud aan asfaltwegen is mede gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging.

Bij het opstellen van integrale planning houden we rekening met (geplande) rioleringsprojecten, ontwikkelingsplannen, verkeerskundige projecten en projecten vanuit gebiedsgericht werken.

Integraal prioriteren we instandhoudingsprojecten die voortkomen uit einde levensduur van de wegen, maatschappelijke opgaven en functiewijzigingen van de openbare ruimte.

Het meerjarenprogramma bekijken we over een periode van vijf jaar (beleidslijn agenda BOR). Daaruit volgt ook een doorblik naar het beschikbare budget op de middellange termijn.

Financiën en risico's

De kaders van de Agenda BOR geven inzicht in de werkwijze van het beheer en onderhoud van verhardingen. De daaruit volgende lasten van groot onderhoud komen jaarlijks ten laste van de exploitatie.

Risico gestuurd beheer (zie: Algemene Beleidskaders) kan plaatselijk tot kwaliteitsvermindering leiden. Hierdoor kan een verhoogd veiligheidsrisico voor verkeersdeelnemers ontstaan.

In de oudere wijken neemt de noodzaak tot groot onderhoud en reconstructies toe. Deze hoge onderhoudskosten leggen in de toekomst een groter beslag op de algemene middelen.

Overige infrastructuur

Beleid

Het onderhoud is gericht op verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien. Groot onderhoud en vervanging vinden plaats op basis van conditiemetingen en technische inspecties en zijn gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging. Voor goed inzicht en prioritering maken we een voortschrijdende planning (10 jaar), Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning wordt afgestemd met de programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen.

Kunst in de openbare ruimte (niet infrastructurele kunstwerken) maakt onze leefomgeving mooier, kan het historisch bewustzijn versterken en draagt bij aan de identiteit van onze stad. In 2025 is de Kunst- en Cultuurnota 2021-2024 verlengd tot en met 2026. Hierin is ook de beeldende kunst in de openbare ruimte op basis van de percentageregeling en het onderhoud daaraan opgenomen.

Financiën en risico's

De beheerplannen geven inzicht in de werkwijze en lasten van het dagelijks onderhoud. In de productbegroting zijn de vervangingsinvesteringen vanwege einde levensduur opgenomen.

Als beheerder hebben we de verantwoordelijkheid de openbare ruimte veilig te houden. De maatregelen die daarmee samenhangen leggen een groter beslag op de beschikbare financiële middelen. Om de maatregelen te kunnen uitvoeren binnen de financiële kaders voeren we sommige werkzaamheden vervangingsprojecten in een later stadium uit. Dit is in lijn met de Agenda BOR .

Maatschappelijk Vastgoed

Beleid

Bij de inzet van gemeentelijke gebouwen kijken we kritisch naar effectiviteit en efficiency. In 2020 zijn zowel het Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed als de Vastgoednota vastgesteld. Het Masterplan maakt op hoofdlijnen inzichtelijk wat er nodig is voor de verduurzaming van de totale gemeentelijk vastgoedportefeuille. Daarmee is het een instrument om grip te krijgen op deze complexe en omvangrijke opgave. Hierbij kijken we naar de huidige staat van de gebouwen, energieverbruik en maatregelen om de gebouwen klimaatneutraal en ook aardgasvrij te maken. De Vastgoednota brengt alles rondom Vastgoedbeleid samen. Het maakt inzichtelijk welke gebouwen de Gemeente Assen in bezit heeft en wat kenmerkend is voor de vastgoedportefeuille. Verder bevat de Vastgoednota een bundeling van elementen die van belang zijn voor het managen van de vastgoedportefeuille. Voor een deel van de portefeuille betekent dit continuering van de huidige afspraken, voor een ander deel betekent dit dat er voorstellen moeten komen voor nieuw vastgoedbeleid als oplossing voor geconstateerde knelpunten.

Financiën en risico's

Het vastgoed van de gemeente (niet zijnde de gebouwen in het grondbedrijf) heeft een redelijke conditie; niveau 3 van NEN 2767. Veiligheidsredenen liggen hieraan ten grondslag evenals het voorkomen van meerkosten van te groot verval van gebouwen (bijvoorbeeld vervolgschades van lekkages). Eénmaal per drie jaar inspecteren we de gebouwen waarna we een meerjaren onderhoudsplanung (MJOP) opstellen. Deze MJOP is weer de opmaat voor een meerjaren investeringsplanung die we herijken als er aanleiding voor is. De investeringsplanung is de basis voor de onderhoudsvoorziening en de berekening van de benodigde stortingen in de onderhoudsvoorziening.

In 2023 heeft een inspectie van alle gebouwen plaatsgevonden met als resultaat een nieuwe onderhoudsplanung. Deze onderhoudsplanung is actueel voor de periode 2023 - 2026.

Besteding en verantwoording

Besteding budgetten en verantwoording (bedragen x € 1.000)

Categorie / product	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Begraven	172	174	189	178	182
Begraven	172	174	189	178	182
Groenbeheer	4.302	5.011	4.677	4.814	5.051
Bossen en natuurterreinen	481	499	510	523	536
Kinderboerderijen	66	67	68	70	71
Plantsoenen	3.432	4.012	3.627	3.707	3.813
Speelterreinen	323	432	471	515	632
Maatschappelijk vastgoed	32.999	34.395	35.355	36.321	36.747
Maatschappelijk vastgoed	32.999	34.395	35.355	36.321	36.747
Overige infrastructuur	3.390	3.797	3.884	3.986	4.116
Bermen	20	21	22	22	23
Klein straatmeubilair	24	25	26	26	27
Kunstwerken	1.403	1.460	1.491	1.531	1.590
Openbare verlichting	993	1.269	1.307	1.345	1.393
Schoonhouden openbare ruimte	498	540	552	564	577
Verkeersregelingen	452	481	488	497	506
Rioolbeheer	4.125	5.059	5.210	5.236	5.563
Rioleringsbeheer en kleinonderhoud	3.335	4.284	4.479	4.631	4.745
Watergangen	561	531	487	360	488
Waterwegen	229	244	243	245	329
Wegen	4.281	3.318	3.394	3.684	3.797
Wegen	4.281	3.318	3.394	3.684	3.797
Totaal	49.268	51.753	52.709	54.219	55.455

Paragraaf 4. Financiering

Treasurybeleid en Leningen

Treasurybeleid in beeld

We zorgen ervoor dat we altijd voldoende geld hebben om aan onze verplichtingen te voldoen. Hiervoor sluiten we als dat nodig is leningen af. We beheersen de geldstromen en risico's die hieraan verbonden zijn en houden de kosten van rente zo laag mogelijk.

Financieringsbehoefte en schuldpositie

We houden voor 2026 rekening met het afsluiten van nieuwe leningen voor een bedrag van € 18 miljoen. Dit geld hebben we nodig voor investeringen en het aflossen van bestaande leningen. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 schatten we de financieringsbehoefte in op ruim 168 miljoen.

Tabel Ontwikkeling schuldpositie [bedragen x € 1 miljoen]

Schuldpositie	2022	2023	2024	2025	2026
Omvang vaste schuld	0	211	194,8	204	196,7
Omvang vlottende schuld	0	0	0	0	0

Rentebeleid en kosten

Visie en Beleid

Ons rentebeleid is gestoeld op duurzaamheid, financiële stabiliteit en op het voorkomen van budgettaire schommelingen in de gemeentelijke financiële huishouding.

Rentebeeld

Het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) is erop gericht om economische groei en werkgelegenheid te stimuleren. Daarvoor is prijsstabiliteit nodig met een gezond inflatieniveau. Het streefgetal is een inflatieniveau van 2%. De instrumenten die de ECB daarvoor beschikbaar heeft is het verhogen dan wel verlagen van de rentetarieven en het verkrappen/vergroten van de geldhoeveelheid voor het verstrekken van kredieten.

Het verwachte Europese beeld van de inflatie komt uit op 2,0% in 2025 en voor 2026 op 1,6%. Dit is binnen de doelstelling van 2%.

Gegeven de verwachte inflatieontwikkeling en de economische groei is een verdere daling van de rente nog ongewis. De economische groei kan mogelijk nog worden beïnvloed door de invoering van de importtarieven. Daarnaast zien we tegelijkertijd ook een tegengestelde ontwikkeling van de rentetarieven. Om de hogere defensie-uitgaven te financieren zullen landen een extra beroep doen op de kapitaalmarkt. De ontwikkeling van de Duitse staatsrente is hier een belangrijke graadmeter.

In verband met een duurzaam rentebeleid gaan we voor het aantrekken van nieuwe langlopende leningen voor 2026 en verder vooralsnog uit van 2,50%.

Rentekosten

Tabel Rentebegroting [Bedragen in € 1.000]

Omschrijving	Resultaat 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	8.910	9.339	8.226
Rente geldleningen uitgegeven (u.g.)	0	0	0
Rente overtollige financieringsmiddelen	1.086	270	240
Rente grondexploitatie	685	1.258	760
Rente investeringen	7.139	7.811	7.226
Bouwrente	0	0	0
Nadeel renteomslag	0	0	0
Lasten	8.910	9.339	8.226

Omschrijving	Resultaat 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Rente vaste geldleningen	2.681	3.360	2.701
Rente reserves en voorzieningen	3.899	3.837	3.910
Rente kortgeld financiering	0	0	0
Rente grondbedrijf	418	752	455
Overige rente	0	0	0
Vergoedingsrente gemeentelijke heffingen	0	0	0
Voordeel renteomslag	1.912	1.390	1.160

Renterisico's

Renterisico's

Om financiële risico's te beperken zijn er twee normen waar gemeenten zich aan moeten houden. De eerste is de renterisiconorm, die voorkomt dat de gemeente te veel risico neemt met leningen. De tweede is de kasgeldlimiet, die bepaalt hoeveel kortlopende leningen de gemeente mag hebben. Daarnaast zijn de beperkingen voor het beleggen van overtollig geld vastgelegd in de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is het bedrag dat de gemeente in een jaar maximaal mag (her)financieren. Dit risico wordt op basis van de Wet Fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het risico mag niet groter zijn dan 20 % van het begrotingstotaal. Voor 2026 is de norm € 88,2 miljoen.

Tabel renterisiconorm [Bedragen x € 1 miljoen]

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Renteherziening	0	0	0	0
Aflossingen	24,1	16,3	16,3	16,2
Totaal renterisico	24,1	16,3	16,3	16,2
Renterisiconorm	69,1	71,1	79,6	88,2
Ruimte onder de norm	45	54,8	63,3	72
Overschrijding norm	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

In 2026 mogen we maximaal € 37,5 miljoen lenen voor kortlopende leningen die binnen 1 jaar worden afgelost. Dit komt neer op 8,5 % van de begroting. We gebruiken deze leningen alleen voor geld dat we op korte termijn nodig hebben en overschrijden de kasgeldlimiet niet.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren beperkt de eigen beleggingsmogelijkheden van de gemeente. Hiervoor is een wettelijke limiet ingesteld van 2% van het begrotingstotaal. Als we meer geld hebben dan het drempelbedrag roomt het Rijk dit af en stroomt dit in de 'schatkist' van het Ministerie van Financiën. Het doel van ons beleid is om overschrijding van deze limiet te voorkomen. We zijn daarin afhankelijk van hoeveel geld er binnenkomt en het verloop. Hierdoor kunnen we schatkistbankieren niet op voorhand uitsluiten.

Kredietrisico

Assen is terughoudend met lenen aan en garant staan voor derden. We doen dit alleen als het een publiek belang dient en de raad dit erkent. De verplichtingen moeten voldoende zekerheden hebben. Het overzicht van leningen die aan derden zijn verstrekt staat in de toelichting op de balans.

Het EMU-overschot is €1,3 miljoen. Voor de gemeente Assen is het toegestane EMU-tekort 2026 vastgesteld op € 20,4 miljoen (bron: septembercirculaire gemeentefonds 2025). Het EMU-saldo is de som van inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3 % van het bruto binnenlands product.

Tabel EMU-saldo (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rekening 2024	Prognose 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
EMU-saldo	18.589	-28.488	1.256	-34.549	-5.003	-10.232
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	34.633	8.263	17.364	13.722	9.790	5.586
Afschrijving tlv exploitatie	13.476	12.117	14.497	14.979	16.508	17.201
Toevoeging voorzieningen tlv exploitatie	8.128	5.758	0	0	0	0
Investerings geactiveerd	-26.846	-49.041	-30.208	-62.166	-30.618	-33.019
Bijdragen niet via exploitatie	5.996	0	850	0	0	0
Desinvesteringen niet tlv exploitatie	0	-1	0	0	0	0
Onttrekking voorzieningen tgv exploitatie	-16.799	-5.585	-1.247	-1.084	-684	0

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Uitgangspunten en inzicht

Scope

De paragraaf geeft inzicht in de interne processen binnen de gemeente en de verantwoording daarvoor. Hier rapporteren we ook over openbare informatievoorziening.

In het programma Bedrijfsvoering verantwoorden we alle kosten voor de ondersteuning van raad, college en het ambtelijk apparaat. De bedrijfsvoeringparagraaf geeft aanvullende informatie op het programma Bedrijfsvoering.

De tabellen in deze paragraaf geven een beeld van de kosten van de bedrijfsvoering gesplitst in directe taken en ondersteuningstaken (overhead).

Uitgangspunten formatie en loonsom

De loonsomraming in de Begroting 2026 is gebaseerd op de vastgestelde formatie en op verdere afzonderlijke besluitvorming op de formatie in 2025 en de Cao-gemeenten. De Cao-gemeenten loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027.

Voor 2026 is gerekend met een verwachte loonontwikkeling van 5,85 %. In de meerjarenprognose 2027-2030 is de volgende reeks voor loonontwikkeling aangehouden: 2027: 3,5%, 2028: 4,3%, 2029: 5,1% en 2030 3,8%.

Verder is rekening gehouden met de gevolgen van jaarlijkse periodieke verhogingen (salaristreden tot maximum van de schaal is bereikt) en het persoonsgebonden budget van € 560 per fte. Voor vergoedingen en toelagen aan het personeel is een (gemiddeld) bedrag van € 155 per fte beschikbaar. Naast de loonsom is voor beheerskosten binnen de bedrijfsvoering een aantal normbedragen van toepassing. Zo bedraagt het budget voor vorming en opleiding 1,4% van de loonsom en is voor de overige personeelskosten per team, zoals teamdagen, een budget beschikbaar.

De toegepaste prijsindex op de prijsgevoelige bedrijfsvoeringbudgetten bedraagt voor 2026 4,3%. Voor de meerjarenprognose 2027-2030 is de volgende reeks voor prijsontwikkeling aangehouden: 2027: 2,5 %, 2028: 2,6%, 2029 2,5% en 2030 2,5%.

Inzicht in bedrijfsvoeringkosten

De tabellen die zijn opgenomen onder de tab Kosten en Indicatoren geven inzicht in de omvang van de bedrijfsvoeringkosten van het primair proces en de kosten van overhead. Personeelskosten van medewerkers en overige kosten die direct verband houden met de uitvoering van het beleid rekenen we tot de directe kosten.

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces rekenen we tot de overhead. Deze kosten bestaan uit alle loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies (Personeelszaken, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting), ICT-kosten, huisvestingskosten, uitbestedingskosten bedrijfsvoering en rentekosten die niet zijn toe te rekenen aan het primaire proces.

In de overheadkosten zijn geen huisvestingskosten opgenomen. Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op kantoorruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de gemeentelijke organisatie en vallen onder het programma Vastgoed.

Toerekening projectmatige dekking

Voor het toerekenen van uren aan projecten gewerkt met één integraal gemeentelijk uurtarief.

Om onze interne tarieven af te kunnen wegen tegen externe inzet is een opslagpercentage voor overhead van 41% toegerekend. Hiermee komt het tarief voor 2026 uit op € 120 per uur (2025 € 113 per uur).

De Commissie BBV heeft in december 2023 een nieuwe Notitie Overhead uitgebracht. De Notitie overhead 2023 is een actualisatie van de Notitie overhead uit 2016 en gaat in op de inhoud en reikwijdte van het begrip 'overhead' zoals voorgeschreven in artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording ('BBV'). In deze nieuwe notitie is o.a. de definitie van overhead zoals deze werd toegepast binnen Venster voor Bedrijfsvoering ('VvB') losgelaten. Deze geactualiseerde notitie is van toepassing vanaf de begroting 2025. Op basis van deze notitie is de verhouding tussen directe kosten en overheadkosten vanaf de begroting 2025 vastgesteld op 70% directe taken en 30% Overhead.

Beleid overhead

Inleiding

De Commissie BBV heeft in december 2023 een nieuwe Notitie Overhead uitgebracht. De Notitie overhead 2023 is een actualisatie van de Notitie overhead uit 2016 en gaat in op de inhoud en reikwijdte van het begrip 'overhead' zoals voorgeschreven in artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording ('BBV'). Deze geactualiseerde notitie is van toepassing vanaf de begroting 2025.

Definitie overhead

Onder overhead verstaat het BBV in artikel 1 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.

De overhead bestaat uit de volgende onderdelen:

Loonlasten van functies in het PIOFACH domein:

- De ondersteunende functies: Personeel, Informatisering en automatisering, Organisatie, Financiën, Archivering, Communicatie en Huisvesting
- De sturende functies: Hiërarchisch leidinggevenden

ICT lasten van de PIOFACH-systemen (o.a. de systemen voor de financiële administratie en personeels- en salarisadministratie, maar ook bijvoorbeeld de kantoorautomatisering en het zaakstelsel)

Huisvestingslasten (kantoorruimten stadhuis en Buitenzorg)

Uitbestedingslasten PIOFACH taken (personeels- en salarisadministratie in Tynaarlo en financiële administratie in Aa en Hunze)

Kapitaallasten van investeringen op het terrein van de overhead

Overhead wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitatie, groot onderhoudsprojecten (dekking via onderhoudsvoorzieningen), heffingen, leges & tarieven, (externe) subsidies en diensten aan derden.

Financiële verordening

In de Financiële verordening 2023 is in artikel 16 (kostprijsberekening) het volgende vastgelegd voor de toerekening van overhead aan de tarieven voor lokale heffingen:

"Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht wordt uitgegaan van een aandeel in de totale overheadkosten. Dit aandeel wordt bepaald door de geraamde personeelskosten van de direct begrote fte's die worden besteed aan de desbetreffende rechten en heffingen te verhogen met een vast opslagpercentage voor overheadkosten. Dit opslagpercentage betreft de totale overheadkosten ten opzichte van de totale kosten van de direct begrote fte's."

Kosten en indicatoren

Tabel Middeleninzet [Bedragen in € x 1.000]

Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Verschil
Baten	-18.183	-18.183	-18.183	-18.183
Inkomsten van derden	-1684	-1803	-1925	-122
Gedekte kosten	-16.499	-13.257	-12.252	1.005
Lasten	90.377	90.377	90.377	90.377
Personeelskosten	72.843	71.761	76.285	4.524
Beheerkosten	15.204	15.940	13.639	-2.301
Kapitaallasten	2.330	2.850	2.767	-83
Totaal middeleninzet	72.194	72.194	72.194	72.194

Tabel Toerekening Bedrijfskosten [Bedragen in € x 1.000]

Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil
Baten	0	-15.060	-14.177	883
Inkomsten van derden	0	-1.803	-1.925	-122
Gedekte kosten	0	-13.257	-12.252	1.005
Lasten	90.574	90.551	90.943	392
Directe taken	59.177	67.095	65.928	-1.167
Overhead	31.397	23.456	25.015	1.559
Totale Bedrijfskosten	90.574	75.491	76.766	1.275

Tabel Personeelsformatie [Bedragen in € x 1.000]

Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil fte	Vershil-percentage
Totale formatie bedrijfsvoering	779	751	796	45	6

Tabel Overzicht lasten en baten overhead

Onderdeel	Toelichting	fte	be- drag
Baten			
Toerekening aan investeringsprojecten en projecten groot onderhoud		0	-2.384
Toerekening aan grondexploitatie		0	-433
Lasten			
Management	personeelskosten	31,39	4.494
Financiën	personeelskosten	28,43	3.171
Financiën	uitbestedingslasten (SDA Aa en Hunze)	0	431
Financiën	overige kosten (financieel systeem en tijdregi- stratiesysteem)	0	226
P&O / HRM	personeelskosten	18,51	2.207
P&O / HRM	uitbestedingslasten (SDA Tynaarlo)	0	682
P&O / HRM	overige kosten (oa opleidingsbudget, personele faciliteiten en arbo)	0	762
Inkoop	personeelskosten	4,23	461
Communicatie	personeelskosten	9,53	1.089
Juridische zaken	personeelskosten	4,83	1.086
Bestuurszaken	personeelskosten	10,61	1.285
Informatievoorziening en Automatisering (ICT)	personeelskosten	53,98	6.594
Informatievoorziening en Automatisering (ICT)	hardwarekosten	0	248
Informatievoorziening en Automatisering (ICT)	softwarekosten	0	388
Facilitaire zaken en huisvesting	personeelskosten	11,66	2.210
Facilitaire zaken en huisvesting	kosten kantoorgebouwen (stadhuis en kantoor Buitenzorg)	0	2.183
Facilitaire zaken en huisvesting	overige kosten (oa kantoorinventaris, catering en abonnementen)	0	611
Documentaire informatievoorziening (DIV)	personeelskosten	0	621
Managementondersteuning en secretariaten primair proces	personeelskosten	20,71	1.650

Tabel Investeringsen

In het [programmaplan onder 6. Bedrijfsvoering](#) is een tabel met investeringen opgenomen, deze is ook te zien in [bijlage 4 investeringen](#).

Tabel Indicatoren Bedrijfsvoering

Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Formatie (Fte per 1.000 inwoners)	11	11	11
Bezetting (Fte per 1.000 inwoners)	12	11	11
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	1.307	1.299	1.317
Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	18	14	18
Overhead (% van totale lasten)	29	27	28

Paragraaf 6. Openbaarheidsparagraaf (Woo)

Scope en kaders

De Openbaarheidsparagraaf geeft inzicht in de inzet van de gemeente Assen voor een open en toegankelijke overheid. Openheid en transparantie zijn onderdeel van ambtelijk vakmanschap en niet vrijblijvend. We leggen verantwoording af over drie kerngebieden:

- Actief openbaar maken van publieke informatie.
- Passief openbaar maken van informatie op verzoek van inwoners, bedrijven, journalisten et cetera.
- Continu verbeteren van de informatiehuishouding binnen onze organisatie.

Deze inspanningen sluiten aan bij de Wet open overheid (Woo), die gericht is op het actief delen van overheidsinformatie. Dit draagt bij aan de informatiegeïntegriteit tussen inwoners en overheid en bevordert transparantie, versterkt het vertrouwen in het bestuur en ondersteunt inwoners in hun betrokkenheid bij de samenleving.

De Woo wordt gefaseerd ingevoerd. De VNG heeft de gefaseerde invoering opgenomen in het 'Meerjarenplan om de Wet open overheid bij gemeenten te implementeren'. Dit Meerjarenplan, gecombineerd met het BBV, geven structuur voor de verantwoording in deze paragraaf.

Actief openbaar maken van informatie

Stand van zaken

In 2024 en 2025 zijn we gestart met de openbaarmaking van de eerste tranches van de actieve openbaarmaking. We maken ook informatiecategorieën openbaar die nog niet verplicht zijn, maar wel te realiseren zijn zonder grote inspanning.

Wat doen we in 2026

In 2026 zorgen we ervoor dat we voldoen aan de wet- en regelgeving omtrent het openbaar maken van de 11 informatiecategorieën middels een publicatieplatform (samenwerkingsverband Dimpact). Naast het openbaar maken van de 11 informatiecategorieën kunnen inwoners en andere geïnteresseerden hier informatie vinden over actuele thema's die belangrijk zijn voor onze inwoners en bedrijven. Deze zorgplicht om informatie uit eigen beweging actief openbaar te maken, komen voort uit participatiegroepen, de leerpunten uit de Woo-verzoeken en andere topics waar veel aandacht voor is uit de samenleving.

Passief openbaar maken van informatie

Stand van zaken

Sinds 2024 hebben we een Woo-contactpersoon en nemen we altijd contact op met de Woo-verzoeker om de vraag zo duidelijk mogelijk te krijgen. De Woo-contactpersoon helpt inwoners te overzien welke informatie aanwezig is bij gemeente Assen, ook als deze informatie nog niet openbaar is omdat beoordeling nog niet heeft plaatsgevonden. Als informatie al openbaar is, verwijzen we direct naar de vindplaats. Een deel van de verzoeken kunnen we informeel afhandelen, wat leidt tot grotere tevredenheid en snellere doorlooptijden. Waar dat alsnog nodig is leveren we informatie via een Woo-beschikking en wordt de informatie openbaar gemaakt.

Achteraf checkt de Woo-contactpersoon of de Woo-verzoeker tevreden is over de geleverde informatie. Een Woo-verzoek is vaak een spiegel van onze dienstverlening we willen hier graag van leren. Er is een evaluatieproces ingericht zodat we hier ambtelijk en bestuurlijk van kunnen leren.

Wat doen we in 2026

In 2026 streven we voortdurend naar het optimaliseren van het Woo-verzoek-proces en het verstevigen en bestendigen van de rol van de Woo-contactpersoon. De Woo-verzoeken geven ons inzicht in de soort informatie die verzoekers graag openbaar willen en dit geeft onder andere een indicatie voor de informatie die we als inspanningsverplichting meer openbaar willen gaan maken. Wanneer we deze informatie meer actief openbaar maken kan het aantal Woo-verzoeken gaan dalen.

Stand van zaken

We zijn in 2025 bezig met het op orde brengen van onze informatiehuishouding intern en extern. Er is geïnvesteerd in bewustwording voor het omgaan met informatie in de omgang met alle soort documenten in de organisatie (e-mail, chat-berichten, brieven et cetera) wat betreft professionaliteit, geheimhouding, uitzonderingsgronden en de beheersing van de logistiek van informatiestromen op alle niveaus en in het algemeen het voortraject in het bijzonder.

Wat doen we in 2026

In 2026 brengen we onze informatiehuishouding verder op orde in samenwerking met bestuur en organisatie en in het algemeen en bedrijfsvoeringsonderdelen in het bijzonder zoals informatiebeheer (Archiefwet) en de verschillende programma's (onder andere ICT-verhaal van Assen) en projecten (project digitaal samenwerken, project continu verbeteren). De integrale sturing op de informatiehuishouding en verdergaande digitalisering vraagt een actieve houding van bestuur en organisatie die hierin ondersteund gaan worden middels een informatiebeheerplan. Dit vraagt doorlopend om aanpassing van werkprocessen, functies en rollen.

Tot slot: de Woo is een kerntaak voor de gemeente Assen. Het is niet iets erbij, maar onderdeel van ieders werk. Openheid en transparantie is een manier om verantwoording af te kunnen leggen over het geheel aan beleid en uitvoering. De gezamenlijke doelstelling daarin is het voortdurend versterken van de informatie-relatie met de inwoners, bedrijven en instellingen vanuit het principe dat het eigenaarschap van de informatie bij de samenleving berust.

Paragraaf 7. Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Assen heeft een aantal verbonden partijen die voor de gemeente taken uitvoert of met wie de gemeente samenwerkt om doelen voor de Asser samenleving te bereiken. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin wij een financieel én een bestuurlijk belang hebben. De totale bijdrage aan de verbonden partijen bedraagt voor 2026 € 33,2 miljoen.

In deze paragraaf geven we een overzicht van al onze verbonden partijen. Daarbij geven we per verbonden partij inzicht in financiële aspecten, het bestuurlijk belang en/of het percentage aandelen.

Klik hiernaast op de tab Gemeenschappelijke Regelingen of op de tab Vennootschappen om gegevens van de verbonden partijen te lezen.

Gemeenschappelijke Regelingen

Drents archief - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: Archief. Het openbaar belang betreft: Regionaal Historisch Centrum met twee hoofdtaken. Dit zijn de wettelijke taak om het archief van het Rijk, het Waterschap Drents-Overijsselse Delta en de gemeente Assen te beheren en het toegankelijk maken van de informatie in de archieven voor een breed publiek. Voor de gemeente Assen maakt het Drents Archief het mogelijk bestemmings- en bouwplannen in te zien. Daarnaast is het Drents Archief actief op het gebied van erfgoed en cultuureducatie. Jaarlijks maken zo'n 7.500 leerlingen kennis met diverse aspecten van de Drentse en Assense geschiedenis.

Website: <https://www.drentsarchief.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p11-4aantrekkelijkassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met het Rijk en het Waterschap Drents-Overijsselse Delta. Bij moment van schrijven is ook een raadgever in ontwikkeling voor toetreding van de gemeenten Tynaarlo, Midden-Drenthe, Westerveld en Emmen met terugwerkende kracht per 1 januari 2025.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Lid in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit het Dagelijks bestuur aangevuld met J. Seton en M.L.J. Out. Het dagelijks bestuur bestaat uit: M. J. M. Hoogeveen (voorzitter), H. Hartog en B.J. ten Oever.

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente Assen voor 2026 is €326.368.

De bijdrage van gemeente Assen betreft 8,61 % van de totale bijdragen. Jaarlijks ontvangt het Drents Archief de bijdrage van de gemeente Assen als partner van de GR. Daarnaast ontvangt het incidentele bijdragen voor met name erfgoed- en cultuureducatie.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De bijdrage van de gemeente Assen is ten opzichte van de primaire begroting 2025 met circa €125.000 gestegen. Dit heeft te maken met indexatie en een extra afname van dienstverlening e-depot en een archivaris.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	155.000	155.000
Vreemd vermogen	0	0

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	326.368	337.790	349.613	361.850

Eems Dollard Regio (EDR) - Leer, Duitsland

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: Regionale grensoverschrijdende samenwerking bevorderen en realiseren.

Het openbaar belang betreft: Maatregelen ter versterking en ontwikkeling van de betrekkingen tussen de gebieden aan beide zijden van de grens afstemmen en oplossingen voor problemen treffen.

Website: <https://edr.eu>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p9-2werkeninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met 17 Nederlandse gemeenten, 16 Duitse steden, 24 Duitse Gemeinden, 15 Duitse Samtgemeinden, 7 Duitse Landkreise, de Industrie- und Handelskammer Oldenburgische IHK, de Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, de Handwerkskammer für Ostfriesland en de Ostfriesische Landschaft in deze grensoverschrijdende samenwerkingsorganisatie.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur (EDR-raad) bestaat uit 2 vertegenwoordigers van elke deelnemer in de EDR. GR, openbaar lichaam. Gemeente Assen participeert als volgt: De burgemeester M.L.J. Out en wethouder C.J. Staal van gemeente Assen zijn deelnemer in de EDR-raad (AB).

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente Assen betreft 0,54% van het verwachte begrotingstotaal 2026 (bron: meerjarenraming EDR-begroting 2025). De begroting 2026 van de EDR is eind 2025 beschikbaar.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen. Betreft jaarlijkse contributie voor het lidmaatschap op basis van het aantal inwoners.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2025	31 december 2025
Eigen vermogen	817.239	P.M.
Vreemd vermogen	1.151.468	P.M.

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	8.637

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	10.147	10.231	10.316	10.401

GGD

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: In de gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe werken de 12 Gemeenten samen om efficiënter en effectiever uitvoering te geven aan de wettelijke taken op het gebied van gezondheidszorg, preventie en crisisbeheersing. De GGD voert onder andere taken uit zoals infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en toezicht op kinderopvang.

Het openbaar belang betreft: Het openbaar belang ligt in het waarborgen van de volksgezondheid en het snel kunnen optreden bij gezondheidsbedreigingen. Door regionale samenwerking kunnen middelen en expertise worden gebundeld, wat leidt tot betere dienstverlening. De regeling draagt ook bij aan de landelijke gezondheidsdoelstellingen en crisisparaatheid. Hiermee vormt de GGD een essentiële schakel tussen lokaal bestuur en nationale gezondheidszorg.

Website: <https://www.ggddrenthe.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p10-3meedoeninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de twaalf Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen.

Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouder A. Smit is lid van het Dagelijks Bestuur.

Financieel belang

Jaarlijkse exploitatiebijdrage op basis van de GGD-begroting.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	2.526.000	2.998.000
Vreemd vermogen	9.394.000	8.956.000

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	4.502.942	4.703.378	4.853.305	5.001.434

Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: uitvoeren wettelijke taken Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Het openbaar belang betreft: op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze verlenen van dienstverlening bij het oplossen van schulden, inkomensbeheer (budgetbeheer en beschermingsbewind) en kredietverlening.

Website: <https://www.degkb.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p10-3meedoeninassen>

Deelnemende partijen

De gemeente Assen participeert samen met de gemeenten Hoogeveen en Meppel in de GR GKB. Per 01-01-2026 gaat de exploitatie van de GKB over naar een stichting. Assen gaat daarin samen met 11 andere gemeenten participeren. De GR is vanaf 01-01-2026 "in liquidatie", maar blijft voorlopig nog bestaan.

Bestuurlijk belang

Stichting GKB: de gemeente Assen is vertegenwoordigd in de Raad voor Publiek Belang. Deze raad bestaat uit vertegenwoordigers van alle aan de stichting deelnemende gemeenten. De Raad voor Publiek Belang besluit bij meerderheid van stemmen. De gemeente Assen is vertegenwoordigd door wethouder C.J. Staal in de raad.

GR "in liquidatie": wethouder C.J. Staal is lid van het dagelijks bestuur en wethouder A. Smit is lid van het algemeen bestuur.

Financieel belang

Jaarlijks betalen wij een vergoeding aan de GKB voor de geleverde dienstverlening. Tevens staan wij garant voor de eventuele tekorten in de exploitatie. Vanaf 1 januari 2026 is de gemeente Assen 1 van de 12 deelnemers in de stichting GKB. De dienstverlening blijft ongewijzigd. De stichting is zelf verantwoordelijk voor een (sluitende) exploitatie.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De 3 GR gemeenten doen voor een gezonde start en toekomstbestendige exploitatie per 01-01-2026 eenmalig een storting in het vermogen van de stichting van € 1.573.500. Hiermee worden de risico's de komende jaren afgedekt. Het Asser aandeel in de storting bedraagt € 676.605 (incidentele last begroting 2026). De onderstaande financiële tabellen zijn ingevuld op basis van de CONCEPT begroting 2026 van de stichting en kunnen nog wijzigen. Er is nog geen begroting beschikbaar van de GR in liquidatie. Zie hiervoor de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	1.608.561	1.879.381
Vreemd vermogen	5.646.165	4.290.950

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	290.820

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000

Noordmidden-Drentse samenwerking (NMD) - Roden

Doelstelling en openbaar belang

NMD-samenwerking is een GR zonder meer, waarin de 5 NMD-gemeenten (Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo) de inkoop van ondersteuning die voortvloeien uit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gezamenlijk uitvoeren.

Website: <https://nmdsamenwerking.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p10-3meedoeninassen>

Deelnemende partijen

De gemeenten Aa en Hunze, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Assen

Bestuurlijk belang

Het Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugdzorg en Wmo van de deelnemende gemeenten.

Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouder J. Broekema vervult deze functie voor de gemeente Assen.

Financieel belang

De jaarlijkse kosten worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Gemeente Assen draagt 43 % van de totale kosten bij.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

In 2025 is extra personele inzet geweest als gevolg van een aantal inkooptrajecten dat door NMD is uitgevoerd. Dit resulteerde in een hogere financiële bijdrage, vanaf 2026 is de bijdrage weer lager.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	0	0

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	990.119	1.039.624	1.091.606	1.146.186

Omgevingsdienst Drenthe - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: de uitvoering en advisering over vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuvorschriften op grond van de Omgevingswet en andere milieuwet- en regelgeving.

Uitvoeren van milieutaken onder mandaat van de bevoegde gezagen. Specialistisch advies op het gebied van bodem, lucht, geluid, zeer zorgwekkende stoffen en externe veiligheid, voor twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe (de bevoegde gezagen).

Website: <https://www.oddrenthe.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p8-1woneninassen>

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als lid in het algemeen bestuur.

Lid Algemeen Bestuur: Wethouder B.J. ten Oever

Financieel belang

Jaarlijkse exploitatiebijdrage. De bijdrage van de gemeente Assen in 2026 is €1.808.634.

De bijdrage van gemeente Assen betreft 6,4% van de totale bijdragen.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De basis voor de begroting vormen de Ontwerpbegrotingswijziging 2025, het Jaarprogramma 2025 en de indexering. Het vreemd vermogen is ten opzichte van de primaire begroting 2025 met circa € 5,5 miljoen gestegen. Dit in verband met aankoop van een pand.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	1.004.000	974.000
Vreemd vermogen	10.880.000	10.615.000

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	1.808.634	1.929.664	2.012.072	2.090.349

Publiek Vervoer - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem in het kader van de Wmo en het Leerlingenvervoer, waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners die hier gebruik van moeten maken. Publiek Vervoer neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer,

klachtenloket en kennis en adviesfunctie. Binnen de kennis en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem.

Het openbaar belang betreft het uitvoeren van een wettelijke taak.

Website: <https://www.publiekvervoer.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p10-3meedoeninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met alle gemeenten (22) uit de provincies Groningen en Drenthe en het Openbaar Vervoerbureau Groningen Drenthe.

Bestuurlijk belang

Getrapte vertegenwoordiging, vertegenwoordiging. Gemeente Assen participeert als volgt: Indirect via een wethouder van de gemeente Noordenveld.

Financieel belang

De bijdrage van gemeente Assen betreft 4,96 % van de totale bijdragen.

Jaarlijkse exploitatiebijdrage, aandeel Assen 4,96 % van de apparaatskosten.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Er zijn geen grote financiële risico's. De GR heeft voldoende financiële reserves om tegenslagen op te kunnen vangen. Wel is te verwachten dat de kosten zullen oplopen in verband met de lopende aanbesteding. Het aanbestedingsproces is in het afgelopen jaar vertraagd. De datum waarop het nieuwe contract in zou moeten gaan (1-7-2026) wordt niet gehaald. Op dit moment worden de mogelijkheden bekeken voor het verlengen van het huidige contract met één jaar.

De GR heeft verzocht om personele middelen vanuit de Deelnemende partijen voor de aanbesteding, maar partijen hebben hiervoor onvoldoende capaciteit. Er is daardoor meer externe inhuur van personeel nodig. Dat gaat impact hebben op de begroting voor de aanbesteding. De GR werkt op dit moment aan een nieuwe begroting hiervoor.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	286.000	236.000
Vreemd vermogen	10.000	10.000

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	-49.780

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	54.389	56.858	59.030	61.285

Recreatieschap Drenthe - Dwingeloo

Doelstelling en openbaar belang

Belangenbehartiging op het gebied van recreatie en toerisme voor 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.

Website: <https://recreatieschapidrenthe.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p9-2werkeninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met 11 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.

Bestuurlijk belang

Openbaar Lichaam, lid AB, besluit bij meerderheid van stemmen.

Gemeente Assen neemt als volgt deel: wethouder M.F. Rasker is lid van het Algemeen Bestuur. In het Dagelijks bestuur heeft de gemeente Assen geen zitting.

Financieel belang

Jaarlijks een exploitatiebijdrage plus een bijdrage in het fonds Recreatie en Toerisme.

De bijdrage aan het Recreatieschap wordt aangemerkt als onrechtmatig. Dit komt omdat er niet getoetst kan worden of aan het activiteiten criterium wordt voldaan. Dit is een van de voorwaarden voor het kunnen toepassen van de uitzondering op quasi-aanbesteden.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	1.631.457	1.638.605
Vreemd vermogen	905.798	952.456

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	94.021	96.822	99.456	102.192

Regio Groningen - Assen (RGA) - Groningen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel is: samenwerken op het gebied van woningbouw en het versterken van de bereikbaarheid, de economie en de gebiedskwaliteit tussen de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Assen, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.

Het openbaar belang betreft: Samenwerken op het gebied van woningbouw, economisch kerngebied verder ontwikkelen, interne samenhang verbeteren, bereikbaarheid verbeteren en de kwaliteit van stad en land behouden en versterken. De RGA is door het Rijk aangewezen als NOVEX gebied met een opgave om voor 2040 36.000 extra woningen en 28.000 extra arbeidsplaatsen te realiseren.

De samenwerking richt zich ook op het verkrijgen van aanvullende middelen van o.a. het Rijk.

Website: <https://regiogroningenassen.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p8-1woneninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt:

Het algemeen bestuur, in de vorm van een stuurgroep, bestaat uit vertegenwoordigers uit alle bovengenoemde partijen.

Vrijwillige samenwerking op basis van convenant.

Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouders C. Staal en M. Rasker zijn lid van de Stuurgroep (AB), besluit op basis van unanimiteit.

Financieel belang

De jaarlijkse bijdrage van gemeente Assen betreft 6,88% van de totale bijdragen.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	6.421.874	6.181.874
Vreemd vermogen	3.000.000	3.000.000

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	-240.000

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	303.000	303.000	303.000	303.000

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel van de Verbonden Partij is: Veiligheidsregio Drenthe is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening voor twaalf Drentse gemeenten.

Website: <https://www.vrd.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p11-4aantrekkelijkassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de andere Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

De burgemeester M.L.J. Out treedt op als voorzitter van het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur bestaat uit alle twaalf Drentse gemeenten.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Assen, Emmen en Hoogeveen.

Financieel belang

De bijdrage van gemeente Assen betreft 12,52 % van de totale bijdragen.

Jaarlijkse exploitatiebijdrage.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De begroting 2026 en de meerjarenraming van de VRD zijn opgesteld volgens de uitgangspunten zoals verwoord in 'Samen voor Drenthe'. De begrote gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt €4.033.090 Het ongedekte deel van de risico's bedraagt €569.290. Bij het bepalen van de bijdrage is rekening gehouden met loon- en prijscompensatie 2026, impuls vakbekwaamheid brandweezorg en ontwikkeling kapitaallasten.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	3.101.783	3.614.031
Vreemd vermogen	31.247.244	29.634.095

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	4.033.090	4.291.189	4.467.707	4.630.901

Werkplein Drentsche Aa (WPDA) - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Werkplein Drentsche Aa voert de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening en deels de nieuwe Wet Inburgering uit. Het openbaar belang is: inkomensverstrekking, arbeidsmarktoeleiding en organiseren en aanbieden van beschermde werkplekken.

Website: <https://www.wpda.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p9-2werkeninassen>

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: 2 wethouders leden AB: A. Smit en C.J. Staal. 1 wethouder lid DB: C.J. Staal

De besluitvorming vindt plaats op basis van unanimiteit van stemmen.

Financieel belang

Naast de rijksmiddelen die betrekking hebben op het werkveld van WPDA, ontvangt WPDA in 2026 een gemeentelijke bijdrage vanuit de algemene uitkering van € 19.456.000, waarvan € 18.389.000 bestemd is voor de kosten van de bedrijfsvoering.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De GR WPDA beschikt zelf niet over weerstandsvermogen. De financiële risico's komen voor rekening van de deelnemende gemeenten en zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	440.000	0
Vreemd vermogen	16.443.000	18.473.000

Verwacht financieel resultaat	31 december 2026
Verwacht financieel resultaat verbonden partij ultimo 2026	0

Verwachte bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij	2026	2027	2028	2029
Bijdrage	19.456.000	20.302.000	21.235.000	22.165.000

WMD Drinkwater nv - Assen

Doelstelling en openbaar belang

Het doel van de Verbonden Partij is: nutsvoorziening.

Het leveren van goed, betrouwbaar, betaalbaar en veilig drinkwater voor nu en in de toekomst.

Website: <https://wmd.nl>

Relatie met programma: <https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p9-2werkeninassen>

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met de provincie Drenthe en 11 Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wethouder A. Smit vertegenwoordigt de gemeente Assen.

Financieel belang

Assen bezit 147 aandelen, 7,5% van de 1.946 geplaatste aandelen.

Financieel: (Bedragen x €1.000)

De verwachting is dat de WMD in 2026 en volgende jaren een positief resultaat realiseert. Het resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen. Het uitkeren van dividend wordt in de praktijk niet actief toegepast.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2025	31 december 2025
Eigen vermogen	4.800.000	4.800.000
Vreemd vermogen	123.100.000	127.400.000

Verwacht financieel resultaat
Verwacht resultaat over 2026 en volgende jaren € 190.000. De BNG Bank hanteert zoveel mogelijk een vast uitkeringspercentage van 50%. Het bedrag van de dividend-uitkering varieert en is afhankelijk van de hoogte van de nettowinst, die afhangt van de ontwikkelingen van de markt.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) nv - Den Haag

Doelstelling en openbaar belang

BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank.

Website: <https://www.bngbank.nl>

Relatie met programma:

<https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p15-8algemeenfinancieelbeleid>

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met de Nederlandse staat, provincies en gemeenten.

Bestuurlijk belang

De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wethouder A. Smit vertegenwoordigt de gemeente Assen.

Financieel belang

Dividend uit deelneming in kapitaal 85.301 aandelen (0,15%) ad € 2,50.

Financieel

De BNG Bank hanteert zoveel mogelijk een vast uitkeringspercentage van 50%. Het bedrag van de dividend-uitkering varieert en is afhankelijk van de hoogte van de nettowinst, die afhangt van de ontwikkelingen van de markt.

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2025	30 juni 2025
Eigen vermogen	4.800.000	4.800.000
Vreemd vermogen	123.100.000	127.400.000

Enexis Holding nv - Den Bosch

Doelstelling en openbaar belang

Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis (Noord-, Oost- en Zuid-Nederland) kunnen beschikken over energie (gas en elektriciteit), tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Focus ligt op de uitvoering van de energietransitie en het beperken van transportschaarste.

Openbaar belang: de netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Website: <https://www.enexisgroep.nl>

Relatie met programma:

<https://assen.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/0/p15-8algemeenfinancieelbeleid>

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en ongeveer 115 gemeenten.

Bestuurlijk belang

Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wethouder A. Smit vertegenwoordigt de gemeente Assen.

Financieel belang

De Drentse gemeenten bezitten een kleine 2%, Assen bezit 568.290 aandelen ad € 1 per aandeel. Dividend uit deelneming in kapitaal 568.290 aandelen (0,38 % na gedeeltelijke aandelenverkoop in 2016).

Financieel (Alle bedragen in de tabellen in €)

Verwacht vermogen van de verbonden partij	1 januari 2026	31 december 2026
Eigen vermogen	5.538.000.000	5.603.000.000
Vreemd vermogen	6.931.000.000	5.949.000.000

Verwacht financieel resultaat

Verwacht financieel resultaat over 2026 en volgende jaren € 350.000. Enexis hanteert voor de boekjaren vanaf 2023 het huidige dividendbeleid van maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering. Onder de voorwaarde dat deze uitkering er niet toe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A rating profiel kan verliezen.

Financieel Beleid

Het uitgangspunt van het financiële beleid is dat de grondbedrijfsactiviteiten financieel zelfstandig zijn. Dit betekent dat het proces van stedelijke ontwikkeling dat hiervoor nodig is, niet leidt tot een beslag op de algemene middelen van de gemeente. Dat vraagt om een financieel gezond bedrijf (samenspel van grondexploitaties en reserves) waarbinnen we grote schommelingen in het eigen vermogen kunnen opvangen. De financiële grondslagen van het grondbedrijf zijn door de raad vastgesteld en gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de financiële grondslagen zijn onder meer de waarderingsgrondslagen van de activa (bezittingen) vastgelegd. Ook is in het BBV bepaald dat verliezen worden genomen zodra die bekend zijn en winsten worden verwerkt op het moment van realisatie.

Algemeen visie en beleid

Met gemeentelijk grondbeleid ondersteunen en realiseren we onze beleidsdoelstellingen voor woningbouw, bedrijvigheid, infrastructuur en (maatschappelijke) voorzieningen.

De gemeente Assen heeft haar ruimtelijke beleidsdoelstellingen vastgelegd in onder meer:

- Ruimtelijke Economische Visie 2024
- Omgevingsvisie Assen nog mooier
- Woonvisie Assen 2021-2025
- Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035
- Nota Kostenverhaal en Financiële bijdragen

Grondexploitaties en meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG)

Grondexploitaties opgenomen in het grondbedrijf zijn langjarige projecten. Beslismomenten zijn niet gekoppeld aan de jaarcyclus van de gemeentelijke begroting. De uitgaven binnen projecten vloeien voort uit in het verleden separaat door uw raad vastgestelde grondexploitaties (zie tabel aan het einde van deze paragraaf).

Onze beleidsvisies bevatten ook ambities die verder gaan dan de al vastgestelde grondexploitaties. Het meerjarenperspectief bevat enkele gemeentelijke ruimtelijke ontwikkelingen in voorbereiding, zoals het Havenkwartier en het vervolg op Kloosterveen.

Projecten die volledig door marktpartijen worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld Acmesa vallen onder het faciliterend grondbeleid. Deze ontwikkelingen zijn voor rekening en risico van derden en zijn daarom niet opgenomen in onze begroting of het meerjarenperspectief. In een dergelijke situatie blijft onze rol beperkt tot de planologische medewerking, eventueel kostenverhaal en vergunningverlening. De gemeente loopt hierbij geen financieel risico, maar kan beleidsmatig wel een belang hebben bij de realisatie. Faciliterend grondbeleid valt onder het programma Wonen in Assen of Werken in Assen.

Grondbeleid

Kaders

De gemeente Assen hanteert situationeel grondbeleid, per locatie en situatie kiezen we voor actief of faciliterend grondbeleid. Bij actief grondbeleid kopen we als gemeente de locatie aan, maken deze bouwrijp, geven bouw kavels uit en maken vervolgens de locatie woonrijp. Bij faciliterend grondbeleid geven wij als gemeente de (beleids-)kaders aan, waarbinnen een private partij zelf haar eigen locatie ontwikkelt.

Binnen het Stadskwartier worden voor sommige locaties verschuivingen van faciliterend naar actief grondbeleid overwogen. Op deze manier hebben we meer regie om onze ambities voor woningbouw te kunnen realiseren. Dit vraagt om strategische keuzes en heldere beleidsmatige kaders, zoals hieronder genoemd:

Strategische grondaankoop (actief grondbeleid)

Met de vaststelling van een uitvoeringskrediet voor een project of grondexploitatie ontstaat er financiële ruimte om als gemeente locaties te kunnen verwerven. Aankopen, waarvoor (nog) geen krediet beschikbaar is, zijn onder voorhoud van goedkeuring door college en raad. Deze aankopen worden voorgelegd aan het college met een bijbehorende taxatie en worden vervolgens ter beoordeling voorgelegd aan de raadscommissie Vastgoed en Grondzaken. Een dergelijke kredietaanvraag wordt onderbouwd met een verwervingsplan, dat bestaat uit een objectenlijst, een kostenraming en een motivering van deze aankopen. Via een separaat raadsvoorstel wordt aan de raad een krediet gevraagd.

Het proces rondom aan- en verkoop van onroerend goed is op 8 april 2025 door het college vastgesteld en op 10 april 2025 aan de raad gepresenteerd.

Als er strategisch onroerend goed wordt aangekocht, wordt de aankoop, ongeacht de financiering ondergebracht in het Grondbedrijf en wordt er in het MPG een nieuwe financiële reservering aangemaakt voor de totale gebiedsontwikkeling, inclusief weerstandsvermogen. Het is wenselijk dat we niet alleen de koopsom, maar ook de financiën voor de ontwikkeling van deze locaties, meenemen in ons meerjarenperspectief grondbedrijf.

Bij een voornemen tot actieve grondverwerving kunnen we besluiten een voorkeursrecht op grond van de Omgevingswet te vestigen. Daarmee verkrijgt de gemeente een voorkeurspositie ten opzichte van geïnteresseerde derden. Het voorkeursrecht legt geen verplichting aan de derde op om te verkopen. Voor het behouden van een voorkeursrecht is een planologische grondslag nodig. In het uiterste geval kan de gemeente een onteigening starten om te komen tot een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Dit brengt nodige tijd en kosten met zich mee.

Gronduitgifte (actief grondbeleid)

Met het Didam-arrest zijn gemeenten er op gewezen dat zij bij uitgifte van onroerende zaken rekening moeten houden met het gelijkheidsbeginsel. Dit geldt zowel voor verkoop, verhuur, pacht, erfpacht als bij een recht van opstal. Het uitgangspunt is dat onroerende zaken worden uitgegeven via een openbare selectieprocedure. Op deze manier is de uitgifte transparant en kunnen (markt)partijen - onder de gestelde selectiecriteria- vrij mededingen bij de gemeentelijke uitgifte van onroerende zaken.

Bij haar uitgifte legt de gemeente duidelijke voorwaarden en criteria vast. Met openbare uitgiftetrajecten, waarbij door geïnteresseerden geconcurrereerd wordt op prijs, wordt in ieder geval geborgd dat uitgifte plaatsvindt tegen marktconforme prijzen (zie ook paragraaf 'grondprijzen').

De projecten Zuidergracht (Kloosterveste) en recente prijsvragen in Kloosterakker laten zien dat voldoende mededinging kan leiden tot meer kwaliteit tegen een gunstige (grond-)prijs.

Van een openbare selectieprocedure kan worden afgezien, indien bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de uitgifte.

In alle gevallen dient de gemeente vooraf haar voornemen tot het aangaan van een transactie te publiceren. In het geval er volgens de gemeente slechts één serieuze gegadigde is, maakt de gemeente haar voornemen van deze één op één uitgifte tijdig bekend, zodat iedereen daar kennis van kan nemen. De gemeente motiveert daarbij waarom zij concludeert dat er slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de uitgifte.

Kostenverhaal (faciliterend grondbeleid)

Indien we als gemeente niet overgaan tot actief grondbeleid en ontwikkelingen van een private initiatiefnemer faciliteren, moeten de kaders voor deze initiatiefnemers duidelijk zijn. Een van de kaders is de "Nota kostenverhaal en financiële bijdragen". Deze is op 23 november 2023 door de raad vastgesteld.

Naast de wijze waarop wij de kosten die wij als gemeente maken voor de ontwikkeling verhalen op de initiatiefnemer, het verplicht kostenverhaal, maakt het in 2023 vastgestelde Vereveningsfonds sociale woningbouw als financiële bijdrage integraal onderdeel uit van deze Nota.

Actief Grondbeleid

De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien in onze grondexploitaties; 'bouwgrond in exploitatie' (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV). Aan het eind van deze paragraaf staat een tabel met het gehanteerde grondbeleid per vastgestelde grondexploitatie.

Faciliterend Grondbeleid

Naast actief grondbeleid vinden we faciliterend grondbeleid belangrijk. Voorbeelden zijn:

- Acmesa
- Eigendommen van derden in de binnenstad, deel Havenkwartier en deel Kloosterveen.
- Locatieontwikkeling Delft-Aar-Stroom
- Zilverschoonstraat
- Herstructurering Schildersbuurt

Locaties waar we faciliterend grondbeleid toepassen, vallen niet onder het grondbedrijf maar onder het beleidsterrein ruimtelijke ordening (programma Wonen in Assen of Werken in Assen).

Beheersmaatregelen langere looptijden

Het besluit begroting en verantwoording (hierna BBV) stelt een maximale looptijd van 10 jaar voor lopende grondexploitaties, waarvan alleen gemotiveerd kan worden afgeweken. Uw raad heeft beheersmaatregelen geaccordeerd voor Messchenveld 1a en werklandschap Assen Zuid. Door wijzigingen in ons grondbeleid voldoet het werklandschap Assen-Zuid (gefaseerd ontwikkelen) daar inmiddels aan. Voor het complex Messchenveld 1a is een motivering van toepassing.

Messchenveld 1a

De resterende looptijd van deze grondexploitatie bedraagt 19 jaar. Dit bedrijventerrein hebben we nagenoeg volledig woonrijp gemaakt. Gefaseerd aanleggen van Messchenveld is daarom niet meer mogelijk. Het verkooprisico bestaat daarom uit het verkooptempo van de beschikbare bouw kavels. Een besparing op de gereserveerde kosten kan worden aangemerkt als een beheersmaatregel voor het uitblijven van de opbrengsten na 10 jaar. Dit betreft investeringen in infrastructuur aanpassingen en de aanpassing van nutsvoorzieningen. Tijdens de hele looptijd van de grondexploitatie houden we geen rekening met prijsstijgingen van de kavels.

Actualisatie Grondexploitaties

Programmering Wonen en Werken

Voor het onderdeel wonen baseren wij ons op de Woonvisie Assen 2021-2025, zoals in 2021 vastgesteld door uw raad. De Woonvisie houdt rekening met een netto vaste toename van het aantal woningen van 2.500 tot 3.000 in de periode tot 2030. Dat betekent een uitgiftetempo^[1] van 250- 300 woningen per jaar tot 2030. Voor het onderdeel werken baseren wij ons op de Ruimtelijke Economische Visie 2024. Hierin is als basis voor de toekomstige vraag een behoefteonderzoek^[2] van de STEC groep gebruikt. Op basis van dit onderzoek hanteren wij een prognose van 2,25 ha per jaar.

[1] gebaseerd op een gemeentelijk woningmarktonderzoek van Companen uit 2019.

[2] Het volledige rapport is te vinden op <http://www.regiogroningenassen.nl/publicaties/economie>

Grondprijzen

Bij de jaarrekening 2024 hebben wij geconstateerd dat de prijsstijgingen in 2024 hoger zijn gebleken dan verwacht. De reden hiervoor ligt in aanhoudende personeelskrapte en sterk gestegen personeelskosten. Ook voor de opvolgende jaren moet rekening worden gehouden met aanhoudend hogere prijsstijgingen, mede omdat de verwachting is dat ook de materiaalprijzen weer gaan stijgen^[1]. Vanwege een mismatch tussen vraag en aanbod, groei van het aantal huishoudens, stijgende lonen en lage werkloosheid wordt verwacht dat de woningprijzen nog steeds blijven stijgen.

Tevens levert de huidige geopolitieke situatie en onzekerheid over importtarieven, nog geen aanleiding om deze verwachting in positieve zin bij te stellen.

We gaan uit van de marktwaarde van bouwrijpe grond. Om beleidsmatige redenen wijken we bij sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen van dit beginsel af. De openbare grondprijzenbrief voor 2026 stellen we aan het einde van het jaar vast.

Voor woningbouw in de vrije sector maken we vooraf geen uitgifteprijzen openbaar. We hanteren bij iedere uitgifte het principe van marktconformiteit. Voor de uitgifte van bedrijfskavels publiceren we vaste uitgifteprijzen. Naast grondprijzen

voor kavels voor wonen en werken is de grondprijsbrief 2026 uitgebreid met categorieën waarvan wij voorzien dat deze in de toekomst ruimte zullen vragen, zoals laadpalen, pakketpunten en tankstations.

[1] *Outlook grondexploitaties 2025, “Lente op de woningmarkt?” Metafoor Ruimtelijke ontwikkeling B.V.*

Algemeen actualisering grondexploitatie

Bij de programmabegroting actualiseren we alle grondexploitaties en leggen we deze aan u voor. Deze actualisatie doen wij op basis van de meest actuele beleidsmatige uitgangspunten, zoals:

- Grondbeleid per project
- Programmering voor wonen en werken
- Geactualiseerde grondprijzen
- Parameters voor rente en inflatie
- Inschatting van de risico's en onzekerheden

Bij de jaarafsluiting actualiseren we alle grondexploitaties om aan te sluiten bij de werkelijke realisatie.

Parameters voor rente, inflatie en onzekerheid

Het grondbedrijf wordt gefinancierd uit de algemene begroting. We maken nergens gebruik van zogenoemde projectfinanciering. Aan de bouwgrond in exploitatie (BIE) rekenen we de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen^[1] toe. We rekenen geen rente toe aan het eigen vermogen.

In de Notitie Rente 2023 van de Commissie BBV is bepaald dat we bij de Begroting 2026 aan de grondexploitaties de gemeentelijke omslagrente moeten toerekenen. Deze is bepaald op 1,6%.

De disconteringsvoet binnen het grondbedrijf is gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone, momenteel 2%. Dit is conform het voorschrift van de BBV.

De Europese Centrale Bank streeft naar een stijging van het algemene prijspeil dicht tegen de 2%. Op de langere termijn verwachten we dat de kosten met eenzelfde percentage zullen stijgen. Het ligt daarom voor de hand om bij de indexatie (prijsstijging) van kosten en opbrengsten ook aan te sluiten bij het meerjarig streefpercentage voor de inflatie binnen de Eurozone.

Vanwege de benoemde marktomstandigheden houden we voor onze grondexploitaties over 2025 rekening met een stijging van 7% van de plankosten en 6% over overige kosten. Over de jaren 2026 en 2027 houden wij rekening met 5% per jaar. Vanaf 2028 houden we 2% aan.^[2]

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe boeken we toekomstige en ongewisse prijsstijgingen niet in en houden we voor de grondopbrengsten in lopende grondexploitatie een indexeringspercentage van 0% aan.

In een grondexploitatie rekenen we over de nog te maken kosten met een onzekerheidsmarge. Standaard rekenen we in de exploitatie met een percentage van 10%. Bij project specifieke risico's kunnen we hiervan afwijken. In dergelijke gevallen maken we dit expliciet kenbaar. Dit percentage wordt niet meer als aparte kostenpost in de grondexploitatie opgenomen, maar wordt verwerkt binnen de totalen van de verschillende kostensoorten.

[1] *Vreemd vermogen zijn middelen verstrekt door Algemene Dienst*

[2] *Outlook grondexploitaties 2025, “Lente op de woningmarkt?” Metafoor Ruimtelijke ontwikkeling B.V.*

Uitvoeringskredieten

Gelijktijdig met de begroting grondbedrijf worden de kredieten in overeenstemming gebracht met het verwachte kosten-niveau zoals opgenomen in de meest actuele calculaties. Dit leggen we in een apart raadsvoorstel aan u voor. De geactualiseerde kredieten bestaan uit alle al gemaakte kosten (inclusief strategische grondaankopen en bijgeschreven rente) en alle geraamde nog te maken kosten (inclusief de verwachte prijsstijgingen en de interne rekenrente). De gerealiseerde winstnemingen worden niet meegenomen in het uitvoeringskrediet.

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 heeft ook het gemeentelijk grondbedrijf te maken met vennootschapsbelasting. Bij de start van deze fiscale regeling hebben we onderzoek gedaan naar de fiscale positie van het grondbedrijf. De uitkomst was dat het grondbedrijf niet door de ondernemerspoort komt en daarmee niet vennootschapsbelastingplichtig is. Uit de jaarlijkse controle blijkt dat het grondbedrijf - net als in voorgaande jaren - geen vennootschapsbelasting hoeft te betalen.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG)

Het meerjarenperspectief bevat een actualisatie van vastgestelde grondexploitaties en concept grondexploitaties voor de geplande ruimtelijke ontwikkelingen in voorbereiding, waarvoor nog geen uitvoeringsbesluit is vastgesteld.

In het MPG wordt rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen.

- Kloosterveen: vervolg op Kloosterakker inclusief de realisatie van de 3de hoofdontsluiting, waarbij we streven naar het aantal woningen dat past bij de vergunningsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb)
- Stadskwartier: Binnen het stadskwartier zijn in de binnenstadsvisie diverse ontwikkelingen opgenomen. In het MPG zijn de volgende financiële reserveringen opgenomen:
 - Havenkwartier: actieve ontwikkeling van een eerste fase van het Havenkwartier
 - Rolderstraat Noord: Herontwikkeling van Rolderstraat 7 t/m 33
 - Voormalige stadsherberglocatie: herontwikkeling locatie Oude Molenstraat 79
 - Rolderstraat-Zuid: Nieuwe Huizen 12, 14, 14a, Rolderstraat 8, 8a, 8b, 10, 12, 12a te Assen

Indien er vastgoed/locatie wordt aangekocht, wordt er in het MPG een nieuwe financiële reservering aangemaakt voor de totale gebiedsontwikkeling, inclusief weerstandsvermogen.

Uitvoering van deze geplande ruimtelijke ontwikkelingen leggen veel beslag op onze reserve. Deze reserve is nog niet direct volledig beschikbaar. Het in uitvoering kunnen nemen van deze geplande ruimtelijke ontwikkelingen hangt daarom sterk af van de realisatie van de geplande voordelige effecten in de huidige vastgestelde grondexploitaties. Deze zijn nog onzeker en zijn afhankelijk van externe ontwikkelingen, waarbij tevens de fasering in de tijd van belang is.

Ook andere ruimtelijke ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de reserve grondbedrijf. Dergelijke ontwikkelingen zijn niet meegenomen in het meerjarenperspectief.

Ontwikkeling vermogenspositie samengevat (bedragen in € x miljoen):

Huidig saldo algemene reserve grondbedrijf	41,8
Beslag op algemene reserve bij huidige besluitvorming-	-6,0
Saldo	35,8
Geplande voordelige effecten in vastgestelde grondexploitaties (onzeker!)	9,0
Effect ruimtelijke ontwikkelingen in voorbereiding	-42,4
Verwacht toekomstig saldo na 10 jaar bij verloop van de reserve conform meerjarenperspectief	2,4

De reservepositie geeft de mogelijkheid om de ruimtelijke ontwikkelingen in het meerjarenperspectief nader te beschouwen. Een waarschuwing is hier op zijn plaats. De economische vooruitzichten zijn onzeker. Als de algemene reserve van het grondbedrijf op enig moment onvoldoende is, moeten we risico's in grondexploitaties of geplande ruimtelijke ontwikkelingen betalen uit de algemene dienst. Dit vergroot het risico voor onze algemene begroting.

Raming nog te realiseren bedragen

In het huidige saldo van de algemene reserve grondbedrijf zijn alle lopende grondexploitaties meegenomen. Op basis van de actuele grondexploitaties bedraagt het verwachte nog te realiseren resultaat € 32 miljoen nadelig (eindwaarde). Voor de exploitaties met een negatief resultaat is een voorziening getroffen op basis van de contante waarde. Binnen de lopende grondexploitaties zullen nog kosten en opbrengsten worden gerealiseerd. De nog te realiseren kosten bedragen € 39 miljoen exclusief rente en indexatie, de nog te realiseren opbrengsten bedragen € 62 miljoen.

Ontwikkeling Vermogenspositie

De financiële positie van het grondbedrijf verandert voortdurend. Voor de beschrijving van de vermogenspositie van het grondbedrijf maken we onderscheid tussen de weerstandsreserve en de algemene reserve van het grondbedrijf.

Weerstandsreserve grondbedrijf

De weerstandsreserve grondbedrijf dient voor het opvangen van risico's in de reeds vastgestelde grondexploitaties en verworven gronden voor nieuwe ontwikkelingen. Voor de jaarlijkse bepaling van de weerstandsreserve grondbedrijf hanteren we de IFLO-norm van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Onderbouwing hiervan gebeurt met een risicoanalyse op projectniveau.

Algemene reserve grondbedrijf

De algemene reserve grondbedrijf is bedoeld voor het opvangen van de negatieve financiële effecten van vastgestelde grondexploitaties en strategische gronden. Verder kunnen we de algemene reserve grondbedrijf benutten voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Daarmee is beleidsmatig gezien het verloop van de algemene reserve grondbedrijf van belang.

Afbeelding 1 in de bijlage geeft een beeld van het historisch verloop van de algemene reserve grondbedrijf. Het saldo eind 2024 bedraagt circa € 41,8 miljoen. De figuur laat echter ook de grilligheid zien van het verloop van de reserve. Na de kredietcrisis in 2008 is de reserve in slechts 5 jaar tijd teruggelopen van ruim € 30 miljoen naar praktisch nul. Mede daarom is besloten om in 2015 de lopende grondexploitaties te optimaliseren. Dit resulteerde in een meer gefaseerde ontwikkeling van Assen-Zuid en de afsplitsing van Kloosterhout en Kloosterbos van Kloosterveen 2. Hiermee daalde het beslag op de weerstandsreserve (Assen-Zuid) en was een tussentijdse winstneming (Kloosterveen 2) mogelijk.

Bijlage Overzicht toegepast beleid

Overzicht van het gehanteerde grondbeleid binnen onze vastgestelde grondexploitaties.

Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Oostergoo / Schakelterrein

Vastgesteld 2008

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en kavelverkoop aan projectontwikkelaar en particulieren.

Kavels aan De Wouden zijn nog beschikbaar

De Klenckestraat

Vastgesteld 2022

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente. Op deze locatie worden bouwrijpe kavels verkocht aan een ontwikkelaar ter realisatie van grondgebonden woningen

Grondexploitatie wordt afgesloten bij Jaarrekening 2025

Peelerpark

Vastgesteld 1995

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en uitgifte van bedrijfskavels door gemeente

Groene Dijk

Vastgesteld 2011

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en uitgifte van bedrijfskavels door gemeente.

Messchenveld 1A

Vastgesteld 2000

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en uitgifte van bedrijfskavels door gemeente.

Werklandschap Assen-Zuid

Vastgesteld 2011

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en uitgifte van bedrijfskavels door gemeente. De focus ligt op de uitwerking van de gronden gelegen ten westen van Graswijk (raadsbrief 2013) met het bestemmingsplan Entreezone (vastgesteld 2019) en de Groene Zoom (vastgesteld 2020).

Kloosterveen 2012

Vastgesteld 2015

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente in de buitenring van Kloosterveen en Kloosterbos.

Kloosterakker

Vastgesteld 2020

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte bij gemeentelijke eigendommen.

Alle bouw kavels worden door de gemeente eerst bouwrijp en daarna woonrijp gemaakt. Naast particuliere uitgifte zijn er ook afspraken gemaakt met Ter Steege, Roosdom Tjhuis, Geveke en Actium over de afname van bouw kavels.

Het gebied maakt onderdeel uit van de structuurvisie Kloosterveen 2017-2035, waarbij uw raad de Nota Bovenplanse Investerings (NBI) heeft vastgesteld. De NBI vormt ons kader voor onderhandelingen met ontwikkelende derden in Kloosterveen.

Wij hanteren actief grondbeleid indien een private ontwikkelaar niet overgaat tot de ontwikkeling van noodzakelijke woningbouw, binnen de kaders zoals uw raad die heeft vastgesteld, zoals het bestemmingsplan, het exploitatieplan en het beeldkwaliteitsplan, structuurvisie en NBI.

Strategische gronden – gemeentelijk grondbeleid

Havenkwartier

Voor het Havenkwartier gaan we uit van een gefaseerde ontwikkeling en primair faciliterend grondbeleid op basis van uitnodigingsplanologie. Marktpartijen, eigenaren en gebruikers in het gebied nodigen we uit om te komen met initiatieven.

Kloosterveen 3 (doorontwikkeling Kloosterveen)

De kaders voor de verdere gebiedsontwikkeling met 1.750 woningen, als vervolg op Kloosterakker (500 woningen), zijn opgenomen in de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035. Bij de verdere ontwikkeling van Kloosterveen gaan we uit van een actief grondbeleid voor de gemeentelijke gronden en faciliterend grondbeleid bij eigendom van derden. Voor de overige gronden in dit complex is een voorbereidingskrediet opgenomen van € 350.000 om te komen tot een ontwikkelstrategie (raadsbesluit 19 mei 2022) en een voorbereidingskrediet van € 350.000 voor de participatie en ontwerp van de 3de Hoofdontsluiting en aansluiting op de N371 (raadsbesluit 20 april 2023).

Bij raadsbesluit oktober 2023 is de “ontwikkelstrategie doorontwikkeling Kloosterveen 2030/2035” vastgesteld. Hiermee zijn de planinhoudelijke kaders en uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van een Omgevingsplan voor de eerste 1000 woningen. Vanwege de invoering van de Omgevingswet wordt gewerkt aan een geactualiseerd beleidskader, onder andere om kostenverhaal op derden onderbouwd mogelijk te maken.

Voor het opstellen van een Omgevingsplan inclusief onderzoeken, beeldkwaliteitsplan en grondexploitatie is € 1,8 miljoen aan voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

[1] De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien op onze ‘bouwgrond in exploitatie’ (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Financiële begroting

1. Programmaplan
2. Financieel beleid
3. Incidentele lasten en baten
4. Geprognosticeerde balans

Financiële begroting 1. Programmaplan

(bedragen x € 1.000)

Programma	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-34.633	8.263	17.363	13.722	9.790	5.585
Lasten	411.957	414.983	441.060	425.307	431.824	433.602
Beleidsprogramma's	372.888	374.390	400.762	387.043	394.093	400.221
1 Wonen in Assen	31.311	28.062	28.970	28.154	28.964	30.138
2 Werken in Assen	68.444	69.556	72.821	71.518	71.537	70.522
3 Meedoen in Assen	142.200	143.903	160.543	146.080	149.383	151.716
4 Aantrekkelijk Assen	21.121	20.663	21.176	21.574	22.183	22.872
5 Samen werken aan Assen	7.076	5.937	6.278	6.063	6.046	6.155
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	59.177	68.911	71.916	73.790	75.284	78.027
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	43.559	37.357	39.058	39.865	40.696	40.790
Algemene dekkingsmiddelen	4.121	13.979	16.884	14.353	11.728	6.244
8 Algemeen financieel beleid	4.121	13.979	16.884	14.353	11.728	6.244
Overhead	34.933	26.197	23.261	23.757	25.849	26.980
6 Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	31.397	23.664	20.715	21.228	22.723	23.836
7 Vastgoed bedrijfsvoering	3.536	2.534	2.546	2.529	3.126	3.144
Heffing vennootschapsbelasting	15	53	53	53	55	56
8 Heffing vennootschapsbelasting	15	53	53	53	55	56
Onvoorzien	0	364	100	100	100	100
8 Onvoorzien	0	364	100	100	100	100
Baten	-446.591	-406.720	-423.696	-411.585	-422.034	-428.016
Beleidsprogramma's	-156.019	-122.642	-127.989	-112.091	-112.468	-112.808
1 Wonen in Assen	-30.933	-23.166	-24.416	-24.938	-25.275	-25.829
2 Werken in Assen	-38.715	-36.709	-38.506	-38.294	-38.089	-37.878
3 Meedoen in Assen	-32.412	-23.167	-26.269	-9.688	-9.612	-8.894
4 Aantrekkelijk Assen	-2.705	-412	-435	-379	-389	-395
5 Samen werken aan Assen	-1.540	-1.514	-1.653	-1.680	-1.714	-1.748
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	-11.592	-10.276	-10.017	-10.258	-10.131	-10.452
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	-38.122	-27.396	-26.693	-26.853	-27.259	-27.612
Algemene dekkingsmiddelen	-283.673	-278.298	-291.281	-295.133	-305.123	-310.579
8 Algemeen financieel beleid	-283.673	-278.298	-291.281	-295.133	-305.123	-310.579
Overhead	-6.899	-5.781	-4.426	-4.360	-4.444	-4.629
6 Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	-6.592	-5.463	-4.098	-4.030	-4.100	-4.278
7 Vastgoed bedrijfsvoering	-307	-318	-328	-331	-344	-352
Reserve mutaties	2.354	-8.987	-14.438	-12.330	-7.661	-1.075
Lasten	27.002	51.202	5.848	4.844	3.479	2.735
Beleidsprogramma's	11.472	3.363	1.025	529	1.638	909
1 Wonen in Assen	1.815	1.150	100	100	100	100
3 Meedoen in Assen	151	0	128	0	0	0

Programma	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
4 Aantrekkelijk Assen	150	0	0	0	0	0
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	9.355	2.213	798	429	1.538	809
Algemene dekkingsmiddelen	15.531	47.839	4.822	4.315	1.841	1.827
8 Algemeen financieel beleid	15.531	47.839	4.822	4.315	1.841	1.827
Baten	-24.648	-60.189	-20.286	-17.175	-11.140	-3.811
Beleidsprogramma's	-7.595	-6.274	-7.063	-4.680	-6.092	-3.263
1 Wonen in Assen	-1.719	-1.602	-838	-871	-916	-916
2 Werken in Assen	-234	-737	-1.212	-1.108	-1.100	0
3 Meedoen in Assen	-996	-1.862	-2.710	-514	-654	-393
4 Aantrekkelijk Assen	-1.411	-513	-73	-73	-73	-73
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	0	0	0	0	0	0
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	-3.235	-1.562	-2.230	-2.114	-3.349	-1.881
Algemene dekkingsmiddelen	-17.053	-53.915	-13.223	-12.495	-5.048	-548
8 Algemeen financieel beleid	-17.053	-53.915	-13.223	-12.495	-5.048	-548
	-32.279	-724	2.925	1.392	2.129	4.510

Scope

In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de beleidslijnen en spelregels die we in ons financieel beleid en bij de samenstelling van de programmabegroting en meerjarenprognose hanteren. Verder bevat dit hoofdstuk de informatie en de financiële overzichten die op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) in de financiële stukken gepresenteerd moeten worden. Deze dienen ter verbetering van het financiële inzicht in, en de transparantie voor, de raad.

Beleidslijnen

Het financiële lange termijn beleid van de gemeente Assen is gericht op duurzaamheid, stabiliteit en continuïteit. We streven naar jaarlijks sluitende begrotingen en een solide reservepositie. Er is ruimte om financiële tegenvallers die zich in de beleidsuitvoering voordoen op te vangen. We wegen voor beleidsuitvoering de benodigde inzet van middelen in totaalverband af. In de verdere uitvoering van het financiële beleid staan, naast de wettelijke voorschriften, de in de eigen verordeningen en kadernota's opgenomen beleidslijnen, de volgende beleidsdoelen centraal:

1. Het uitgangspunt is repressief financieel toezicht door de provinciaal toezichthouder.
2. De gemeentelijke dienstverlening is kostendekkend.
3. Sterke terughoudendheid met boventrendmatige verhogingen van gemeentelijke belastingen. Als hier al sprake van is, dan wordt dit ingezet voor lokale voorzieningen of in uitzonderlijke gevallen, waarbij de maatschappelijke impact groot is en dus in verhouding staat tot de verhoging.
4. We herijken bestaand beleid, om te voorkomen dat we nieuw en oud beleid gaan stapelen.
5. Bestaande budgetten worden zoveel mogelijk ontschot voor een integrale aanpak van de maatschappelijke opgaven.
6. Alleen nieuwe investeringen/projecten als sprake is van een sluitend dekkingsplan en waarbij de daaruit voortvloeiende lasten kunnen worden opgevangen binnen het totaal van de structurele lasten en baten.
7. Uit oogpunt van flexibiliteit vindt middeleninzet voor nieuw beleid alleen op tijdelijke of projectbasis plaats. Als uit een evaluatie blijkt dat het beleid succesvol is kan het gecontinueerd worden.
8. Wij zijn in principe niet voor opneindregelingen.
9. Een positief rekeningresultaat vloeit terug naar de algemene middelen of algemene reserve.
10. Er is sprake van duurzaam evenwicht tussen lasten en baten waarbij de lasten op evenwichtige wijze gespreid worden over de huidige en toekomstige generaties.
11. Overschrijdingen worden opgevangen binnen het betreffende beleidsterrein zolang er geen afbreuk wordt gedaan aan de bredere taak binnen het beleidsveld; als er sprake is van (andere) meevallers binnen het beleidsterrein, dan zijn deze in te zetten als compensatie voor deze overschrijdingen.
12. Rijkskortingen op specifieke uitkeringen worden in principe opgevangen binnen het betreffende beleidsterrein.
13. Als er een grote tegenvaller is in één domein, dan zoekt het college collegiaal en solidair naar oplossingen. Dit om te voorkomen dat er sociaal maatschappelijk onacceptabele consequenties ontstaan.

Tegenvallers in grondexploitaties vangen we op door lopende grondexploitaties te optimaliseren of te versoberen.

Kaders en Ambities

Kaderbrief als referentiekader

De financiële kaders, de begrotingspositie en de meerjarenprognose zijn als onderdeel van de Kaderbrief 2026 geactualiseerd. Het financiële overallbeeld voor de jaren 2026-2029 inclusief de inzet van het bestuursakkoord Dichtbij & Daadkracht luidde als volgt:

Financiële beleidsrichtingen

De kaders, beleidsrichtingen en financiële aanpak en realisatie van de ambities uit het collegeakkoord Dichtbij & Daadkrachtig zijn richtinggevend voor het in de Programmabegroting 2026 en de meerjarenprognose 2027-2029 te presenteren beleid, de daarvoor te ramen budgetten en de op te stellen financiële prognoses.

De Programmabegroting 2025 en de meerjarenprognose 2026-2029 bevatten reële ramingen en prognoses voor de uitvoering van de taken.

Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig

Hoofddoelstelling van het financieel beleid is gericht een blijvend reëel en structureel evenwicht in de Asser begroting.

Aanname in dat verband is dat het kabinet op basis van de uitspraak van de commissie van wijzen over de kostenontwikkeling van de jeugdzorg ook voor 2026 en verder daadwerkelijk middelen beschikbaar stelt. Om uiting te geven aan die lijn is met ingang van 2026 een gewijzigde stelpost extra rijksmiddelen jeugdzorg opgenomen. De gewijzigde stelpost jeugdzorg bestaat uit twee delen namelijk de toegezegde middelen en de voorziene besparingen. Het beloop van de gewijzigde nieuwe stelpost maakt onderdeel uit van onze meerjarenprognose. Deze aanpak sluit aan bij de richtlijn die de gezamenlijke toezichthouders in dat verband hebben vastgesteld.

Voor wat betreft het fiscale beleid is aangegeven dat het in 2022 ingezette beleid wordt gecontinueerd met dien verstande dat: De tarieven voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing blijven kostendekkend.

De paragraaf Lokale heffingen bevat de nadere toelichting op het fiscale beleid. De vaststelling van de in 2026 te hanteren tarieven vindt plaats als onderdeel van de besluitvorming tarievenbeleid 2026.

Financiële en fiscale kaders 2026-2029

De opbouw en samenstelling van de product- en de programmabudgetten voor 2026 en van de financiële prognoses voor de periode 2027-2029 vindt plaats op basis van de volgende uitgangspunten:

1. Het aanvaarde beleid, de geactualiseerde budgetten 2025 en prognoses tot en met de Kaderbrief 2026.
2. De autonome ontwikkelingen, knelpunten en nieuwe beleidsmaatregelen.
3. Toepassing beleids, reken-en spelregels conform het vernieuwde BBV en het eigen bestuursakkoord.
4. Stortingen in en onttrekkingen aan reserves conform de spelregels uit de 'nota reserves en voorzieningen'.
5. Raming/prognoses bijdragen GR-en conform de (meerjaren-)begrotingen 2026 van de betrokken GR-en.
6. Raming/prognoses Algemene uitkering gebaseerd op de prognoses en maatregelen uit de Meicirculaire 2025 en Septembercirculaire 2025.
7. Raming aandeel onderschrijding BCF-plafond conform advies/richtlijn BZK Meicirculaire 2025.
8. Loonontwikkeling 2025-2026 maximaal 5,85%(=ten opzichte van werkelijk niveau maart 2025).
9. Prijsontwikkeling 2025-2026 maximaal 4,3% (=conform CEP 2025 en Meicirculaire 2025 en inclusief nacalculatie)
10. Reguliere vervangingsinvesteringen in bedrijfsmiddelen, bedrijfsgebouwen en andere gemeentelijke panden.
11. Rentervisie en rentebeleid 2026 ongewijzigd ten opzichte van 2025.
12. Omslagrente 1,6 %, rente financiering grondexploitatie 1,6 % en indexatie amortisatiereserves 1,6 %.
13. Aanpassing tarieven onroerendezaakbelasting per 1 januari 2026 4,2% (cf Meicirculaire 2025).
14. Basistarief toeristenbelasting verhoging trendmatig met € 0,05.

Overige heffingen en tarieven zoveel mogelijk kostendekkend; anders trendmatig (cpi over de maand juni 2025 inclusief nacalculatie).

Financiële begroting 3. Incidentele lasten en baten

Achtergrond

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de gemeentebegroting te voorzien in een overzicht van incidentele lasten en baten. Inzicht daarin is van belang voor de beoordeling of de Asser begroting structureel en reëel in evenwicht is. Vanuit die optiek is dit ook noodzakelijk voor het financieel toezicht en de beoordeling van de begrotingspositie door Gedeputeerde Staten. Uitgangspunt is dat de structurele lasten in de begroting gedekt dienen te worden door structurele baten. Dat is ook een van de beoordelingscriteria om voor repressief financieel toezicht in aanmerking te komen.

De commissie BBV heeft daartoe de notitie *‘structurele en incidentele lasten en baten’* gepubliceerd. In die notitie wordt ingegaan op de verschillende onderdelen die bij het meerjarig financieel inzicht aangereikt worden vanuit het BBV opdat de raad haar autorisatiefunctie op een adequate wijze kan toepassen. De onderdelen betreffen de kengetallen, resultaatbestemming, geprognosticeerde balans en de structurele en incidentele baten en lasten. Wij betrekking in dat kader ook de handreiking van de toezichthouders bij deze beoordeling.

Onderwerp	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Toelichting
Wonen in Assen	3.147	234	392	130	100	100	100	100	
Woningbouw/woonplan	816	100	392	100	100	100	100	100	
Sociale woningbouw	100	0	100	0	100	0	100	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Onttrekking stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw	0	100	0	100	0	100	0	100	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Uitvoering Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	34	0	0	0	0	0	0	0	Tijdgebonden geldstroom vanuit ge- meentefonds
Bijdrage leader	22	0	22	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024
Invoeringskosten Omgevingswet	260	0	270	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024
Omgevingvisie: doorwerking Omge- vingsvie in bestaand beleid	400	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024
Openbare ruimte	480	90	0	30	0	0	0	0	
Herstraten voor nutsbedrijven	0	90	0	30	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Bijstelling onderhoudsbudget groen	480	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	44	0	0	0	0	0	0	
Scherper aan de wind/openbaar ver- voer	0	44	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Duurzaamheid	1.851	0	0	0	0	0	0	0	
Afboeking boekwaarde milieupark	1.201	0	0	0	0	0	0	0	Actualisering begroting 2025
Extra middelen duurzaamheid	650	0	0	0	0	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Werken in Assen	2.562	1.212	1.133	1.108	1.125	1.100	0	0	
Economische ontwikkeling	2.562	1.212	1.133	1.108	1.125	1.100	0	0	

Onderwerp	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Toelichting
Vrijtijdsconomie	112	0	8	0	0	0	0	0	Raadsbesluit 17-02-2022
Bijdrage vrijetijdseconomie vanuit res. co-fin. regionaal econ.beleid	0	112	0	8	0	0	0	0	Raadsbesluit 17-02-2022
Werkbudget ruimtelijke economische visie	25	0	25	0	25	0	0	0	Kaderbrief 2025
Stadsmarketing	400	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2025
Versterking acquisitie	200	0	0	0	0	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Realisatiefase Asser Ambitie Agenda (AAA)	450	0	450	0	450	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Inzet reserve stimulering economische beleid t.b.v. realisatiefase Asser Ambitie Agenda (AAA)	0	450	0	450	0	450	0	0	Actualisatie begroting 2025
Realisatiefase Ruimtelijk Economische Gebiedsontwikkeling (REGO)	650	0	650	0	650	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Inzet reserve stimulering economische beleid t.b.v. realisatiefase Ruimtelijk Economische Gebiedsontwikkeling (REGO)	0	650	0	650	0	650	0	0	Actualisatie begroting 2025
Strategische ontwikkelingen/Economisch beleid 2026-2030	725	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Meedoen in Assen	18.752	19.738	1.720	1.931	2.200	2.071	1.417	1.810	
Jeugdzorg	348	308	0	0	480	0	0	0	
Jongerenbeleid	308	0	0	0	0	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Onttrekking reserve jongerenbeleid	0	308	0	0	0	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Subsidie El Padrino	40	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	480	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	2.313	2.297	240	355	240	495	0	393	
Inzet preventiemiddelen sociaal domein	1.685	0	240	0	240	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Onttrekking preventiereserve sociaal domein	0	1.685	0	240	0	240	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Mutatie reserve maatschappelijke opvang	128	112	0	115	0	255	0	393	Actualisatie begroting 2026
Integraal Zorg Akkoord	100	100	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025

Onderwerp	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Toelichting
Continueren extra ondersteuning Dak-lozenopvang	400	400	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Mijn Buurt Assen	15.793	16.926	1.480	1.576	1.480	1.576	1.417	1.417	
Werken vanuit de wijk	120	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2025
SPUK Wet inburgering	1.417	1.417	1.417	1.417	1.417	1.417	1.417	1.417	Actualisatie begroting 2025
Inclusie en diversiteitsbeleid 2026	63	159	63	159	63	159	0	0	Raadsbesluit 4-7-2024
Opvang Oekraïners	13.475	14.775	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Snellere start, sterke toekomst	718	575	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Sport	91	0	0	0	0	0	0	0	
Extra subsidie stichting Assen Sportstad ihkv uitvoering Sportakkoord	91	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Onderwijs	208	208	0	0	0	0	0	0	
Extra VSV middelen	208	208	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Aantrekkelijk Assen	322	66	0	0	0	0	0	0	
Kunst en cultuur	272	66	0	0	0	0	0	0	
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	66	66	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Inzet middelen openbare bibliotheken	206	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Veiligheid	50	0	0	0	0	0	0	0	
Aanpak grensoverschrijdend gedrag	50	0	0	0	0	0	0	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Samen werken aan Assen	522	0	0	0	11	0	0	0	
Bestuur	522	0	0	0	11	0	0	0	
ICT-kosten	21	0	0	0	0	0	0	0	Herstelplan maatregelenpakket
Raadsexcursie (tweejaarlijks)	11	0	0	0	11	0	0	0	Op basis van aanvaard beleid
Inwonersparticipatie	350	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2025
Opkomstbevordering verkiezingen	40	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Uitvoering Uitdaagrecht	100	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Bedrijfsvoering	3.009	749	1.367	713	905	186	899	194	
Bedrijfsvoering	3.009	749	1.367	713	905	186	899	194	
Tijdelijke (project)formatie	2.484	749	1.117	713	905	186	899	194	Diverse personeelsbesluiten
Inzet trainees	250	0	250	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Pilot Anderstaligen	275	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Vastgoed en grondbedrijf	465	0	260	0	0	0	0	0	
Vastgoed	465	0	260	0	0	0	0	0	
Tijdelijke huisvesting RENN4	250	0	250	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024

Onderwerp	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Toelichting
Toekomstontwikkeling Buitenzorg/de Werf	175	0	0	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Taxatierapporten herbouwwaarde verzekeringen + actualiseren plattengronden Autocad	40	0	10	0	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Algemeen financieel beleid	749	3.586	0	1.700	0	0	0	0	
Gemeentefonds	0	410	0	0	0	0	0	0	
Tijdelijke middelen WOO	0	85	0	0	0	0	0	0	Tijdgebonden geldstroom vanuit gemeentefonds
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	0	34	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024
Woo integratie in de organisatie	0	85	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2024
Incidentele middelen openbare bibliotheken	0	206	0	0	0	0	0	0	Septemercirculaire 2024
Overige algemene middelen	206	0	0	0	0	0	0	0	
Inzet middelen openbare bibliotheken	206	0	0	0	0	0	0	0	Septemercirculaire 2024
Reserves en voorzieningen	543	3.176	0	1.700	0	0	0	0	
Afboeking boekwaarde milieupark t.l.v. algemene reserve	0	1.201	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2025
Inzet compensatiemiddelen 2023 en 2024 jeugdzorg (begrotingsadvies VNG)	0	1.700	0	1.700	0	0	0	0	Kaderbrief 2026
Inzet algemene reserve t.b.v. pilot Anderstaligen	0	275	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
Verrekening nadeel afvalstoffenheffing 2024 in heffing 2026	543	0	0	0	0	0	0	0	Actualisatie begroting 2026
	29.528	25.585	4.872	5.582	4.340	3.457	2.416	2.104	

Financiële begroting 4. Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans geeft inzicht in de verwachte ontwikkeling van onder andere de investeringen in vaste activa, de ontwikkeling van de voorraad gronden (bouwgrond in exploitatie), de toename of aanwending van de reserves (het eigen vermogen), het verloop van de voorzieningen, het verloop van de schulden en financieringsbehoefte (behoefte aan leningen).

Geprognosticeerde balans

[Bedragen in € x 1.000]

Nr	Omschrijving	Rekening 2024	Prognose 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
I Activa		526.318	493.272	516.617	565.583	578.779	593.543
A Vaste activa		437.602	451.363	466.223	513.410	527.519	543.337
1	(Im)Materiële vaste activa	430.096	443.160	457.824	504.814	518.727	534.349
2	Financieel activa: kapitaal- verstrekkingen	330	330	330	330	330	330
2	Financieel activa: leningen	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
2	Financieel activa: uitzettingen > 1 jaar	5.276	5.973	6.169	6.366	6.562	6.758
B Vlottende activa		88.716	41.909	50.395	52.173	51.260	50.206
1	Voorraad: onderhanden werk & overige grond- en hulpstoffen	19.132	15.909	24.395	26.173	25.260	24.206
2	Vorderingen: uitzettingen < 1 jaar	57.002	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
3	Liquide middelen	1.023	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
4	Overlopende activa	11.559	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
II Passiva		526.318	493.271	516.618	565.583	578.779	593.543
C Vaste passiva		437.288	416.258	439.605	488.570	501.767	516.530
1	Eigen vermogen	229.324	222.961	208.600	199.125	190.845	185.259
2	Voorzieningen	13.062	13.524	12.277	11.193	10.509	10.509
3	Vast schuld	194.901	179.773	218.728	278.253	300.413	320.762
D Vlottende passiva		89.031	77.013	77.013	77.013	77.013	77.013
1	Vlottende schuld	17.017	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
2	Overlopende passiva	72.014	52.013	52.013	52.013	52.013	52.013
Eindtotaal		1.052.636	986.543	1.033.236	1.131.167	1.157.558	1.187.086

Bijlagen

1. Specificatie ambities bestuursakkoord 2022-2026
2. Lasten en baten per taakveld
3. Reserves en voorzieningen
4. Investerings
5. Begrotingssubsidies
6. Indicatoren

Bijlage 1. Specificatie ambities bestuursakkoord 2022-2026

Het bestuursakkoord Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026 blijft het belangrijkste inhoudelijke uitgangspunt voor de begroting 2026. De financiële doorrekening van het Bestuursakkoord vraagt in totaliteit onderstaande extra middeleninzet. Bij de Kaderbrief 2025 zijn extra (nieuwe) middelen toegevoegd. De raad heeft bij de behandeling van de Kaderbrief 2026 een amendement aangenomen over het Sportakkoord en over Sport & Cultuur voor volwassenen als onderdeel van het schulden- en armoedebeleid. Dit amendement is verwerkt in de begroting met als financieel effect dat de ambitiemiddelen op deze twee onderwerpen structureel zijn geworden.

Ambitiemiddelen Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026

Uitvoeren bestuursakkoord (bedragen in € x 1.000)

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Van incidenteel beleid naar structureel beleid	2.420	2.420	2.433	2.446	2.459
Wonen in Assen	235	235	235	235	235
Bestrijding exoten	110	110	110	110	110
Meedoen in het groen (groenvisie)	125	125	125	125	125
Werken in Assen	150	150	150	150	150
Realisatie basisbanen	150	150	150	150	150
Meedoen in Assen	1.745	1.745	1.758	1.771	1.784
Vrijwilligersbeleid	165	165	165	165	165
Mijn Buurt Assen / Intensiveren wijkaanpak	500	500	500	500	500
Meedoenbeleid	300	300	300	300	300
Vroegsignalering	150	150	150	150	150
Meedoen aan sport en cultuur voor volwassenen	250	250	256	263	269
Inburgering/nieuwkomers	130	130	130	130	130
Uitvoering Sportakkoord	250	250	256	263	269
Aantrekkelijk Assen	250	250	250	250	250
Evenementenbeleid	250	250	250	250	250
Bedrijfsvoering	40	40	40	40	40
Bestrijding exoten	40	40	40	40	40
Intensiveren bestaand beleid	2.250	2.250	2.250	2.250	2.250
Wonen in Assen	100	100	100	100	100
Groen / maaibeid	100	100	100	100	100
Bedrijfsvoering	2.150	2.150	2.150	2.150	2.150
Toezicht & handhaving	150	150	150	150	150
Uitvoering Woonvisie	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Extra capaciteit voor uitvoering bestaand beleid	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Voortzetten incidenteel beleid	2.250	1.562	81	120	232
Wonen in Assen	840	692	81	120	232
Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS)	40	42	81	120	232
Middelen duurzaamheid	650	650	0	0	0
Ontwikkelen strategische agenda circulariteit	150	0	0	0	0
Werken in Assen	400	400	0	0	0
Stadsmarketing, centrummanagement en acquisitie	400	400	0	0	0
Meedoen in Assen	310	120	0	0	0
Preventie	1.290	1.685	240	240	0
Onttrekking preventiereserve	-1.290	-1.685	-240	-240	0
Werken van uit de wijk	120	120	0	0	0
Inburgering/nieuwkomers	190	0	0	0	0
Samen werken aan Assen	700	350	0	0	0
Inwonersparticipatie	700	350	0	0	0
Nieuw beleid	1.045	1.045	795	795	795
Wonen in Assen	0	0	0	0	0
Sociale woningbouw	100	100	100	100	100
Onttrekking stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw	-100	-100	-100	-100	-100

Onderwerp	Begroting 2025	Begroting 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Werken in Assen	200	200	0	0	0
Versterken acquisitie arbeidsmarkt / onderwijs / werkgelegenheid / Rijksdiensten / ontwikkeling TRZ	200	200	0	0	0
Meedoen in Assen	145	145	145	145	145
Jongerenbeleid	286	309	0	0	0
Onttrekking reserve jongerenbeleid	-286	-309	0	0	0
Laaggeletterdheid bij jongeren	145	145	145	145	145
Aantrekkelijk Assen	50	50	0	0	0
Aanpak grensoverschrijdend gedrag	50	50	0	0	0
Bedrijfsvoering	650	650	650	650	650
Innovatie in de bedrijfsvoering	650	650	650	650	650
Totaal	7.965	7.277	5.559	5.611	5.736

Bijlage 2. Lasten en baten per taakveld

(bedragen x € 1.000)

TV	Naam taakveld	Programma's	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
Lasten			416.958	409.023	439.219	422.313	428.043	428.269
Bestuur en ondersteuning			79.636	57.348	65.430	62.982	61.558	55.988
TV0-1	Bestuur	5, 6	4.769	4.863	5.289	4.937	4.997	4.986
TV0-10	Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	15.172	9.012	11.348	10.344	6.979	2.735
TV0-11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	12.051	0	0	0	0	0
TV0-2	Burgerzaken	1, 5, 6	6.155	7.239	7.010	7.205	7.447	7.721
TV0-3	Beheer overige gebouwen en gronden	7	0	0	442	442	442	442
TV0-4	Overhead	5, 6, 7	28.655	23.903	28.155	28.905	30.325	31.512
TV0-5	Treasury	8	7.283	8.171	-1.022	-66	113	516
TV0-61	OZB woningen	5, 6, 8	724	809	832	849	868	889
TV0-62	OZB niet-woningen	5, 6, 8	145	229	232	238	247	256
TV0-63	Parkeerbelasting	4	46	48	50	51	52	53
TV0-64	Belastingen overig	1, 8	28	28	53	53	53	53
TV0-7	Alg. uitk en ov uitk gemeentefonds	8	458	0	4.058	3.930	3.744	3.579
TV0-8	Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	4.098	2.992	8.928	6.040	6.237	3.190
TV0-9	Vennootschapsbelasting (VpB)	8	52	53	53	53	55	56
Economie			8.831	9.877	9.619	8.313	8.453	7.478
TV3-1	Economische ontwikkeling	2, 6	3.793	4.714	4.764	3.494	3.565	2.515
TV3-2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	2.753	2.021	2.061	2.061	2.061	2.061
TV3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	551	960	966	995	1.031	1.062
TV3-4	Economische promotie	1, 8	1.735	2.182	1.828	1.762	1.797	1.839
Onderwijs			19.190	19.794	22.045	21.944	22.218	22.837
TV4-1	Openbaar basisonderwijs	3	3.343	3.343	4.585	4.437	4.289	4.202
TV4-2	Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	11.353	11.631	12.002	12.142	12.430	12.989
TV4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	4.494	4.819	5.458	5.364	5.498	5.646
Sociaal domein			210.454	213.161	229.440	216.320	220.022	222.943
TV6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	23.474	23.459	28.350	13.780	14.121	13.602
TV6-21	Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	3, 6	1.883	3.013	488	499	512	524
TV6-22	Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	3, 6	0	1.040	633	498	504	516
TV6-23	Toegang & eerstelijnsvoorz Integraal	3, 6	0	992	2.767	1.304	1.306	1.069
TV6-3	Inkomensregelingen	2, 3, 6	55.266	56.654	61.382	62.617	63.388	64.292

TV	Naam taakveld	Programma's	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
TV6-4	WSW en beschut werk	2, 6	18.606	17.341	13.727	13.072	12.482	11.897
TV6-5	Arbeidsparticipatie	2, 6	2.174	2.495	2.301	2.344	2.386	2.384
TV6-60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3, 6	4.415	3.439	3.221	3.307	3.392	3.502
TV6-711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	3, 6	11.356	8.006	8.065	8.278	8.487	8.751
TV6-712	Begeleiding (Wmo)	3, 6	13.258	5.919	11.736	12.039	12.342	12.695
TV6-713	Dagbesteding (Wmo)	3, 6	4.187	5.816	3.599	3.693	3.785	3.900
TV6-714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	3, 6	0	0	1.061	1.086	1.135	1.175
TV6-751	Jeugdhulp ambulant lokaal	3, 6	5.847	6.349	11.882	12.107	12.374	12.557
TV6-752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3, 6	6.518	3.175	11.882	12.107	12.374	12.557
TV6-753	Jeugdhulp ambulant landelijk	3, 6	4.302	1.058	0	0	0	0
TV6-761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	3, 6	5.262	6.349	9.433	9.678	9.921	10.217
TV6-762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	3, 6	2.318	3.175	500	513	526	539
TV6-763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	3, 6	1.479	1.058	0	0	0	0
TV6-791	PGB Wmo (BW)	3, 6	13.257	2.155	3.290	3.375	3.460	3.560
TV6-792	PGB Jeugd	3, 6	2.560	459	507	470	483	499
TV6-811	Beschermd wonen (Wmo)	3, 6, 7	24.490	34.997	37.275	38.188	39.140	40.109
TV6-812	Maatschappelijke & vrouwenopvang (Wmo)	3, 6, 7	7.687	6.158	6.500	6.246	6.423	6.671
TV6-821	Jeugdbescherming	3, 6	1.597	10.991	3.249	3.332	3.426	3.577
TV6-822	Jeugdreclassering	3, 6	519	936	854	876	902	915
TV6-91	Coördinatie en beleid Wmo	3, 6	0	4.978	3.562	3.655	3.784	3.932
TV6-92	Coördinatie en beleid Jeugd	3, 6	0	3.151	3.174	3.256	3.371	3.503
Sport, cultuur en recreatie			38.185	39.265	42.040	41.610	42.795	44.339
TV5-1	Sportbeleid en activering	3, 6	1.076	888	1.273	897	924	951
TV5-2	Sportaccommodaties	6, 7	7.530	7.345	7.534	7.490	7.577	7.743
TV5-3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie	4, 6, 7	12.588	12.177	12.626	12.912	13.346	13.794
TV5-4	Musea	1, 6, 7	120	482	566	589	613	634
TV5-5	Cultureel erfgoed	6	10	19	20	20	21	22
TV5-6	Media	4, 6, 7	5.301	4.437	4.884	4.819	4.961	5.206
TV5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	11.560	13.916	15.137	14.882	15.354	15.988
Veiligheid			7.463	8.449	8.696	8.974	9.255	9.542
TV1-1	Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	5.154	5.481	5.776	6.056	6.268	6.477
TV1-2	Openbare orde en veiligheid	4, 6	2.309	2.968	2.920	2.918	2.987	3.065
Verkeer, vervoer en waterstaat			18.736	19.711	21.219	21.710	22.603	23.353

TV	Naam taakveld	Programma's	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
TV2-1	Verkeer en vervoer	1, 2, 6	11.917	13.208	14.545	14.959	15.636	16.152
TV2-2	Parkeren	6, 7	6.178	5.739	5.826	5.891	6.089	6.221
TV2-3	Recreatieve havens	1, 7	0	27	27	27	28	30
TV2-4	Economische havens en waterwegen	1, 6	261	293	365	368	374	462
TV2-5	Openbaar vervoer	1, 6	380	444	456	465	476	488
Volksgezondheid en milieu			22.625	22.996	25.134	24.408	25.208	26.110
TV7-1	Volksgezondheid	3, 6	3.621	3.506	3.941	3.802	3.956	4.102
TV7-2	Riolering	1, 6	5.731	5.840	6.836	7.040	7.137	7.465
TV7-3	Afval	1, 6, 7	8.031	9.221	9.745	9.416	9.826	10.086
TV7-4	Milieubeheer	1, 6	4.422	3.408	3.604	3.107	3.231	3.353
TV7-5	Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	821	1.022	1.009	1.043	1.059	1.104
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			11.837	18.423	15.597	16.052	15.931	15.679
TV8-1	Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	4.262	7.011	6.876	6.448	6.184	6.375
TV8-2	Grondexploitatie (niet-bedr.terr)	6, 7	3.313	7.415	4.891	5.139	5.004	4.265
TV8-3	Wonen en bouwen	1. 4, 6	4.263	3.997	3.829	4.465	4.743	5.040
Baten			-416.958	-409.023	-439.219	-422.313	-428.043	-428.269
Bestuur en ondersteuning			-298.175	-296.739	-321.792	-321.199	-326.481	-326.824
TV0-1	Bestuur	5, 6	0	0	0	0	0	0
TV0-10	Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	-19.568	-13.245	-22.786	-19.675	-13.640	-3.811
TV0-11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	0	253	-2.925	-1.392	-2.129	-4.510
TV0-2	Burgerzaken	1, 5, 6	-1.293	-1.514	-1.653	-1.680	-1.714	-1.748
TV0-3	Beheer overige gebouwen en gronden	7	0	0	0	0	0	0
TV0-4	Overhead	5, 6, 7	-931	-1.002	-3.922	-4.014	-4.024	-4.198
TV0-5	Treasury	8	-12.783	-13.824	-4.588	-4.237	-4.123	-3.935
TV0-61	OZB woningen	5, 6, 8	-13.789	-13.506	-14.373	-14.939	-15.370	-15.802
TV0-62	OZB niet-woningen	5, 6, 8	-10.156	-11.356	-12.336	-12.796	-13.177	-13.552
TV0-63	Parkeerbelasting	4	-1.697	-1.687	-1.886	-1.884	-1.963	-1.963
TV0-64	Belastingen overig	1, 8	-190	-192	-219	-222	-224	-226
TV0-7	Alg. uitk en ov uitk gemeentefonds	8	-235.830	-240.108	-255.386	-257.264	-256.982	-264.299
TV0-8	Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	-1.937	-558	-1.718	-3.097	-13.136	-12.781
TV0-9	Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0	0	0	0
Economie			-3.830	-3.662	-4.012	-4.032	-4.053	-4.070
TV3-1	Economische ontwikkeling	2, 6	-267	-464	-476	-482	-489	-496
TV3-2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	-2.471	-2.092	-2.408	-2.408	-2.408	-2.408
TV3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	-380	-393	-391	-404	-419	-429

TV	Naam taakveld	Programma's	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
TV3-4	Economische promotie	1, 8	-712	-712	-737	-737	-737	-737
Onderwijs			-6.641	-7.014	-10.209	-9.971	-9.945	-9.978
TV4-1	Openbaar basisonderwijs	3	-3.334	-3.334	-4.586	-4.439	-4.291	-4.203
TV4-2	Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	-1.052	-1.230	-2.141	-2.193	-2.243	-2.295
TV4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	-2.255	-2.450	-3.481	-3.340	-3.411	-3.481
Sociaal domein			-62.566	-55.819	-58.507	-42.771	-42.610	-41.745
TV6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	-21.058	-16.825	-17.591	-2.054	-2.083	-1.414
TV6-21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-23	Toegang & eerstelijnsvoorz Integraal	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-3	Inkomensregelingen	2, 3, 6	-38.665	-36.432	-38.217	-37.999	-37.787	-37.569
TV6-4	WSW en beschut werk	2, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-5	Arbeidsparticipatie	2, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3, 6	-799	-600	-700	-700	-700	-700
TV6-711	Huishoudelijke hulp (WMO)	3, 6	-120	0	0	0	0	0
TV6-712	Begeleiding (WMO)	3, 6	-170	0	0	0	0	0
TV6-713	Dagbesteding (WMO)	3, 6	-53	0	0	0	0	0
TV6-714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-751	Jeugdhulp ambulant lokaal	3, 6	-57	0	0	0	0	0
TV6-752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3, 6	-64	0	0	0	0	0
TV6-753	Jeugdhulp ambulant landelijk	3, 6	-42	0	0	0	0	0
TV6-761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	3, 6	-14	0	0	0	0	0
TV6-762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	3, 6	-52	0	0	0	0	0
TV6-763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	3, 6	-23	0	0	0	0	0
TV6-791	PGB WMO	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-792	PGB jeugd	3, 6	-142	0	0	0	0	0
TV6-811	Beschermd wonen (Wmo)	3, 6, 7	-921	-1.808	-1.819	-1.835	-1.851	-1.870
TV6-812	Maatschappelijke & vrouwenopvang (Wmo)	3, 6, 7	-218	-153	-180	-184	-188	-193
TV6-821	Jeugdbescherming	3, 6	-127	0	0	0	0	0
TV6-822	Jeugdreclassering	3, 6	-41	0	0	0	0	0
TV6-91	Coördinatie en beleid Wmo	3, 6	0	0	0	0	0	0
TV6-92	Coördinatie en beleid Jeugd	3, 6	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie			-10.022	-9.373	-9.623	-9.089	-9.259	-9.359

TV	Naam taakveld	Programma's	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Mjp 2027	Mjp 2028	Mjp 2029
TV5-1	Sportbeleid en activering	3, 6	-373	0	-364	0	0	0
TV5-2	Sportaccommodaties	6, 7	-3.200	-3.362	-3.215	-3.067	-3.170	-3.200
TV5-3	Cultuurpresentatie-, prod. en part.	4, 6, 7	-4.498	-4.525	-4.788	-4.844	-4.899	-4.955
TV5-4	Musea	1, 6, 7	-2	0	0	0	0	0
TV5-5	Cultureel erfgoed	6	0	0	0	0	0	0
TV5-6	Media	4, 6, 7	-1.453	-956	-827	-766	-772	-779
TV5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	-497	-531	-429	-411	-418	-425
Veiligheid			-149	-149	-149	-149	-149	-149
TV1-1	Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	-41	-41	-41	-41	-41	-41
TV1-2	Openbare orde en veiligheid	4, 6	-108	-108	-108	-108	-108	-108
Verkeer, vervoer en waterstaat			-5.370	-4.861	-5.585	-5.468	-5.523	-5.534
TV2-1	Verkeer en vervoer	1, 2, 6	-2.077	-1.602	-2.029	-1.955	-1.935	-1.945
TV2-2	Parkeren	6, 7	-3.241	-3.207	-3.457	-3.458	-3.532	-3.532
TV2-3	Recreatieve havens	1, 7	-32	-33	-34	-35	-36	-37
TV2-4	Economische havens en waterwegen	1, 6	0	0	0	0	0	0
TV2-5	Openbaar vervoer	1, 6	-20	-20	-64	-20	-20	-20
Volksgezondheid en milieu			-20.780	-19.162	-20.633	-20.892	-21.207	-21.720
TV7-1	Volksgezondheid	3, 6	-394	-100	-361	0	0	0
TV7-2	Riolering	1, 6	-7.285	-6.837	-8.008	-8.265	-8.291	-8.562
TV7-3	Afval	1, 6, 7	-10.684	-11.599	-11.637	-12.000	-12.276	-12.503
TV7-4	Milieubeheer	1, 6	-1.790	0	0	0	0	0
TV7-5	Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	-628	-626	-627	-627	-641	-655
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			-9.425	-12.243	-8.711	-8.742	-8.815	-8.889
TV8-1	Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	-1.018	-1.898	-1.738	-1.770	-1.801	-1.833
TV8-2	Grondexploitatie (niet-bedr.terr)	6, 7	-3.250	-7.113	-4.985	-4.985	-4.985	-4.985
TV8-3	Wonen en bouwen	1. 4, 6	-5.157	-3.232	-1.988	-1.988	-2.029	-2.072
			0	0	0	0	0	0

Bijlage 3. Reserves en voorzieningen

2026

[Bedragen in € x 1.000; stand ultimo jaar]

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Algemene reserve	79.849	0	3.043	0	16.051	66.842
Algemene reserve	67.749	0	543	0	16.051	52.242
Reserve weerstandsvermogen	12.100	0	2.500	0	0	14.600
Amortisatiereserve	41.503	1.765	0	2.399	0	40.870
Amortisatiereserve stad-huis	0	0	0	0	0	0
Amortisatiereserve jongeren-centrum	1.640	26	0	56	0	1.611
Amortisatiereserve DNK	9.667	36	0	169	0	9.534
Amortisatiereserve Vee-marktplein	980	16	0	49	0	946
Amortisatieres. fietspad Europaweg Zd	155	2	0	8	0	149
Amortisatiereserve Over-cingeltunnel	11.467	183	0	371	0	11.279
Amortisatiereserve Koop-mansplein	1.293	21	0	73	0	1.241
Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	558	9	0	34	0	533
Amortisatiereserve door-fietsroute	482	13	0	43	0	453
Amortisatiereserve UPM	1.627	39	0	195	0	1.470
Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	1.050	0	0	0	0	1.050
Amortisatieres herinr winkelstraten	980	10	0	13	0	976
Amortisatiereserve Bin-nenstad	600	0	0	0	0	600
Reserve nieuwbouwpro-jecten	1.664	27	0	98	0	1.593
Amortisatiereserve flex-woningen	1.248	1.254	0	865	0	1.638
Reserve wielervedbaan	2.368	38	0	93	0	2.313
Amor.res. MBA No-belln/Dotterbl.str	235	4	0	12	0	226
Reserve voortgezet onder-wijs	668	11	0	22	0	657
Reserve MFA Assen-Oost	1.830	29	0	61	0	1.798
Amortisatiereserve KGV Rubber infill	2.992	48	0	235	0	2.804
Egalisatiereserve	4.504	73	128	0	512	4.193
Egalisatiereserve flexwo-ningen	73	73	0	0	0	146
Reserve maatschappelijke opvang	4.431	0	128	0	512	4.047
Overige Voorzieningen	513	0	0	0	0	513
Voorz. dubieuze debiteu-ren	288	0	0	0	0	288
Voorziening verlofsparen	225	0	0	0	0	225
Reserve grondexploitatie	52.476	725	0	726	0	52.474

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Algemene reserve grondbedrijf	45.082	725	0	0	0	45.807
Weerstandsreserve grondbedrijf	7.394	0	0	726	0	6.668
Reserve meerjarige projecten	12.440	0	5.600	0	2.600	15.440
Reserve duurzaamheid	2.118	0	0	0	0	2.118
Sted verevenings.fonds soc won.bouw	900	0	100	0	100	900
Reserve beeldende kunst	115	0	0	0	0	115
Reserve RSP gelden-Flo-rijnAs	2.394	0	0	0	0	2.394
Reserve Binnenstad	840	0	0	0	0	840
Res.aardgasvrijewijk	3.572	0	0	0	0	3.572
Stedelijk investeringsfonds	2.500	0	5.500	0	2.500	5.500
Reserve ov. specifieke beleidstaken	32.189	0	3	0	3.410	28.782
Bestemmingsreserve jaarovergang	0	0	0	0	0	0
Reserve investeringsfonds	7.030	0	0	0	0	7.030
Reserve Oekraïnefonds	321	0	3	0	45	278
Reserve Groot onderhoud	17.533	0	0	0	0	17.533
Reserve Inclusie en diversiteit	527	0	0	0	159	368
Preventiereserve sociaal domein	2.165	0	0	0	1.685	480
Reserve jongerenbeleid	309	0	0	0	309	0
Reserve stimulering economisch beleid	4.304	0	0	0	1.212	3.092
vrz pensioenverpl. (oud) bestuurders	6.835	0	0	0	0	6.835
Vrz Pensioenverpl. (oud-)bestuurder	6.835	0	0	0	0	6.835
vrz rioolbeh groot onderhoud	0	0	0	0	0	0
Voorziening rioolbeheer	0	0	0	0	0	0
vrz rioolbeheer derden	6.176	0	0	1.247	0	4.929
Voorziening rioolbeheer derden	6.176	0	0	1.247	0	4.929
Totaal Reserves en Voorzieningen 2026	236.485	2.563	8.773	4.372	22.572	220.877

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Algemene reserve	66.842	0	0	3.348	9.194	54.300
Algemene reserve	52.242	0	0	3.348	9.194	39.700
Reserve weerstandsvermogen	14.600	0	0	0	0	14.600
Amortisatiereserve	40.870	1.813	2.500	2.447	0	42.736
Amortisatiereserve stad-huis	0	40	2.500	0	0	2.540
Amortisatiereserve jongeren-centrum	1.611	26	0	56	0	1.581
Amortisatiereserve DNK	9.534	34	0	173	0	9.395
Amortisatiereserve Vee-marktplein	946	15	0	49	0	912
Amortisatieres. fietspad Europaweg Zd	149	2	0	8	0	143
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	11.279	180	0	371	0	11.089
Amortisatiereserve Koopmansplein	1.241	20	0	73	0	1.187
Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	533	9	0	34	0	507
Amortisatiereserve doorfietsroute	453	13	0	43	0	422
Amortisatiereserve UPM	1.470	36	0	195	0	1.312
Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	1.050	17	0	44	0	1.022
Amortisatieres herinr winkelstraten	976	9	0	13	0	973
Amortisatiereserve Binnenstad	600	0	0	0	0	600
Reserve nieuwbouwprojecten	1.593	25	0	98	0	1.521
Amortisatiereserve flexwoningen	1.638	1.260	0	865	0	2.034
Reserve wielervedbaan	2.313	37	0	93	0	2.256
Amor.res. MBA Nobbelln/Dotterbl.str	226	4	0	12	0	218
Reserve voortgezet onderwijs	657	11	0	22	0	645
Reserve MFA Assen-Oost	1.798	29	0	61	0	1.766
Amortisatiereserve KGV Rubber infill	2.804	45	0	235	0	2.614
Egalisatiereserve	4.193	73	0	0	115	4.151
Egalisatiereserve flexwoningen	146	73	0	0	0	218
Reserve maatschappelijke opvang	4.047	0	0	0	115	3.932
Overige Voorzieningen	513	0	0	0	0	513
Voorz. dubieuze debiteuren	288	0	0	0	0	288
Voorziening verlofsparen	225	0	0	0	0	225
Reserve grondexploitatie	52.474	357	0	607	0	52.225
Algemene reserve grondbedrijf	45.807	357	0	0	0	46.163

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Weerstandsreserve grondbedrijf	6.668	0	0	607	0	6.061
Reserve meerjarige projecten	15.440	0	5.600	0	2.600	18.440
Reserve duurzaamheid	2.118	0	0	0	0	2.118
Sted verevenings.fonds soc won.bouw	900	0	100	0	100	900
Reserve beeldende kunst	115	0	0	0	0	115
Reserve RSP gelden-Flo-rijnAs	2.394	0	0	0	0	2.394
Reserve Binnenstad	840	0	0	0	0	840
Res.aardgasvrijewijk	3.572	0	0	0	0	3.572
Stedelijk investerings-fonds	5.500	0	5.500	0	2.500	8.500
Reserve ov. specifieke beleidstaken	28.782	0	0	0	1.507	27.275
Bestemmingsreserve jaar-overgang	0	0	0	0	0	0
Reserve investeringsfonds	7.030	0	0	0	0	7.030
Reserve Oekraïnefonds	278	0	0	0	0	278
Reserve Groot onderhoud	17.533	0	0	0	0	17.533
Reserve Inclusie en diversiteit	368	0	0	0	159	209
Preventiereserve sociaal domein	480	0	0	0	240	240
Reserve jongerenbeleid	0	0	0	0	0	0
Reserve stimulering economisch beleid	3.092	0	0	0	1.108	1.984
vrz pensioenverpl. (oud) bestuurders	6.835	0	0	0	0	6.835
Vrz Pensioenverpl. (oud-)bestuurder	6.835	0	0	0	0	6.835
vrz rioolbeh groot onderhoud	0	0	0	0	0	0
Voorziening rioolbeheer	0	0	0	0	0	0
vrz rioolbeheer derden	4.929	0	0	1.084	0	3.844
Voorziening rioolbeheer derden	4.929	0	0	1.084	0	3.844
Totaal Reserves en Voorzieningen 2027	220.877	2.242	8.100	7.485	13.416	210.318

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Algemene reserve	54.300	0	0	0	7.079	47.220
Algemene reserve	39.700	0	0	0	7.079	32.620
Reserve weerstandsvermogen	14.600	0	0	0	0	14.600
Amortisatiereserve	42.736	1.841	0	2.757	0	41.820
Amortisatiereserve stad-huis	2.540	39	0	94	0	2.485
Amortisatiereserve jongeren-centrum	1.581	25	0	56	0	1.550
Amortisatiereserve DNK	9.395	58	0	344	0	9.109
Amortisatiereserve Vee-marktplein	912	15	0	49	0	877
Amortisatieres. fietspad Europaweg Zd	143	2	0	8	0	137
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	11.089	177	0	371	0	10.895
Amortisatiereserve Koopmansplein	1.187	19	0	73	0	1.133
Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	507	8	0	34	0	481
Amortisatiereserve doorfietsroute	422	27	0	88	0	361
Amortisatiereserve UPM	1.312	34	0	195	0	1.150
Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	1.022	16	0	44	0	994
Amortisatieres herinr winkelstraten	973	9	0	13	0	969
Amortisatiereserve Binnenstad	600	0	0	0	0	600
Reserve nieuwbouwprojecten	1.521	24	0	98	0	1.447
Amortisatiereserve flexwoningen	2.034	1.267	0	865	0	2.436
Reserve wielervedbaan	2.256	36	0	93	0	2.199
Amor.res. MBA Nobelln/Dotterbl.str	218	3	0	12	0	209
Reserve voortgezet onderwijs	645	10	0	22	0	633
Reserve MFA Assen-Oost	1.766	28	0	61	0	1.733
Amortisatiereserve KGV Rubber infill	2.614	42	0	235	0	2.421
Egalisatiereserve	4.151	73	0	0	255	3.969
Egalisatiereserve flexwoningen	218	73	0	0	0	291
Reserve maatschappelijke opvang	3.932	0	0	0	255	3.678
Overige Voorzieningen	513	0	0	0	0	513
Voorz. dubieuze debiteuren	288	0	0	0	0	288
Voorziening verlofsparen	225	0	0	0	0	225
Reserve grondexploitatie	52.225	1.475	0	1.579	0	52.120
Algemene reserve grondbedrijf	46.163	1.475	0	0	0	47.638

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Weerstandsreserve grondbedrijf	6.061	0	0	1.579	0	4.482
Reserve meerjarige projecten	18.440	0	3.600	0	2.100	19.940
Reserve duurzaamheid	2.118	0	0	0	0	2.118
Sted verevenings.fonds soc won.bouw	900	0	100	0	100	900
Reserve beeldende kunst	115	0	0	0	0	115
Reserve RSP gelden-Flo-rijnAs	2.394	0	0	0	0	2.394
Reserve Binnenstad	840	0	0	0	0	840
Res.aardgasvrijewijk	3.572	0	0	0	0	3.572
Stedelijk investerings-fonds	8.500	0	3.500	0	2.000	10.000
Reserve ov. specifieke beleidstaken	27.275	0	0	0	1.499	25.776
Bestemmingsreserve jaar-overgang	0	0	0	0	0	0
Reserve investeringsfonds	7.030	0	0	0	0	7.030
Reserve Oekraïnefonds	278	0	0	0	0	278
Reserve Groot onderhoud	17.533	0	0	0	0	17.533
Reserve Inclusie en diversiteit	209	0	0	0	159	50
Preventiereserve sociaal domein	240	0	0	0	240	0
Reserve jongerenbeleid	0	0	0	0	0	0
Reserve stimulering economisch beleid	1.984	0	0	0	1.100	884
vrz pensioenverpl. (oud) bestuurders	6.835	0	0	0	0	6.835
Vrz Pensioenverpl. (oud-)bestuurder	6.835	0	0	0	0	6.835
vrz rioolbeh groot onderhoud	0	0	0	0	0	0
Voorziening rioolbeheer	0	0	0	0	0	0
vrz rioolbeheer derden	3.844	0	0	684	0	3.161
Voorziening rioolbeheer derden	3.844	0	0	684	0	3.161
Totaal Reserves en Voorzieningen 2028	210.318	3.389	3.600	5.020	10.933	201.354

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Algemene reserve	47.220	0	0	0	4.960	42.260
Algemene reserve	32.620	0	0	0	4.960	27.660
Reserve weerstandsvermogen	14.600	0	0	0	0	14.600
Amortisatiereserve	41.820	1.827	0	2.757	0	40.889
Amortisatiereserve stad-huis	2.485	38	0	94	0	2.430
Amortisatiereserve jongeren-centrum	1.550	25	0	56	0	1.519
Amortisatiereserve DNK	9.109	53	0	344	0	8.818
Amortisatiereserve Vee-marktplein	877	14	0	49	0	841
Amortisatieres. fietspad Europaweg Zd	137	2	0	8	0	132
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	10.895	174	0	371	0	10.699
Amortisatiereserve Koopmansplein	1.133	18	0	73	0	1.079
Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	481	8	0	34	0	454
Amortisatiereserve doorfietsroute	361	26	0	88	0	299
Amortisatiereserve UPM	1.150	31	0	195	0	986
Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	994	16	0	44	0	966
Amortisatieres herinr winkelstraten	969	9	0	13	0	965
Amortisatiereserve Binnenstad	600	0	0	0	0	600
Reserve nieuwbouwprojecten	1.447	23	0	98	0	1.372
Amortisatiereserve flexwoningen	2.436	1.273	0	865	0	2.844
Reserve wielervedbaan	2.199	35	0	93	0	2.141
Amor.res. MBA Nobelln/Dotterbl.str	209	3	0	12	0	200
Reserve voortgezet onderwijs	633	10	0	22	0	620
Reserve MFA Assen-Oost	1.733	28	0	61	0	1.699
Amortisatiereserve KGV Rubber infill	2.421	39	0	235	0	2.224
Egalisatiereserve	3.969	73	0	0	393	3.649
Egalisatiereserve flexwoningen	291	73	0	0	0	364
Reserve maatschappelijke opvang	3.678	0	0	0	393	3.285
Overige Voorzieningen	513	0	0	0	0	513
Voorz. dubieuze debiteuren	288	0	0	0	0	288
Voorziening verlofsparen	225	0	0	0	0	225
Reserve grondexploitatie	52.120	736	0	111	0	52.745
Algemene reserve grondbedrijf	47.638	736	0	0	0	48.374

Naam	1 januari	Storting structureel	Storting incidenteel	Onttrekking structureel	Onttrekking incidenteel	Einde jaar
Weerstandsreserve grond-bedrijf	4.482	0	0	111	0	4.371
Reserve meerjarige projecten	19.940	0	100	0	100	19.940
Reserve duurzaamheid	2.118	0	0	0	0	2.118
Sted verevenings.fonds soc won.bouw	900	0	100	0	100	900
Reserve beeldende kunst	115	0	0	0	0	115
Reserve RSP gelden-Flo-rijnAs	2.394	0	0	0	0	2.394
Reserve Binnenstad	840	0	0	0	0	840
Res.aardgasvrijewijk	3.572	0	0	0	0	3.572
Stedelijk investerings-fonds	10.000	0	0	0	0	10.000
Reserve ov. specifieke beleidstaken	25.776	0	0	0	0	25.776
Bestemmingsreserve jaar-overgang	0	0	0	0	0	0
Reserve investeringsfonds	7.030	0	0	0	0	7.030
Reserve Oekraïnefonds	278	0	0	0	0	278
Reserve Groot onderhoud	17.533	0	0	0	0	17.533
Reserve Inclusie en diversiteit	50	0	0	0	0	50
Preventiereserve sociaal domein	0	0	0	0	0	0
Reserve jongerenbeleid	0	0	0	0	0	0
Reserve stimulering economisch beleid	884	0	0	0	0	884
vrz pensioenverpl. (oud) bestuurders	6.835	0	0	0	0	6.835
Vrz Pensioenverpl. (oud-)bestuurder	6.835	0	0	0	0	6.835
vrz rioolbeh groot onderhoud	0	0	0	0	0	0
Voorziening rioolbeheer	0	0	0	0	0	0
vrz rioolbeheer derden	3.161	0	0	0	0	3.161
Voorziening rioolbeheer derden	3.161	0	0	0	0	3.161
Totaal Reserves en Voorzieningen 2029	201.354	2.635	100	2.868	5.452	195.768

Bijlage 4. Investeringsen

Investeringsbegroting 2025-2029

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Investe- rings- kredieten t/m 2025	Investe- rings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
Wonen in Assen	8.087	11.894	21.670	13.851	5.343
Woningbouw/woonplan	57	0	0	0	0
Overig	57	0	0	0	0
Openbare ruimte	4.882	9.531	14.641	13.716	5.208
Begraven	0	250	0	0	0
Gladheid bestrijding	50	0	0	0	0
Groen	430	280	280	280	280
Kunstwerken	773	362	371	1.184	42
Markten	19	0	0	0	0
Openbare verlichting	122	590	573	697	0
Riolering	909	4.806	6.997	5.339	1.934
Spelen	1.413	515	515	1.490	515
Watergangen	0	98	335	538	437
Waterwegen	428	0	0	2.796	0
Wegbeheer	738	2.630	5.570	1.392	2.000
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	3.014	1.547	918	0	0
Verkeer	3.014	1.547	918	0	0
Duurzaamheid	135	817	6.111	135	135
Bedrijfsafval	35	35	35	35	35
Huishoudelijke afvalinzameling	100	176	127	100	100
Milieupark	0	606	5.949	0	0
Werken in Assen	0	0	0	0	0
NVT	0	0	0	0	0
Niet van toepassing voor dit programma	0	0	0	0	0
Meedoen in Assen	0	0	0	0	0
NVT	0	0	0	0	0
Niet van toepassing voor dit programma	0	0	0	0	0
Aantrekkelijk Assen	0	0	0	0	0
NVT	0	0	0	0	0
Niet van toepassing voor dit programma	0	0	0	0	0
Samen werken aan Assen	241	238	50	90	0
Bestuur	241	152	50	90	0
Bestuur	241	152	50	90	0
Dienstverlening	0	86	0	0	0
Publiek	0	86	0	0	0
Bedrijfsvoering	4.247	6.452	2.066	3.379	1.333
Bedrijfsvoering	4.247	6.452	2.066	3.379	1.333
ICT	920	2.597	1.247	501	397
Kantoorinventaris	105	64	343	173	0
Materieel	2.241	3.653	464	2.240	910
Overig	981	138	12	466	26
Vastgoed en Grondbedrijf	35.766	11.424	38.179	13.098	26.143
Vastgoed	34.704	11.424	38.104	12.863	26.143
Algemeen	3.873	2.632	2.500	0	0
Bedrijfsvoering	102	0	15.992	0	0
Binnensport	324	82	182	121	0
Buitensport	4.112	1.646	43	0	1.113
Cultuur	700	588	0	0	0
Kinderboerderijen	0	0	0	55	0

Omschrijving	Investe- rings- kredieten t/m 2025	Investe- rings- krediet 2026	MJP 2027	MJP 2028	MJP 2029
MFA's	2.395	5.376	12.959	0	130
Onderwijs	450	1.100	6.428	11.815	24.900
Overig	0	0	0	872	0
Recreatieterreinen	260	0	0	0	0
Strategische eigendommen	20.562	0	0	0	0
Wijkwelzijn	1.925	0	0	0	0
Parkeren	1.062	0	75	235	0
Parkeren	1.062	0	75	235	0
Algemeen financieel beleid	700	200	200	200	200
Financiering/Belegging	700	200	200	200	200
Financiering en liquiditeit	700	200	200	200	200
	49.041	30.208	62.166	30.618	33.019

Bijlage 5. Begrotingssubsidies

De gemeente Assen reserveert jaarlijks subsidiebedragen in de begroting voor organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan de stad. Het gaat om instellingen die bekend zijn bij de gemeente en waarmee een langdurige subsidierelatie bestaat. De juridische grondslag voor deze zogenoemde begrotingssubsidies ligt in het overzicht in de begroting, zoals bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onderdeel c van de Algemene wet bestuursrecht.

De begroting vermeldt de naam van de subsidieontvanger en het maximaal te verstrekken subsidiebedrag. Deze vermelding geeft geen recht op het genoemde bedrag; het dient als indicatie van het hoogste bedrag dat de gemeente kan verstrekken. Het daadwerkelijk verleende subsidiebedrag kan lager uitvallen.

Organisatie	Doel	Maximaal te verstrekken subsidiebedrag (in €)
1. Wonen in Assen		214.719
Het Drentse Landschap	Subsidieregeling Bos en Natuurterreinen en Duurzaamheidscentrum Assen	150.000
Landschapsbeheer Drenthe	Streekbeheer	63.519
SIW Internationale Vrijwilligersprojecten	Vrijwilligersproject State Forestry Ballo	1.200
2. Werken in Assen		815.210
Stichting Ondernemersfonds	Organiseren stadsbrede activiteiten	477.172
Vaart in Assen	Bezoekersmarketing	285.000
Kop van Drenthe	Spil en regionaal aanspreekpunt in de toeristisch-recreatief sector	32.500
International Welcome Center North	Wegwijs maken buitenlandse werknemers en studenten	12.538
Gemeente Groningen	Programma Make it in the north	8.000
3. Meedoen in Assen		8.709.639
Leger des Heils	Maatschappelijke opvang	1.806.101
St. Verslavingszorg Noord-Nederland	Hulpverlening en preventie	1.323.315
Leger des Heils	Kortdurende opvang	750.731
Werkpro	Dagbesteding Havenkade en inloopfunctie Kommarin	739.056
St Assen Sportstad	Ter bevordering van sport in Assen	650.897
St. Leergeld Noord-Drenthe	Ondersteunen gezinnen en coördinatie kindpakket	444.000
GGZ Drenthe	Inzet OGGZ-hulpverleners	389.636
Jeugdfonds Sport en Cultuur Drenthe	Tegemoetkoming contributie/ lesgeld	365.000
Vaart Welzijn	Versterking buurtteams	343.200
GGD - OGGZ activiteiten	Meldpunt, deskundigheidsbevordering, sociaal verpleegkundigen	204.974
Wijkcentrum De Componist	Exploitatie en inhuur welzijnsruimten	202.995
Wijkvereniging Marsdijk- De Dissel	Exploitatie en inhuur welzijnsruimten	197.687
St Wijkcentrum Peelo - Markehuus	Exploitatie en inhuur welzijnsruimten	176.285
STILA - Wijkfonds	Vrijwilligers initiatieven subsidiëren	152.530
STILA - Preventiefonds	Vrijwilligers initiatieven subsidiëren	130.000
GGD - Oggz Voorzitterschap	Lokaal voorzitterschap Assen	106.307
St. Plateau Kinderopvang	Peuteropvang AZC	92.000
St. Mynds	Activering mensen met dementie en ontzorgen mantelzorg	88.000
St. Present	Inzet vrijwilligersgroepen	84.000
St. Voedselbank	Bijdrage huisvestingskosten	64.700
St. Jeugdeducatiefonds	Vergroten ontwikkelingskansen kinderen in armoede	60.000
Humanitas	Ondersteuning vrijwilligers	47.000
Wijkgebouw De Schulp	Exploitatie en inhuur welzijnsruimten	42.812
Slachtofferhulp Noord-Nederland	Slachtofferhulp	28.258
St. Vlucht Voorwaarts	Integratie vluchtelingen	28.000
St. Assen voor Assen	Bevorderen maatschappelijk betrokken ondernemen	25.000
Actium	Seniorenmakelaar	20.000
Humanitas	Kindervakantieweken Assen	16.800
Sport Drenthe	Drenthe Beweegt en Sportgala Drenthe	15.154

Organisatie	Doel	Maximaal te verstrekken subsidiebedrag (in €)
COC Drenthe-Groningen	Uitvoering activiteiten LHBTI	15.000
Top Dutch Solar Racing	Samenwerking MBO, HBO, RUG en bedrijfsleven - techniek-onderwijs	15.000
Regio Assen OnStage	Kennismaking VMBO en PRO-leerlingen met bedrijfsleven	15.000
St Diaconale Schuldhelp Assen	Schuldhelpmaatje	10.000
St Hospice Noord en Midden Drenthe	Bijdrage hospice	10.000
St. Asser Regenboog Alliantie	Regenboog symposium	10.000
St. Zelfhelp	Buitenveldert Zelfhelpgroep	7.980
St. Plek	Kledingbank Assen	7.500
St. CMO STAMM	Drenthe Samen Gezond in Beweging	7.500
St Wij ruilen en geven weg	Onderstuning inwoners die buiten regelingen vallen	5.400
Speel-o-theek Speul'nderwies	Uitlenen en onderhouden van speelgoed	3.871
St Team Assen Sportakkoord	Beklimming Alpe D'Huez KWF	3.500
St. Landgoed Valkenstijn	Beheer Landgoed Valkenstijn	2.500
De Zonnereep	Onderhoud en keuring speeltoestellen	1.200
BNMO Noord Nederland	Ondersteuning ex-geuniformeerden in Assen	750
4. Aantrekkelijk Assen		12.866.934
De Nieuwe Kolk	Podiumkunsten en bibliotheekwerk	9.018.888
St. Podium Zuidhaege	Podiumkunsten en cultuureducatie	1.314.800
ICO Stichting Centr v Kunst & Cultuur	Cultuureducatie en - participatie	895.692
Vaart in Assen	SLA gelden/ organisatiekosten/ Out of pocket gelden	275.000
Drents Museum	Cultuurparticipatie en cultuurhistorie	270.864
St. Garage TDI	Jeugdtheater en theateropleiding	215.000
St. Kunstpodium Campis	Podium beeldende kunst	159.135
Leger des Heils	Decentralisatie Uitkering Uitstapprogramma Prostituees (DUUP)	132.175
St. Terwille	Decentralisatie Uitkering Uitstapprogramma Prostituees (DUUP)	129.805
St. Assen FM	Lokale journalistiek	55.773
St. AXIS	Festival Art of Wonder jeugdtheaterfestival	50.000
St WintersAssen	Winter ijsbaan Koopmansplein	50.000
Provincie Groningen	Bijdrage NOC We the North Cultuurprogramma	50.000
Stichting AssenRuns	Loopevenementenkalender	47.500
St. Bevrijdingsfestival Drenthe	Organisatie festival	47.000
St Sinterklaasintochten Assen	Sinterklaasintocht	49.025
St. Festival Vrouwenfilms	Organisatie filmfestival en filmeducatie	40.000
Bigband Want 2 Swing	Cultuureducatie	16.423
St. Kunst aan de Vaart	Beeldende kunst	10.864
Bluesstichting Assen	Organisatie bluesfestival	9.270
St. Popwaarts	Popronde	8.000
Muziekkamer Assen	Kunstmuziek	6.400
Drents Schildersgenootschap	Beeldende kunst	5.120
St SOW Ondersteuning Wielersport	European Cycling Tour	4.500
Asser Historische Vereniging	Cultuurhistorie en erfgoed	3.200
St. Ronde van Drenthe	Ronde van Drenthe	2.500
7. Vastgoed en Grondbedrijf		206.000
St. WIELERcentrum Assen	Exploitatiebijdrage/ beheer- en onderhoud	125.000
Aqua '68	Badhuurcompensatie	30.000
DC Terra	Verhuurcompensatie	25.000
De Watervrienden Assen	Badhuurcompensatie	20.000
Nassau-Vincent	Verhuurcompensatie	6.000
Totaal maximaal te verstrekken subsidiebedragen		22.812.502

Bijlage 6. Indicatoren

Beleidsindicatoren duiden maatschappelijke effecten in de programmaverantwoording. Deze uniforme basisset beleidsindicatoren behandelt een breed spectrum aan onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo krijgt u een helder beeld van de beleidsresultaten van gemeente Assen ten opzichte van Nederland.

De waarden in onderstaande tabel geven de bevroren stand op peildatum vrijdag 12 september 2025. De actuele stand vindt u op waarstaatjegemeente.nl (selecteer gemeente Assen)

Beleidsindicatoren zijn voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) volgens Regeling beleidsindicatoren gemeenten.

Indicator	Assen	Nederland	Periode; eenheid; bron
Programma 1. Wonen in Assen			
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	885	957	2025; €; COELO - Atlas lokale lasten
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	959	1.050	2025; €; COELO - Atlas lokale lasten
Nieuw gebouwde woningen	9,3	8,4	2024; per 1.000 woningen; Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Omvang huishoudelijk restafval	152	148	2023; kg per inwoner; CBS - Huishoudelijk afval
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	25,4	32,5	2022; %; Berekening
WOZ-waarde - Woningen totaal	293	398	2025; x €1.000; CBS - Waarde onroerende zaken
Programma 2. Werken in Assen			
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	3	2	2023; %; CBS - Jeugdmonitor
Banen	981,4	836,6	2023; per 1.000 inw. van 15-64 jaar; CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Func tiemenging	56,7	54,2	2023; %; CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Netto arbeidsparticipatie	72,4	73,2	2024; %; CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
Programma 3. Meedoen in Assen			
Personen met een bijstandsuitkering	431,7	343,6	2024; per 10.000 inwoners; CBS - Bijstandsuitkeringen
Vestigingen (van bedrijven)	141,7	181,8	2023; per 1.000 inw.15 t/m 64jr; LISA
Absoluut verzuim	3,3	6,7	2024; per 1.000 leerlingen; DUO/Ingrado
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	7	6	2023; %; CBS - Jeugdmonitor
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	870	720	2024; per 10.000 inwoners; CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
Jongeren met jeugdbescherming	1,1	1,0	2024; %; CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Jongeren met jeugdhulp	17,1	13,7	2024; % van alle jongeren tot 18 jaar; CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Lopende re-integratievoorzieningen	357,4	203,1	2024; per 10.000 inwoners van 15-64 jaar; CBS - Re-integratie
Niet-sporters	43,6	42,5	2024; Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD, CBS en RIVM
Relatief verzuim	25	28	2024; per 1.000 leerlingen; DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,6	2,3	2024; %; DUO/Ingrado

Programma 4. Aantrekkelijk Assen			
Diefstallen uit woning	0,9	1,2	2024; per 1.000 inwoners; CBS - Geregistreeerde diefstallen
Geweldsmisdrijven	4,6	4,3	2024; per 1.000 inwoners; CBS - Geregistreeerde criminaliteit
Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	2023; %; CBS - Jeugdmonitor
Jongeren met jeugdreclassering	0,6	0,4	2024; %; CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	7,7	5,7	2024; per 1.000 inwoners; CBS - Geregistreeerde criminaliteit
Verwijzingen Halt	6	9	2024; per 1.000 jongeren; Stichting Halt
Winkeldiefstallen	2,7	2,2	2024; per 1.000 inwoners; CBS - Geregistreeerde diefstallen
Programma 6. Bedrijfsvoering			
Demografische druk	75,6	70,7	2025; %; CBS - Bevolkingsstatistiek - bewerking ABF